



ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล่ำ จำกัด
อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา

Factors Affecting Outstanding Balance among Members of Bang Klam
Agricultural Cooperative, Ltd., Songkhla Province

วิเชตร สุวรรณบุญโญ

Wichate Suwanboonno

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Arts in Human and Social Development
Prince of Songkla University

2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์



ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล่ำ จำกัด
อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา

Factors Affecting Outstanding Balance among Members of Bang Klam
Agricultural Cooperative, Ltd., Songkhla Province

วิเชตร สุวรรณบุญโญ

Wichate Suwanboonno

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Arts in Human and Social Development
Prince of Songkla University

2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด
อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา

ผู้เขียน นายวิเชตร สุวรรณบุญโณ

สาขาวิชา พัฒนามนุษย์และสังคม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....

(รองศาสตราจารย์สุเมธ พรหมอินทร์)

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัต สงสม)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ธรรมสัจการ)

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.เกษตรชัย และหีม)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุเมธ พรหมอินทร์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เกษตรชัย และหีม)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม

.....

(ศาสตราจารย์ ดร.ดำรงศักดิ์ ฟ้ารุ่งแสง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มี
ส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ

(รองศาสตราจารย์สุเมธ พรหมอินทร์)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เกษตรชัย และหิมา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ลงชื่อ

(นายวิเชตร สุวรรณบุญโณ)

นักศึกษา

(4)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ

(นายวิเชตร สุวรรณบุญโณ)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา
ผู้เขียน	นายวิเชตร สุวรรณบุญโณ
สาขาวิชา	พัฒนามนุษย์และสังคม
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา และ 3) คุณลักษณะของสมาชิกที่ค้างชำระหนี้และแนวทางการลดหนี้ที่ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา โดยศึกษาในพื้นที่ตำบลต่าง ๆ ของอำเภอบางกล้า จำนวน 4 ตำบล คือ ตำบลบางกล้า ตำบลท่าช้าง ตำบลแม่ทอม และตำบลบ้านหาร เก็บข้อมูลโดยการสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จำนวน 267 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมอาร์ (R Program) หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าการทดสอบไคสแควร์ ค่าอัตราส่วนอดดส์ และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โลจิสติกส์ และเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกโดยผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นสมาชิกที่ค้างชำระหนี้ จำนวน 16 คน และคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ 4 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ร้อยละ 50.56 ที่ค้างชำระหนี้โดยสมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ สมาชิกสหกรณ์ที่มีจำนวนบุคคลในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ สมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน และสมาชิกสหกรณ์ที่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 , .01 และ .05 มี 3 ตัวแปร ได้แก่ รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน จำนวนบุคคลในครัวเรือนที่

ทำงานหารายได้ และอายุของสมาชิก ตามลำดับ โดยสมาชิกที่มีโอกาสค้างชำระหนี้ในสัดส่วนที่สูงได้แก่ จำนวนบุคคลในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 1 คน 4.60 เท่า(95%CI 1.70,12.43) รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001-20,000 บาท 3.92 เท่า(95%CI 1.83,8.40) รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน ต่ำกว่า 15,000 บาท 3.52 เท่า(95%CI 1.20,10.30) สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 41 - 50 ปี 2.61 เท่า(95%CI 1.40,4.89) และจำนวนบุคคลในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 2 คน 2.51 เท่า(95%CI 1.02,6.19)

3. คุณลักษณะของสมาชิกที่ค้างชำระหนี้และแนวทางในการลดหนี้ที่ค้างชำระพบว่า สมาชิกที่มีอายุ 41-50 ปี มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายและมีค่านิยมทางวัตถุสูงขึ้น ทั้งนี้พบว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 1 คน มีเพียงคนเดียวและมีรายได้ทางเดียว ส่วนสมาชิกที่มีรายได้ทั้งสิ้น 15,001-20,000 บาท เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนกับสมาชิกที่มีอาชีพทำสวนยางพารา สำหรับแนวทางในการลดการค้างชำระหนี้ มี 5 แนวทางประกอบด้วย การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ การปรับสัญญาเงินกู้ใหม่ การตรวจสอบวัตถุประสงค์การใช้เงินกู้ การวางแผนและให้ความรู้แก่สมาชิกในการชำระคืนเงินกู้ และการส่งเสริมให้สมาชิกทำบัญชีครัวเรือน

Thesis Title Factors Affecting Outstanding Debts among Members of Bang Klam Agricultural Cooperative, Ltd., Bang Klam District, Songkhla Province

Author Mr.Wichate Suwanboonno

Major Program Human and Social Development

Academic Year 2018

ABSTRACT

The purposes of this study were to investigate 1) personal factors and economic factors and their relationships with outstanding debts among members of Bang Klam Agricultural Cooperative, Ltd., Bang Klam District, Songkhla Province; 2) factors affecting outstanding debts among members of Bang Klam Agricultural Cooperative, Ltd., Bang Klam District, Songkhla Province; and 3) characteristics of members who had outstanding debts and ways to reduce outstanding debts among members of Bang Klam Agricultural Cooperative, Ltd., Bang Klam District, Songkhla Province. The study was conducted in four sub-districts: Bang Klam, Tha Chang, Mae Thom, and Ban Han. Data were collected through asking 267 members of Bang Klam Agricultural Cooperative, Ltd., and the data were analyzed using the R program, frequency, percentage, chi-square test, odds ratio, and logistic regression analysis. Data were also collected through in-depth interviews with 16 members, and 4 officers of the cooperative. Then content analysis was performed with the data.

The results of the study were as follows.

1. The personal factors significantly associated with outstanding debts of most members (50.56%) of Bang Klam Agricultural Cooperative, Ltd., were age, the number of income earners in the household, total household income, and total household expense.

2. Three factors significantly affecting outstanding debts of members of the cooperative at the level .0001, .01, and .05 were: the total household income,

the number of income earners in the household, and the age of members, respectively. Members who were with a high chance of having outstanding debts were as follows. Members whose household had only one income earners had 4.60 times (95% CI 1.70, 12.43); members with the total household income of 15,001-20,000 Baht had 3.92 times (95% CI 1.83, 8.40); members with the total household income below 15,000 Baht had 3.52 times (95% CI 1.20, 10.30); members in the age range 41-50 years old had 2.61 times (95% CI 1.40, 4.89); and members whose household had two income earners had 2.51 times (95% CI 1.02, 6.19) higher chance to have outstanding debts.

3. The characteristics of members who had outstanding debts were: members in the age range 41-50 years old due to easy opportunity to access capital sources and their high material value; members from households with only one income earner with only one way of earnings; members whose total household income in the range 15,001-20,000 Baht with household expenses and who were rubber farmers. Five ways to reduce outstanding debts were found: loan interest reduction; loan modification; checking the purposes of loan use; planning and providing members with knowledge about debt repayment; and promoting members to keep household accounts.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ดำเนินการสำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ สุเมธ พรหมอินทร์ และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.เกษตรชัย และหิมา ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ช่วยเหลือให้การดำเนินงานผ่านไปได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัต สงสม และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ธรรมสัจการ ที่ให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะ แก้ไข จุดบกพร่องของวิทยานิพนธ์ อีกทั้งขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ให้คำแนะนำ ยังรวมถึง การจัดทำวิจัย การประยุกต์ใช้ความรู้ในการทำงาน ตลอดระยะเวลาของการศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนามนุษย์และสังคม

ขอขอบคุณสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ทุกท่านที่สละเวลาให้สัมภาษณ์ และให้ข้อมูลอย่างครบถ้วน ขอขอบคุณนักศึกษา พมส. 12 ร่วมรุ่นทุกคนที่ช่วยเหลือทั้งเรื่องเรียน การจัดทำวิจัย คอยให้กำลังใจและคำปรึกษาตลอดมา นอกจากนี้ ขอขอบคุณ คุณ สมบัติ นวนสินธุ์ ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่คอยช่วยเหลือสนับสนุน สั่งสอนให้ความรู้ทั้งการทำงาน การเรียน การจัดทำวิจัย สร้างแรงบันดาลใจ และให้กำลังใจ จนกระทั่งสามารถผ่านอุปสรรคต่างๆ ได้

นอกจากนี้ ขอขอบคุณครอบครัว คุณพ่อชิต สุวรรณบุญโณ คุณแม่ส้อง สุวรรณบุญโณ และครอบครัวเพชรกาล ที่อบรมสั่งสอน ให้ความช่วยเหลือ ให้ความรู้ สนับสนุนการศึกษา เลี้ยงดูเป็นอย่างดีตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน และภรรยา นางสาวจรีพร สุวรรณบุญโณ รวมถึงสมาชิกในครอบครัวทุกคน ที่สนับสนุนและให้กำลังใจทุกเรื่อง ผู้วิจัยจึงขอแสดงความระลึกถึงและขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

วิเชตร สุวรรณบุญโณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(5)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(7)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญ.....	(10)
สารบัญตาราง.....	(12)
สารบัญภาพ	(14)
รายงานบทความเพื่อตีพิมพ์และการประชุมวิชาการ	(15)
สำเนาต้นฉบับที่ได้รับการตอบรับให้นำเสนอบทความ	(16)
สำเนาต้นฉบับที่ได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์วารสาร	(17)
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์.....	6
การทบทวนวรรณกรรม.....	7
การบริหารจัดการหนี้	7
มูลเหตุของการค้างชำระหนี้	10
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริโภคน้ำ	11
แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร	13
ข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรบางกลุ่ม จำกัด	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	26
ระเบียบวิธีการวิจัย.....	27
วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ	27

สารบัญ(ต่อ)

วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ.....	31
ผลการวิจัย	33
สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	54
สรุปผลการวิจัย	54
อภิปรายผลการวิจัย.....	55
ข้อเสนอแนะ	60
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	66
ภาคผนวก ก การตอบรับให้นำเสนอบทความ	67
ภาคผนวก ข การตอบรับให้ตีพิมพ์บทความ	87
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์.....	117
ประวัติผู้เขียน	120

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สาเหตุหนี้ค้ำชำระ	8
2 จำนวนลูกหนี้สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา	28
3 จำนวนลูกหนี้สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา	29
4 จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้ำชำระหนี้จำแนกตามเพศของสมาชิก	34
5 จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้ำชำระหนี้จำแนกตามอายุของสมาชิก	34
6 จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้ำชำระหนี้ จำแนกตามระดับการศึกษาของสมาชิก	35
7 จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้ำชำระหนี้ จำแนกตามอาชีพของสมาชิก	35
8 จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้ำชำระหนี้ จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่กำลังศึกษา	36
9 จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้ำชำระหนี้ จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารรายได้	36
10 จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน	37
11 จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน	37
12 จำนวนและร้อยละของปัจจัยที่มีผลต่อการค้ำชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร บางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา	38
13 ความสัมพันธ์ระหว่างการค้ำชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กับเพศของสมาชิก อายุของสมาชิก ระดับการศึกษาของสมาชิก อาชีพของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่กำลังศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารรายได้ รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน	38
14 อัตราส่วนอดีตของความสัมพันธ์กับการค้ำชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร บางกล้า จำกัด กับอายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารรายได้ รายได้ทั้งสิ้นของ ครัวเรือน และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน	40

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 รูปแบบทั้งหมดของปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร บางกล้า จำกัด	43
16 รูปแบบสุดท้ายของปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร บางกล้า จำกัด	45

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย..... 26
2	อัตราส่วนยอดขายของการค้าชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กับอายุของสมาชิก 41
3	อัตราส่วนยอดขายของการค้าชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กับจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้..... 42
4	อัตราส่วนยอดขายของการค้าชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กับรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน..... 42
5	อัตราส่วนยอดขายของการค้าชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กับค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน..... 43

รายงานบทความเพื่อตีพิมพ์และการประชุมวิชาการ

- วิเชตร สุวรรณบุญโน สุมะธ พรหมอินทร์ และเกษตรชัย และหิม. (2561). *คุณลักษณะของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา กับการค้าชำระหนี้และแนวทางในการลดการค้าชำระหนี้*. ในการประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติเครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 18 และลำปางวิจัย ครั้งที่ 4 วันที่ 20 กรกฎาคม 2561. ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- วิเชตร สุวรรณบุญโน สุมะธ พรหมอินทร์ และเกษตรชัย และหิม. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนบุคคลและปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการค้าชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์ การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา. วารสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*. (อยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ).
- วิเชตร สุวรรณบุญโน สุมะธ พรหมอินทร์ และเกษตรชัย และหิม. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการค้าชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัด สงขลา. วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. (อยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ).

การตอบรับให้นำเสนอบทความระดับนานาชาติ

วิเชตร สุวรรณบุญโญ สุเมธ พรหมอินทร์ และเกษตรชัย และหิม. (2561). คุณลักษณะของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา กับการดำรงชีวิตและแนวทางในการลด การดำรงชีวิต. ในการประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติเครือข่าย บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 18 และลำปางวิจัย ครั้งที่ 4 วันที่ 20 กรกฎาคม 2561. ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.




มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ร่วมกับ

เครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ
มอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายวิเชตร สุวรรณบุญโญ
รองศาสตราจารย์สุเมธ พรหมอินทร์ รองศาสตราจารย์ ดร.เกษตรชัย และหิม
ได้นำเสนอผลงานวิจัย (ภาคบรรยาย)
ในการประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ
เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ ๑๘ และลำปางวิจัย ครั้งที่ ๔
วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ ชัยเสนา รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตริตา วรรณายะ ประธานเครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ	 รองศาสตราจารย์ ดร.สุนเกียรติ สายบุญ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
--	--	---

การตอบรับให้ตีพิมพ์บทความ

วิเชตร สุวรรณบุญโญ สุเมธ พรหมอินทร์ และเกษตรชัย และหิม. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนบุคคลและปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*. (อยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ).

The screenshot shows a Gmail interface with the following details:

- Sender:** วิเชตร สุวรรณบุญโญ (Wiset Suwanboonyo) and กองบรรณาธิการวารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (Editorial Board of Yala Rajabhat University Journal).
- Subject:** ขอส่งบทความวิจัยเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ครับ (Submitting research article for consideration for publication).
- Content:** เรียน คุณวิเชตร ขอใ้พ้่านปรับจำนวนหน้าให้เหลือไม่เกิน 12 หน้ากระดาษ โดยลงฉบับเอกสารอ้างอิงที่เป็นภาษาไทยออก แต่ไม่ต้องลงฉบับเลขอะนะ ให้งงไว้ก่อนละ กอง บก. จะคัดลอกตอนตีพิมพ์ละ ขอขอบคุณและขอพิเยะห์
- Signature:** วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, โทรศัพท์/โทรสาร : 073-299-635, อีเมล : 091-862-6900, เว็บไซต์ : <http://research.yru.ac.th/e-journal/>, Journal of Yala Rajabhat University, Tel/Fax: (+66) 73-299-635

การตอบรับให้ตีพิมพ์บทความ

วิเชตร สุวรรณบุญโญ สุเมธ พรหมอินทร์ และเกษตรชัย และหิม. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา. *วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. (อยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ).

The screenshot shows a Gmail interface with the following details:

- Sender:** Phaprukbaramee Ussahawanitchakit <markarlington@hotmail.com>
- Recipient:** วิเชตร - สุวรรณบุญโญ <chatecoop@gmail.com>
- Date:** 20 มิถุนายน 2561 00:31
- Subject:** [HUMSU] Submission Acknowledgement
- Content:**

วิเชตร - สุวรรณบุญโญ:

Thank you for submitting the manuscript, "ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา" to วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. With the online journal management system that we are using, you will be able to track its progress through the editorial process by logging in to the journal web site.

Submission URL: <http://www.tci-thaijo.org/index.php/humsu/journal/authorDashboard/submission/129579>
 Username: wichate

If you have any questions, please contact me. Thank you for considering this journal as a venue for your work.

Phaprukbaramee Ussahawanitchakit
 humanmsu@gmail.com
- Reply:**

ตอบกลับอย่างรวดเร็ว

ถึง: Phaprukbaramee Ussahawanitchakit <markarlington@hotmail.com>

ตัวเลือกการตอบกลับเพิ่มเติม

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์เป็นองค์การหรือสถาบันรูปแบบหนึ่งของประชาชน ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านการผลิต การบริโภค การค้า และการบริการด้านต่าง ๆ อีกทั้งยังมีส่วนช่วยพัฒนาด้านสังคม ศึกษาและวัฒนธรรมอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นจุดมุ่งหมายของสหกรณ์ในด้านสังคม คือ การส่งเสริมการศึกษา ส่งเสริมเสรีภาพของมนุษย์ตามแนวทางประชาธิปไตย เสริมสร้างความสามัคคีและความเข้าใจอันดีระหว่างเพื่อนมนุษย์รวมทั้งส่งเสริมวัฒนธรรมและจิตใจ บทบาทประการแรกของสหกรณ์ในการพัฒนาสังคม ได้แก่ การให้การศึกษาในที่นี้ไม่ได้มีความหมายเพียงแต่การศึกษาที่สอนให้รู้หลักวิธีการ กฎหมายและกฎบังคับของสหกรณ์เท่านั้น แต่เป็นการศึกษาในความหมายอย่างกว้าง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในด้านเศรษฐกิจและสังคมอันเป็นวิถีชีวิตของมนุษย์ ประการที่สอง สหกรณ์ที่แท้จริงเป็นโรงเรียนประชาธิปไตย เพราะสหกรณ์เป็นองค์การของประชาชนผู้เป็นสมาชิก ควบคุมโดยสมาชิก และเพื่อประโยชน์ของสมาชิก ด้วยเหตุนี้สหกรณ์จึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสังคม ประการที่สาม สหกรณ์ได้ชื่อว่าเป็นสถาบันเพื่อปฏิรูปและส่งเสริมความเท่าเทียมกันของมนุษย์ในสังคม สหกรณ์ไม่สอนเฉพาะในเรื่องประชาธิปไตยเท่านั้น แต่พยายามขจัดความแตกต่างระหว่างชนชั้นด้วย ประการที่สี่ สหกรณ์ส่งเสริมสามัคคีธรรมและสันติสุขในสังคม สหกรณ์เป็นกระบวนการร่วมมือกันด้วยจิตสำนึกบนพื้นฐานแห่งความเสมอภาค เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม (จूरिพร เพ็ชรกาล, 2552)

สหกรณ์การเกษตร วัตถุประสงค์จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกด้วยวิธีการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์ สหกรณ์ดำเนินธุรกิจให้เงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิก เพื่อประกอบอาชีพหรือการใช้จ่ายที่จำเป็น ผลการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ส่วนใหญ่จึงขึ้นอยู่กับความสำเร็จและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการลูกหนี้ ซึ่งเป็น สิ่งสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อรายได้หลักให้กับสหกรณ์เป็นสำคัญ แต่ปัญหาสำคัญของสหกรณ์มาจากสมาชิก และสหกรณ์เองที่ขาดความสามารถในการบริหารจัดการลูกหนี้ เช่น การเร่งรัดหนี้ไม่มีประสิทธิภาพ ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้และลูกหนี้ค้างนานต่อเนื่อง โดยไม่มีการแก้ไขปัญหา และปัญหาความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคตสิ่งสำคัญที่สุดในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับ การเสริมสร้างความเข้มแข็งการดำเนินธุรกิจการเงินในสหกรณ์ ทั้งด้านการบริหารสินเชื่อ การติดตามเร่งรัดหนี้ การบริหารความเสี่ยง การตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในที่ดี เพื่อกำหนดแนวทางการบริหารจัดการที่เป็นเลิศที่เหมาะสม

และมีประสิทธิภาพ จะสามารถแก้ไขปัญหาลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ ลูกหนี้ค้างชำระได้ และเพื่อให้สหกรณ์มีแนวทางการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกหนี้ผิดนัดชำระ ลูกหนี้ค้างชำระ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมจึงช่วยกันระดมความคิดและหาวิธีการแก้ไขปัญหา เพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมงานสหกรณ์ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกหนี้ค้างชำระหนี้ของสหกรณ์ได้ต่อไป (ระเบียนว่าด้วยสหกรณ์ กับการบริหารงานที่เป็นเลิศในสหกรณ์ภาคการเกษตร ด้านการแก้ไขปัญหาลูกหนี้ค้างชำระ, 2554)

สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด มีที่มาจากความยากลำบากของผู้คนในชุมชนบางกล้า เนื่องจากชุมชนบางกล้า เป็นชุมชนที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม และมีผู้มีรายได้ตั้งแต่ระดับกลางจนถึงระดับล่าง และมีคนต่างถิ่นจากทั่วทุกสารทิศเข้ามาอยู่อาศัย ซึ่งด้วยความหลากหลายของผู้คน ทำให้ชุมชนแห่งนี้มีปัญหาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย จนกระทั่งมีคนกลุ่มหนึ่งมีแนวคิดในการจัดตั้ง สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ในปี พ.ศ. 2534 สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จึงได้ถือกำเนิดขึ้นจากผู้นำ 10 คน ด้วยกลุ่มคนเพียง 105 คน กับ ทุนแรกเริ่ม จำนวน 46,460 บาท สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จึงเริ่มต้นอย่างระมัดระวัง ท่ามกลางปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของคนในชุมชน รวมทั้งความไม่เชื่อมั่นของผู้คน (จรีพร เพ็ชรกาล, 2552)

ธุรกิจสินเชื่อเป็นธุรกิจหลักในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร การดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไรถือได้ว่าทำได้สูงสุด ผลจากการทำกำไรที่ได้จะต้องนำไปใช้เกี่ยวกับทุนดำเนินการด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์ต่อไป การให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์ตามระเบียบของสหกรณ์ ซึ่งผู้บริหารสหกรณ์ที่รับผิดชอบในการพิจารณาใช้เงินกู้แก่สมาชิก และต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ สมาชิกผู้เป็นเจ้าของสหกรณ์ เป็นผู้ให้บริการธุรกิจสินเชื่อ พึงเข้าใจบทบาทสิทธิ หน้าที่ของตน ในการที่จะร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์ การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ดีที่สุดก็คือ การให้การศึกษาอบรม หรือการประชุมกลุ่มสมาชิกเพื่อเรียนรู้ ปลูกฝังอุดมการณ์ วิธีการ และหลักการสหกรณ์เพื่อรับทราบปัญหาทราบความต้องการของสมาชิกโดยสมาชิกต้องให้ข้อมูลที่เป็นจริงเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์วางแผน แนะนำ การใช้เงินกู้ แล้วคณะกรรมการการพิจารณาเงินกู้จะได้พิจารณาอนุมัติได้ตรงตามความต้องการที่แท้จริง (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย เรื่อง การบริหารสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตร/กลุ่มเกษตรกร, 2559)

ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ที่มีศักยภาพ นอกจากจะสามารถขับเคลื่อนธุรกิจสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ส่งผลต่อสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์และในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์โดยใช้ทุนหมุนเวียนเพื่อให้สมาชิกกู้ยืม และยังสามารถ

วางเป้าหมายธุรกิจในแต่ละปีได้อีกด้วย ดังนั้นสหกรณ์การเกษตรส่วนใหญ่จึงต้องดำเนินธุรกิจสินเชื่อเป็นธุรกิจหลักโดยให้สมาชิกกู้ยืมเงินตามระเบียบข้อบังคับสหกรณ์และกำหนดให้ลูกหนี้สามารถผ่อนชำระหนี้ได้ตามเกณฑ์ที่สหกรณ์วางไว้

ปัญหานี้สินของเกษตรกร เป็นปัญหาสำคัญที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ทำการผลิตโดยอาศัยธรรมชาติซึ่งไม่มีความแน่นอน ทำให้ควบคุมผลผลิตไม่ได้ ประกอบกับราคาผลผลิตตกต่ำ ทำให้รายได้รับไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เกษตรกรส่วนใหญ่จึงมีฐานะยากจน และขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ จึงจำเป็นต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งสินเชื่อมาลงทุน แหล่งสินเชื่อแบ่งได้ 2 กลุ่ม คือ แหล่งสินเชื่อที่เป็นสถาบันการเงินในระบบได้แก่ ธนาคาร สหกรณ์การเกษตร กลุ่มออมทรัพย์ และแหล่งสินเชื่อที่ไม่ได้เป็นสถาบันการเงินหรือ เรียกสั้น ๆ ว่า แหล่งสินเชื่อนอกระบบ ประกอบด้วย พ่อค้า เกษตรกร เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง บริษัท หรือสถาบันการเงินและการลงทุนต่าง ๆ ที่ก่อตั้งขึ้นมาโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย แหล่งสินเชื่อระบบเป็นแหล่งที่กู้ยืมง่าย แต่ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าการกู้เงินในระบบ (นฤมล คำทอง, 2556)

สหกรณ์การเกษตรบางกลุ่ม จำกัด ปัจจุบันดำเนินงานด้านการเกษตรและธุรกิจหลายอย่าง เช่น ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจการตลาด ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจสินเชื่อเป็นหลัก สหกรณ์การเกษตรบางกลุ่ม จำกัด ปัจจุบันมีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 2,108 ราย แยกเป็น 35 กลุ่ม ครอบคลุมทั้งหมด 4 ตำบล ได้แก่ แม่ทอม บางกล้า ท่าช้าง และบ้านหาร สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร ได้แก่ สวนยาง สวนปาล์ม ทำนา ประมง และธุรกิจอื่นบางส่วน ปัจจุบันสหกรณ์การเกษตรบางกลุ่ม จำกัด ได้ให้เงินกู้แก่สมาชิก อยู่ 3 ประเภท คือ เงินกู้ระยะสั้น กำหนดชำระคืนไม่เกิน 18 เดือน เงินกู้ระยะปานกลางกำหนดชำระคืนไม่เกิน 5 ปี และเงินกู้ระยะยาว กำหนดชำระคืนไม่เกิน 20 ปี โดยหลักประกันที่ใช้ประกอบการกู้เงิน คือ โฉนดที่ดิน บุคคลค้ำประกัน และจำนวนหุ้นของสมาชิก โดยได้มีกำหนดให้สมาชิกมีการผ่อนส่งชำระเป็นรายเดือนและหากสมาชิกขาดการผ่อนส่งชำระคืนเงินกู้เป็นเวลานานเกินหนึ่งปีการเงินของสหกรณ์ จะทำให้สมาชิกเป็นลูกหนี้ค้างชำระซึ่งทำให้สหกรณ์มีปริมาณการค้างชำระหนี้เพิ่มสูง และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี 2556 มีการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกกับการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ ตั้งแต่ปีบัญชีสิ้นสุด 30 มิถุนายน 2556 ถึง 30 มิถุนายน 2559 มีรายงานการค้างชำระหนี้ ณ. วันสิ้นปีมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

จากสถานการณ์ดังกล่าวสหกรณ์การเกษตรบางกลุ่ม จำกัด จึงประสบปัญหาเกี่ยวกับการชำระหนี้คืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ไม่ตรงตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญาเงินกู้ จากจำนวนผู้กู้เงินในปัจจุบันของสหกรณ์การเกษตรบางกลุ่ม จำกัด การที่สมาชิกชำระหนี้เงินกู้ไม่ตรงตามระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ นับว่าเป็นปัญหาสำคัญ และมีผลกระทบโดยตรงต่อการเงินของสหกรณ์

เพราะการค้างชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกจะก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของการค้างชำระหนี้ กล่าวคือ การได้รับชำระหนี้ล่าช้ากว่ากำหนด การมีปริมาณการค้างชำระหนี้สูง หมายถึง ต้นทุนทางธุรกิจที่เพิ่มขึ้น ในการดำเนินงานของสหกรณ์ สหกรณ์ต้องมีค่าใช้จ่ายในการติดตามทวงหนี้ที่ค้างชำระ ปัญหาก็คือทำอย่างไรสหกรณ์ จึงจะสามารถควบคุมยอดการค้างชำระเงินกู้ของสมาชิกไม่ให้สูงไปกว่าที่เป็นอยู่ ปัจจุบัน บางรายถึงขั้นมีการดำเนินคดีในชั้นศาลจนถูกบังคับเอาทรัพย์สินขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ หากได้เงินจากการขายทอดตลาดไม่พอชำระหนี้ต้องถูกบังคับเอาทรัพย์สินอื่น เพื่อขายทอดตลาดเพื่อมาชำระหนี้จนครบ (สมฤทัย บัวกิ่ง, 2554)

ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร มีหลายปัจจัย เช่น ปัจจัยด้านส่วนบุคคลและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ดังผลการศึกษาที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุของสมาชิก ที่มีอายุมากกว่า 45 ปี สมาชิกที่เป็นเพศชาย สมาชิกที่มีบุตรที่ต้องส่งเรียน 1 คน ปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อโอกาสที่สมาชิกจะเกิดการค้างชำระหนี้กับสหกรณ์เพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 13 - 19 และการที่สมาชิกมีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวมากกว่า 5,000 บาท ต่อเดือนจะมีผลต่อโอกาสที่สมาชิกจะเกิดการค้างชำระหนี้ เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.02 เท่านั้น (กิตติพงษ์ กิติบุตร, 2551) ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระเงินกู้สินเชื่อ และการจัดระดับชั้นหนี้ค้างชำระที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้รวม รายจ่ายรวม ภาระหนี้สินรวม (ปรีชา ยศสละ, 2555) ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้าได้แก่ รายได้สุทธิ รายจ่ายสุทธิ ปัจจัยภายนอกได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจไม่ดีมีผลต่อต้นทุนการผลิตสูงขึ้น (ประชัน แสงโช, 2555) ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้เงินกู้ ยกเว้น เพศ และอายุ (สุเมธ ชูรัตน์, 2556)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกลุ่ม จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา โดยศึกษาปัจจัยทางด้านส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาของสมาชิก อาชีพของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่กำลังศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน โดยจะทำการเปรียบเทียบข้อมูลของลูกหนี้ค้างชำระและลูกหนี้ไม่ค้างชำระ ว่าปัญหาที่แท้จริงที่ทำให้สมาชิกมีหนี้ค้างชำระไม่ตรงตามกำหนดสัญญามีปัญหาจากสาเหตุด้านใด ทั้งนี้เพื่อที่สหกรณ์จะได้นำผลจากการศึกษา ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก อันเป็นการพัฒนาความเป็นอยู่ของสมาชิก และเพื่อวางแผนปรับปรุงการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา
3. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของสมาชิกที่ค้างชำระหนี้และแนวทางการลดหนี้ที่ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยทำให้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผน แนวทางในการป้องกันและการให้สินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา ตลอดจนได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิก และเป็นแนวทางพัฒนาความเป็นอยู่ของสมาชิกสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนผู้บริหารสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลนี้ไปพัฒนาสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่ มีรายได้จากการทำการเกษตร สมาชิกมีหนี้ค้างชำระทุกปี โดยผู้วิจัยจะทำการศึกษาถึง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และมีผลต่อการค้างชำระหนี้ ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นในการลดการค้างชำระหนี้และแนวทางการป้องกันการเกิดหนี้ค้างในอนาคต รวมทั้งเป็นข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และเศรษฐกิจกับปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้และคุณลักษณะของสมาชิกที่ค้างชำระหนี้และแนวทางการลดหนี้ที่ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา

ขอบเขตด้านประชากร ศึกษา สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบาง

กล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา เมื่อสิ้นปีทางบัญชี พ.ศ.2559 (1 กรกฎาคม 2559 – 30 มิถุนายน 2560) โดยเป็นสมาชิกที่มีเงินกู้กับสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด

ขอบเขตด้านระยะเวลา ดำเนินการศึกษาโดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2560 – 30 มิถุนายน 2561

ขอบเขตด้านพื้นที่ กำหนดพื้นที่ในการศึกษา ประกอบด้วย 4 ตำบล ในอำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา ได้แก่ ตำบลบางกล้า ตำบลท่าช้าง ตำบลแม่ทอม ตำบลบ้านหาร

นิยามศัพท์

การศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

การค้างชำระหนี้ หมายถึง ภาระผูกพันตามกฎหมาย หรือการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันของแต่ละครัวเรือนแล้วไม่สามารถนำเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยมาชำระคืนในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามระเบียบของสหกรณ์ ได้แก่ การที่มีต้นเงินค้างดอกเบี้ยค้างปี ปรับค้างปี ค่าปรับ

ปัจจัยด้านส่วนบุคคล หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่อธิบายลักษณะสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ซึ่งประกอบด้วย เพศของสมาชิก อายุของสมาชิก ระดับการศึกษาของสมาชิก อาชีพของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่กำลังศึกษา และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ปัจจัยที่บ่งบอกลักษณะด้านเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ซึ่งประกอบด้วย รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน

สมาชิก หมายถึง สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา

สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด หมายถึง สหกรณ์การเกษตรที่ได้สร้างขึ้น ในเขตท้องที่อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา ซึ่งผู้มีอาชีพทางการเกษตร ร่วมกันจัดตั้งขึ้นและจดทะเบียนนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมรวมทั้งทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่จะใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

1. การบริหารจัดการหนี้
2. มูลเหตุของการค้างชำระหนี้
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริโภค
4. ข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร
5. ข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดการวิจัย

ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการหนี้

ในเรื่องข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการหนี้จะกล่าวถึงความหมายของการบริหารจัดการหนี้ การวิเคราะห์สภาพทั่วไปของหนี้ที่มีปัญหา สาเหตุหนี้ค้างชำระ แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาหนี้ ตามลำดับต่อไปนี้

ความหมายของการบริหารจัดการหนี้

การบริหารจัดการหนี้เป็นกระบวนการบริหารและจัดการหนี้ ไม่ให้เกิดเป็นหนี้ที่มีปัญหาและแก้ไขหนี้ที่มีปัญหาอย่างเป็นระบบ ทำให้ลูกหนี้ชำระหนี้คืนได้

การวิเคราะห์สภาพทั่วไปของหนี้ที่มีปัญหา

1. วิเคราะห์หนี้ที่มีปัญหาและแนวโน้มของการเกิดหนี้ที่มีปัญหา เปรียบเทียบกับหนี้ทั้งหมดแยกตามสภาพหนี้ที่ชัดเจน และแยกตามรายตัว ตามเขตการดำเนินงาน
2. วิเคราะห์แยกตามอายุหนี้ที่มีปัญหา
3. วิเคราะห์ตามวงเงิน
4. วิเคราะห์ปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระ

5. วิเคราะห์สภาพการทำกินทั่วไปของลูกหนี้

ตารางที่ 1 สาเหตุหนี้ค้างชำระ

ด้านสหกรณ์	ด้านสมาชิก
1. สหกรณ์ไม่มีการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจกับสมาชิก เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ในฐานะ ลูกหนี้และในฐานะที่เป็นสมาชิกที่ดี	1. ไม่มีเงินชำระหนี้
2. ไม่มีการติดตามตรวจสอบการใช้เงินกู้ให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์	1.1 ประสบภัยธรรมชาติ
3. ให้สมาชิกกู้ได้ตามสิทธิ มากกว่าให้กู้ตามวัตถุประสงค์	1.2 ผลผลิตเกิดความเสียหายจากโรคแมลง
4. เจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติงานตามขั้นตอนธุรกิจด้านสินเชื่อ	1.3 ราคาผลผลิตตกต่ำ
5. ไม่มีผู้รับผิดชอบติดตามเร่งรัดหนี้	1.4 ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น
6. ไม่มีเจ้าหน้าที่สินเชื่อติดตามเร่งรัดหนี้	1.5 ภาวะครอบครัวรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย
7. คณะกรรมการดำเนินการ ประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่มหรือกรรมการกลุ่ม ไม่มีบทบาทช่วยเหลือติดตามเร่งรัดหนี้ขาดความรู้ ประสบการณ์ในการบริหารจัดการสินเชื่อ	1.6 ปัญหาด้านสุขภาพ
8. ขาดการตรวจสอบลูกหนี้และการควบคุมภายในที่ดี	1.7 มีหนี้สินหลายทาง
9. วงเงินกู้้อนุมัติตามความรู้จักสนิทสนมเป็นการส่วนตัว ระหว่างสมาชิกผู้กู้ คณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่สินเชื่อ	1.8 ไม่มีที่ดินทำกิน ไม่ได้ประกอบอาชีพ
10. ผู้ตรวจสอบกิจการขาดความรู้ประสบการณ์ ไม่ได้ ทำหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงาน	1.9 เสียชีวิต ไม่มีผู้รับผิดชอบชำระหนี้
	2. มีเงินแต่ไม่ชำระหนี้
	2.1 รอคอยช่วยเหลือและสนับสนุนจากรัฐบาล
	2.2 หากชำระแล้ว กลัวกู้ใหม่ไม่ได้
	2.3 พฤติกรรมการบริโภคฟุ่มเฟือย
	2.4 ตั้งใจไม่ชำระหนี้ / เลียนแบบสมาชิก
	เนื่องจากไม่มีการดำเนินคดี
	2.5 การทุจริตในสหกรณ์
	3. ติดต่оไม่ได้
	3.1 ออกนอกพื้นที่ไปประกอบอาชีพที่อื่น
	3.2 ไม่ทราบว่าจะอยู่ที่ใด / หนีหนี้
	3.3 ไม่ทราบว่ามีชีวิตอยู่หรือไม่

ปัญหา คือ ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่มีการแก้ไข กลายเป็นปัญหาหนี้ค้ำงาน ส่งผลโดยตรงต่อสภาพคล่องในการดำเนินงานของสหกรณ์ลดลง ขาดทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน ความสามารถในการก่อหนี้เพื่อนำเงินมาให้สินเชื่อลดลง ปัญหาต่าง ๆ ข้างต้นจะส่งผลต่อการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่อและอาจส่งผลให้มีผลการดำเนินงานขาดทุนได้

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา

1. การรับสมาชิกต้องผ่านการพิจารณาคัดเลือกจากคณะกรรมการ / รับจากที่ประชุมกลุ่มสมาชิก
2. สหกรณ์/เจ้าหน้าที่/คณะกรรมการ พิจารณาให้เงินกู้ตามหลักเกณฑ์ ตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน กระบวนการขั้นตอนการพิจารณาให้เงินกู้/สินเชื่ออย่างละเอียด
3. สหกรณ์จัดทำแผนการออกปฏิบัติการติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิกเป็นระยะ
4. จัดทำรายละเอียดลูกหนี้ โดยจำแนกตามอายุหนี้ วิเคราะห์ลูกหนี้เพื่อให้สะดวกในการติดตามเร่งรัดให้สมาชิกชำระคืนเงินกู้ให้เป็นไปตามกำหนด ลดปัญหาหนี้ค้ำงาน
5. จัดทำคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรให้เจ้าหน้าที่สินเชื่อ และ/หรือกรรมการเป็นผู้ออกติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิกให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามแผนการปฏิบัติงานที่กำหนด
6. ประชุมกลุ่มสมาชิก สหกรณ์มอบหมายให้กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ เข้าร่วมประชุมกลุ่มสมาชิกเป็นรายกลุ่ม เพื่อชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นในการชำระหนี้ การสอบถามจำนวนเงินกู้และกำหนดชำระคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ย ซึ่งสหกรณ์อาจแจกหนังสือเตือนการชำระหนี้เงินกู้ให้แก่สมาชิกผู้กู้ที่ยังไม่ได้ชำระหนี้เงินกู้ทุกคน และให้สมาชิกลงชื่อในใบตอบรับ
7. ทำหนังสือเตือนการชำระหนี้เมื่อสัญญาใกล้ถึงกำหนดชำระ สำหรับสมาชิกที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมกลุ่ม สหกรณ์ต้องมอบหมายให้ผู้ทำหน้าที่ส่งหนังสือเตือนให้สมาชิกทราบ พร้อมทั้งให้สมาชิกลงชื่อในใบตอบรับ แล้วนำใบตอบรับส่งคืนให้สหกรณ์เก็บรักษา เพื่อยืนยันว่าสมาชิกผู้กู้ได้รับหนังสือเตือนเรียบร้อยแล้ว
8. การตรวจสอบการติดตามการเร่งรัดหนี้เงินกู้ค้างชำระ สหกรณ์โดยที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการควรกำหนดมาตรการในการเร่งรัดหนี้ไว้ด้วย
 - 1) สมาชิกไม่มาชำระหนี้ตามกำหนดในหนังสือเตือนครั้งที่ 1 ให้ทำหนังสือแจ้งเตือนครั้งที่ 2 ให้มาชำระหรือติดต่อสหกรณ์ภายใน 15 วัน
 - 2) เมื่อพ้นกำหนดในหนังสือเตือนครั้งที่ 2 สมาชิกยังไม่มาชำระหนี้ ให้สหกรณ์มอบหมายคณะกรรมการดำเนินการ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่สินเชื่อไปติดตามถึงบ้านสมาชิก

3) ยื่นคำขาดและฟ้องร้องตามควรแก่กรณี (การบริหารงานที่เป็นเลิศในสหกรณ์ภาคการเกษตรด้านการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระ, 2557)

มูลเหตุของการค้างชำระหนี้

การค้างชำระหนี้ของลูกหนี้เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากในการดำเนินงานของธนาคาร เนื่องจากการอำนวยการสินเชื่อแก่ลูกค้าที่มาขอสินเชื่อแม้ว่าได้มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอกู้แล้วก็ตาม แต่ยังมีปัจจัยหลายปัจจัยที่ส่งผลให้ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนด ที่ระบุไว้ในสัญญา ธนาคารเองก็มีระบบตรวจสอบ ติดตามหนี้ภายหลังจากที่ได้ให้กู้แล้ว ซึ่งต้องหาวิธีการหรือมาตรการในการควบคุมหนี้ค้างชำระให้อยู่ในระดับที่ไม่เกินเป้าหมายที่กำหนดซึ่งมูลเหตุของการค้างชำระหนี้พอจะสรุปได้ดังนี้ (อ้างถึงใน วนิดา จันทวงศ์, 2550, 14-15)

1. เกิดจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้หากปัจจัยดังกล่าวเปลี่ยนแปลงย่อมส่งผลกระทบต่อตัวลูกหนี้ได้ ได้แก่

1.1 ภาวะเศรษฐกิจ เป็นปัญหาสำคัญของการประกอบธุรกิจ หากภาวะเศรษฐกิจดีย่อมส่งผลให้การประกอบธุรกิจมีการขยายตัวและเจริญรุ่งเรือง หากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำหรือซบเซาย่อมส่งผลให้เกิดการชะลอตัวทางธุรกิจและการจ้างงานน้อยลง รายได้ของบุคคลลดลงตามซึ่งในบางธุรกิจอาจจะประสบปัญหารุนแรงถึงขั้นล้มละลายได้

1.2 นโยบายของรัฐบาล การดำเนินธุรกิจย่อมต้องเป็นไปในขอบเขตแห่งกฎหมายธุรกิจบางชนิด รัฐบาลอาจเห็นว่ามีความจำเป็นต่อการครองชีพของประชาชนก็อาจจะกำหนดให้มีการควบคุมราคา เช่น ปูนซีเมนต์น้ำตาลเป็นต้นการกระทำเช่นนี้ย่อมเป็นผลดีต่อผู้บริโภค แต่ถ้ามีปัจจัยอื่นเปลี่ยนแปลงรัฐบาลจะต้องพิจารณาปรับนโยบายให้เหมาะสม

1.3 ค่านิยมและเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทั้งสองแม้ว่าดูเป็นเรื่องเล็กน้อยแต่ก็อาจจะทำให้ธุรกิจบางประเภทเกิดปัญหาขึ้นได้โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับแฟชั่น เมื่อผู้บริโภคมีค่านิยมเปลี่ยนแปลงไป หรือทางด้านเทคโนโลยีเช่น อุตสาหกรรมประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในราคาที่ถูกลงและคุณภาพที่ดีขึ้น

1.4 ภัยธรรมชาติหรือเหตุ การณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด เช่น ไฟไหม้ภัยจากน้ำท่วมผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติอุบัติเหตุ

2. **ปัจจัยภายใน** ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในธนาคาร ที่เป็นผู้ปล่อยสินเชื่อกองและสามารถควบคุมการเปลี่ยนแปลงได้ ได้แก่

- 2.1 การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย
- 2.2 การประเมินราคาหลักทรัพย์ที่ไม่เหมาะสม เช่น การประเมินราคาหลักประกันที่สูงเกินไป
- 2.3 ระบบการติดตามและควบคุมหนี้ของธนาคาร
- 2.4 การอำนวยการสินเชื่อของธนาคารที่ไม่มีการกลั่นกรองที่ดี'

3. ปัจจัยที่เกิดจากตัวลูกหนี้ได้แก่

- 3.1 การที่ลูกหนี้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม เช่น การนำไป
 เก่งกำไรในธุรกิจ
- 3.2 การย้ายถิ่นที่อยู่การเปลี่ยนงาน การถูกเลิกจ้างงาน
- 3.3 ลูกหนี้ถึงแก่กรรมหรือเจ็บป่วยเรื้อรัง ทูพพลภาพ สภาพครอบครัวหย่า
 ร้าง
- 3.4 ลูกหนี้ใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย มีหนี้สินภายนอกมาก
- 3.5 ลูกหนี้ทำการค้าเกินตัวหรือหวังผลเลิศในธุรกิจมากเกินไป
- 3.6 การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารเป็นผลให้การดำเนินงานของธุรกิจชะงักงัน
- 3.7 การทุจริตของผู้บริหารในกิจการ
- 3.8 ลูกหนี้เจตนาบิดพลิ้วไม่ยอมชำระหนี้หรือนำเงินไปชำระหนี้ภายนอก
 ก่อนนำเงินไปชำระคืนแก่ธนาคาร
- 3.9 ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้อื่น ๆ ดำเนินคดีและยึดทรัพย์ขายทอดตลาด

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริโภค

ทฤษฎีการบริโภค ประพันธ์ เศรษฐนันท์ ได้กล่าวถึงทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้สัมบูรณ์ ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีการบริโภคตามแนวคิดของ John Maynard Keynes โดยเคนส์มีความเห็นว่า การบริโภคในงวดเวลาหนึ่งจะถูกกำหนด โดยระดับรายได้สัมบูรณ์ในงวดเวลานั้นโดยมี

ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้รายได้ดังกล่าวต้องเป็นรายได้สุทธิ หลังหักภาษีแล้ว โดยเป็นรายได้ที่สามารถนำไปใช้จ่ายใช้สอยได้จริงในปัจจุบัน 1037 ทฤษฎีการบริโภคแบบรายได้เปรียบเทียบ กล่าวคือ การบริโภคไม่ได้มีความสัมพันธ์เฉพาะกับรายได้สัมบูรณ์ เท่านั้น แต่ยังมี ความสัมพันธ์กับรายได้เปรียบเทียบ (relative income) ซึ่งมีพื้นฐานของข้อสมมติฐานใน 2 ลักษณะ ที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคคือ 1) พฤติกรรมการบริโภคของบุคคลแต่ละบุคคลจะมีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกัน หรือมีอิทธิพลต่อกัน (interdependent) มากกว่าที่จะเป็นอิสระต่อกัน โดยบุคคลแต่ละ บุคคลจะทำการเปรียบเทียบ รายได้ของตนเองกับบุคคลอื่นๆ 2) การบริโภคในปัจจุบันถูกกำหนดจาก การบริโภคในอดีตหรือขึ้นอยู่กับรายได้ เปรียบเทียบ กล่าวคือ บุคคลจะพยายามรักษามาตรฐานการ บริโภคกับระดับรายได้สูงสุดที่เคยได้รับมาก่อน ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้ถาวร คร้วเรือน จะมีพฤติกรรมในการจัดสรรรายได้เพื่อการบริโภคโดยอิง กับรายได้ในระยะยาว (long term income) ที่คาดว่าจะได้รับมากกว่า ทั้งนี้เขาได้กำหนดให้รายได้ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ รายได้ ถาวร (permanent income) เช่น เงินเดือน และรายได้ชั่วคราว (transitory income) ทฤษฎีการ บริโภคที่สัมพันธ์กับช่วงอายุขัย การตัดสินใจในการบริโภคของครัวเรือนค่อนข้างมีเสถียรภาพตลอด วงจรชีวิต เมื่อเทียบการบริโภคกับรายได้ที่คาดว่าจะได้รับตลอดชีวิต แสดงว่ามีแนวคิดคล้ายคลึงกับ ทฤษฎีการ บริโภคแบบถาวร เพราะการบริโภคไม่ได้ขึ้นอยู่กับรายได้ในขณะนั้น แต่ขึ้นอยู่กับ การคาดคะเนรายได้ตลอดช่วง อายุขัยทั้งหมด แต่ต่างกันตรงทฤษฎีการบริโภคแบบถาวร คำนึงถึงเฉพาะ รายได้ในปัจจุบันตลอดไปจนถึงอนาคต เท่านั้น โดยไม่รวมถึงอดีต ส่วนทฤษฎีการบริโภคแบบช่วง อายุขัยคำนึงถึงรายได้ตลอดช่วงอายุขัยทั้งหมด ตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน และอนาคต โดยระดับการบริโภค ของบุคคลแต่ละบุคคลไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับรายได้ในปัจจุบันเท่านั้นแต่ยัง ขึ้นอยู่กับรายได้ที่เขาคาดว่าจะ ได้รับในอนาคตอีกด้วย ในการศึกษาความต้องการบริโภคต่อสินค้าใดสินค้านั้น มีปัจจัยต่าง ๆ เข้า มาเกี่ยวข้องมากมาย รวมถึงทฤษฎี พฤติกรรมผู้บริโภคและทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด ชิฟแมน และคานุก (Schiffman and Kanuk, 1987) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมของผู้บริโภคไว้ว่าเป็น พฤติกรรมที่ผู้บริโภคแสดงออกไม่ว่าจะเป็นการเสาะหา ซื้อ ใช้ประเมินผล หรือการบริโภคผลิตภัณฑ์ บริการ และ แนวคิดต่าง ๆ ซึ่งผู้บริโภคคาดว่าจะสามารถตอบสนองความต้องการของตนได้เป็น การศึกษาการตัดสินใจของ ผู้บริโภคในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ทั้งเงิน เวลา และกำลังเพื่อบริโภค สินค้าและบริการต่าง ๆ อันประกอบด้วย ซื้อ อะไร ทำไมจึงซื้อ ซื้อเมื่อไร อย่างไร ที่ไหน และบ่อยแค่ไหน (อ้างถึงใน อารยา งามล้วน และศักดิ์ชาย นาคนก, 2559, 1036 – 1037)

ข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร

ในเรื่องแนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรจะกล่าวถึงประวัติความเป็นมา วัตถุประสงค์ของสหกรณ์การเกษตร ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ การจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรกร การช่วยเหลือของสหกรณ์การเกษตร หลักการจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรและการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ตามลำดับต่อไปนี้

สหกรณ์การเกษตร คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตรรวมกันจัดตั้งขึ้นและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อยานทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

ประวัติความเป็นมา

สหกรณ์การเกษตรแห่งแรกได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2459 ชื่อว่า “สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้” ในจังหวัดพิษณุโลก เป็นสหกรณ์การเกษตรชนิดไม่จำกัด มีขนาดเล็กในระดับหมู่บ้านตั้งขึ้นในหมู่เกษตรกรที่มีรายได้ต่ำและมีหนี้สินมาก มีสมาชิกแรกตั้งจำนวน 16 คน มีทุนดำเนินงานจำนวน 3,080 บาท จากค่าธรรมเนียมแรกเข้า 80 บาท และเป็นทุนจากการกู้แบงก์สยามกัมมาจล (ธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน) 3,000 บาท

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์การเกษตร

สหกรณ์การเกษตรดำเนินธุรกิจแบบเอนกประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือส่วนรวม โดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามตามพื้นฐานของมนุษย์เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

1. ให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรแก่สมาชิกโดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำและเหมาะสม
2. จัดหาวัสดุการเกษตรและสิ่งของที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิกในราคายุติธรรม
3. จัดหาตลาดจำหน่ายผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
4. รับฝากเงินจากสมาชิกเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์
5. จัดบริการและบำรุงที่ดิน
6. ส่งเสริมความรู้ทางเกษตรแผนใหม่

7. ให้การศึกษาอบรมทางสหกรณ์

ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

1. ทำให้สมาชิกมีปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น จากการกู้เงินสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำมาประกอบอาชีพ
2. ทำให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือมีที่ดินทำกินมากกว่าเดิม ทั้งในรับความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการผลิต ตั้งแต่การใช้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การใช้ปุ๋ย การไถยาราบศัตรูพืช การเก็บรักษาผลผลิตอย่างมีคุณภาพ ผลิตผล ที่ได้จึงเป็นไปตามความต้องการของตลาด ส่งผลให้สหกรณ์และบุคคลในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และการอนามัย

การจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรกร

เนื่องจากการประกอบอาชีพของเกษตรกร มักประสบปัญหาต่าง ๆ ที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. ขาดแคลนเงินทุน เงินทุนที่ใช้ในการประกอบอาชีพมีไม่เพียงพอ ต้องกู้ยืมจากพ่อค้าหรือนายทุนในท้องถิ่น ซึ่งต้องเสียดอกเบี้ยแพง
2. ขาดแคลนที่ดินทำกิน เกษตรกรบางรายมีที่ดินทำกินน้อยบางรายไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ต้องเช่าที่ดินผู้อื่นทำกิน โดยเสียค่าเช่าแพงและถูกเอารัดเอาเปรียบจากการเช่า
3. ปัญหาในเรื่องการผลิต เกษตรกรขาดความรู้เกี่ยวกับการผลิตสมัยใหม่ที่ถูกต้อง เช่น การใช้ปุ๋ยยาฆ่าแมลงยาปราบศัตรูพืช พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ทำให้ผลผลิตที่ได้รับต่ำไม่คุ้มกับการลงทุน นอกจากนั้นผลผลิตที่ได้ไม่มีคุณภาพ และไม่เป็นไปตามความต้องการของตลาดขาดปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น เช่น ระบบชลประทาน
4. ปัญหาการตลาด เกษตรกรถูกเอารัดเอาเปรียบในเรื่องการชั่ง ตวงวัด และมีความจำเป็นต้องจำหน่ายผลผลิตตามฤดูกาลเนื่องจากไม่มีที่เก็บรักษาผลผลิต จึงถูกกดราคาจากพ่อค้าเป็นเหตุให้ไม่มีรายได้เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว

ปัญหาทางเศรษฐกิจข้างต้น มีผลกระทบต่อสังคมในชุมชนทำให้คุณภาพชีวิตและฐานะความเป็นอยู่ต่ำกว่าคนประกอบอาชีพอื่น ขาดการศึกษาการอนามัยและขาดความปลอดภัยในทรัพย์สิน

การช่วยเหลือของสหกรณ์การเกษตร

จากปัญหาที่เกษตรกรประสบอยู่ทั่วไป ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นเรื่องยากที่เกษตรกรแต่ละคน จะแก้ปัญหาได้สำเร็จตามลำพังตนเอง หนทางที่จะสำเร็จได้โดยเกษตรกรจะต้องร่วมมือกันแก้ปัญหาโดยการรวมกลุ่มกันเป็นสหกรณ์และจดทะเบียนให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติสหกรณ์พ.ศ. 2542 ทั้งนี้เพราะสหกรณ์สามารถช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. **ธุรกิจการซื้อ** คือ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช เมล็ดพืช และสิ่งของที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิกโดยจะสำรวจความต้องการของสมาชิกก่อน แล้วสหกรณ์จะเป็นผู้จัดหาจำหน่ายต่อไป ซึ่งเพราะการรวมซื้อในปริมาณมากจะทำให้ซื้อได้ในราคาที่ต่ำลงและเมื่อถึงสิ้นปีหากสหกรณ์มีกำไรก็จะนำเงินจำนวนนี้มาเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกด้วย

2. **ธุรกิจขายหรือการรวบรวมผลผลิต** ให้แก่สมาชิกทำให้มีอำนาจการต่อรองมากขึ้น ผลผลิตจะขายได้ในราคาสูง สมาชิกไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าในเรื่องการชั่ง ตวงวัด หรือถูกกดราคาในการรับซื้อผลผลิต

3. ธุรกิจธนกิจ (สินเชื่อ)

1 **การให้เงินกู้** เมื่อเกษตรกรรวมตัวกันเป็นสหกรณ์สามารถสร้างความเชื่อถือให้กับสถาบันการเงิน หน่วยงานของทางราชการและบุคคลทั่ว ๆ ไป โดยสหกรณ์จะจัดหาเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำมาให้สมาชิกไปลงทุนเพื่อการเกษตร ซึ่งสหกรณ์จะพิจารณาจากแผนดำเนินการหรือแผนการใช้เงินกู้ของสมาชิกประกอบการให้เงินกู้ เช่น สหกรณ์อาจให้เงินกู้แก่สมาชิกเพื่อนำไปซื้อวัสดุการเกษตร ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในครอบครัว หรือเพื่อนำไปบุกเบิกปรับปรุงที่ดิน หรือจัดซื้อที่ดินการเกษตรในกรณีที่สมาชิกไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีน้อยไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร

2 **การรับฝากเงิน** เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักและเห็นคุณค่าประโยชน์ของการออมทรัพย์และเพื่อเป็นการระดมทุนในสหกรณ์ สหกรณ์จะรับเงินฝากจากสมาชิก 2 ประเภท คือ เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำโดยสหกรณ์จะจ่ายดอกเบี้ยในอัตราเดียวกับธนาคารพาณิชย์

4. **ธุรกิจการส่งเสริมอาชีพและบริการ** สหกรณ์อาจจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ทางด้านเกษตรคอยให้ความรู้และคำแนะนำทางด้านเกษตร หรืออาจขอความร่วมมือจากหน่วยราชการอื่น ในการให้คำปรึกษาแนะนำให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในหลักวิชาการแผนใหม่ ตลอดจนการวางแผนการผลิตให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและปริมาณตรงกับความต้องการของตลาด นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้กลุ่มแม่บ้านสหกรณ์ทำอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

5. การศึกษาอบรม สหกรณ์จะจัดให้มีการศึกษาอบรมแก่สมาชิกคณะกรรมการ สหกรณ์ผู้จัดการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์อยู่เสมอเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบถึงหลักการวิธีการ สหกรณ์สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล

สหกรณ์ช่วยให้เกษตรกรที่อยู่ในชุมชน หรือสังคมนั้นมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สังคมมีความสุข บุตรหลานสมาชิกได้รับการศึกษาสูงขึ้น มีสุขภาพอนามัยที่ดีเนื่องจาก เกษตรกรมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

หลักเกณฑ์การจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรโดยทั่วไป

1. เกษตรกรมีความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพ และต้องการรวมตัวกันจัดตั้ง สหกรณ์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างแท้จริง
2. เป็นบุคคลธรรมดา บรรลุนิติภาวะ มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ใน ข้อบังคับและพระราชบัญญัติสหกรณ์พ.ศ. 2542
3. มีสมาชิกมากพอที่จะดำเนินธุรกิจได้และมีู่ทางที่จะขยายธุรกิจเมื่อดำเนินการ จัดตั้งสหกรณ์ไปแล้ว
4. สหกรณ์จะต้องดำเนินงานอย่างจริงจังและดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ไว้ในข้อบังคับ เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิก
5. เกษตรกรที่มีความประสงค์จะจัดตั้งสหกรณ์ควรมีการออมเงินเพื่อเป็นทุน เบื้องต้นของสหกรณ์ก่อน

หลักการจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร

กรณีที่ 1 ในท้องที่ที่ยังไม่มีสหกรณ์การเกษตรมาก่อน เกษตรกรที่ประสบปัญหา ความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพ และมีความประสงค์จะรวมกลุ่มกันเป็นสหกรณ์เพื่อแก้ปัญหา ความเดือดร้อนโดยการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถที่จะรวมตัวกันจัดตั้ง สหกรณ์การเกษตรได้

กรณีที่ 2 ในท้องที่ที่มีสหกรณ์การเกษตรตั้งอยู่แล้ว เกษตรกรที่มีความสนใจจะ สมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร จะต้องยื่นใบสมัครที่ประธานกลุ่มสหกรณ์ที่อยู่ใกล้บ้าน ตนเอง เพื่อนำเสนอที่ประชุมกลุ่มพิจารณา เมื่อที่ประชุมกลุ่มเห็นสมควรรับเข้าเป็นสมาชิก โดยมี คะแนนเสียงรับรองไม่น้อยกว่าสองในสามของผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด ประธานกลุ่มจะเสนอใบสมัคร ให้คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เมื่อคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา

รับเข้าเป็นสมาชิกแล้ว สหกรณ์จะแจ้งให้ผู้สมัครไปชำระค่าหุ้น ค่าธรรมเนียมแรกเข้าและลงรายชื่อในทะเบียนสมาชิกภายในระยะเวลาที่กำหนดจึงถือว่าเป็นสมาชิกสหกรณ์และมีสิทธิในสหกรณ์ในฐานะสมาชิกที่สมบูรณ์

ประเภทของสหกรณ์การเกษตร

1. สหกรณ์การเกษตรทั่วไป คือ เงินทุนมาจากสมาชิกสหกรณ์เอง ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอ
2. สหกรณ์การเกษตรในเขตพัฒนา คือ เงินทุนส่วนใหญ่มาจากราชการ ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรในเขตเร่งรัดพัฒนาชนบท ของสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท
3. สหกรณ์การเกษตรรูปพิเศษ คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นตามกลุ่มอาชีพโดยเฉพาะของเกษตรกรดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับผลิตผลเฉพาะอย่าง เช่น สหกรณ์โคนม สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกร สหกรณ์ชาวสวนยาง เป็นต้น

การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

1. ธุรกิจเกี่ยวกับการเงิน

การให้เงินกู้แก่สมาชิกเงินกู้ของสหกรณ์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เงินกู้ระยะสั้น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตรสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ เงินกู้ระยะปานกลาง เพื่อใช้ในการลงทุนในสินทรัพย์การเกษตร ซึ่งปกติจะใช้ประโยชน์ได้นานกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ

การรับฝากเงินจากสมาชิก สหกรณ์จะรับฝากเงินจากสมาชิก 2 ประเภท ได้แก่ เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ
2. ธุรกิจการขายหรือการรวบรวมผลิตผลของสมาชิกเพื่อขาย
3. ธุรกิจการซื้อหรือการจัดหาสิ่งของที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิก
4. ธุรกิจการบริการและบำรุงที่ดิน
5. ธุรกิจการส่งเสริมการเกษตร
6. ธุรกิจการให้การศึกษาอบรม (สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2010)

ข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด

ในเรื่องข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จะกล่าวถึงประวัติความเป็นมาและการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ตามลำดับต่อไปนี้

เป็นสถาบันที่เกษตรกรในท้องที่อำเภอบางกล่ำรวมกลุ่มกันจัดตั้งขึ้นและได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายเพื่อที่จะทำธุรกิจช่วยเหลือความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพ เช่น การจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ยาปราบศัตรูพืช เมล็ดพันธุ์พืช รถไถ เครื่องสูบน้ำ มาจำหน่ายให้กับสมาชิก การให้เงินกู้เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพ รับฝากเงินเช่นเดียวกับธนาคารต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งนี้ยังได้ส่งเสริมศีลธรรมอันดีแก่สมาชิก อบรมสร้างสมอุดมการณ์ให้ประชาชนรู้จักประหยัดและออม ช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อยกระดับฐานะของสมาชิกให้ดีขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีเงินทุนในการประกอบอาชีพ สหกรณ์ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลถูกต้องตามกฎหมายสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2534 และได้มีการเปลี่ยนแปลงถือใช้พระราชบัญญัติสหกรณ์ ฉบับ พ.ศ.2542 เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2542 สหกรณ์มีอาคารสำนักงานตั้งอยู่ที่ เลขที่ 44 หมู่ที่ 1 ตำบลบางกล่ำ อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา รหัสไปรษณีย์ 90110

วัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกของสหกรณ์ดำเนินงานร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อผลประโยชน์ของสมาชิกทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งข้อต่อไปนี้

1. ให้เงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิกสหกรณ์เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพและเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในครัวเรือน
2. รับฝากเงินจากสมาชิก เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์
3. จัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตรและสินค้าจำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิก
4. ให้การสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกสหกรณ์ และครอบครัวที่เกิดภัยพิบัติหรือเมื่อถึง แก่กรรม
5. ให้การสนับสนุนส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการเกษตร ทัศนกรรมหรือการประกอบอาชีพอย่างอื่นในหมู่สมาชิกและครอบครัวสมาชิก
6. ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก กลุ่มสตรีสหกรณ์ กลุ่มเยาวชนสหกรณ์ กลุ่มรวมกันผลิต กลุ่มรวมกันซื้อ และกลุ่มออมทรัพย์ ฯลฯ
7. กระทำการต่าง ๆ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายสหกรณ์เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โครงสร้างและระบบบริหารงานของสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด

สมาชิกสหกรณ์ หมายถึง ผู้ที่ได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิกตามข้อบังคับสหกรณ์และได้ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า และค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วน

กลุ่มสมาชิก สมาชิกทุกคนต้องเข้าสังกัดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งตั้งขึ้นโดยรวมสมาชิกที่อยู่ใกล้เคียงกัน และมีลักษณะงานเกษตรกรรมทำนองเดียวกันนั้นเข้าด้วยกันสมาชิกจะย้ายจากกลุ่มหนึ่งไปเข้าสังกัดอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งตนอยู่ใกล้เคียงและมีลักษณะงานเกษตรกรรมทำนองเดียวกันได้ต่อเมื่อได้แจ้งที่ประชุมกลุ่มเดิมทราบ และที่ประชุมกลุ่มซึ่งตนจะเข้านั้นได้ลงมติรับรองโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนผู้ที่เข้าประชุม ทั้งนี้ให้ประธานกลุ่มทั้งสองแจ้งเรื่องนี้ให้สหกรณ์ทราบโดยเร็ว

การประชุมกลุ่ม ให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่ม นัดเรียกบรรดาสมาชิกในกลุ่มมาประชุมกันเป็นคราว ๆ เพื่อกิจกรรมที่ได้กำหนดไว้ อนึ่ง กรรมการดำเนินการ หรือ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ อาจเรียกประชุมกลุ่มได้

บรรดาสมาชิกแต่ละกลุ่ม มีหน้าที่เข้าประชุมกลุ่มซึ่งตนสังกัดนั้น โดยพร้อมเพรียงกันทุกคราวที่นัดเรียก

ในการประชุมกลุ่ม ต้องมีสมาชิกประชุมไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนสมาชิกทั้งหมดในกลุ่มนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม

การประชุมคราวใดมีสมาชิกประชุมไม่ครบองค์ประชุม ก็ให้นัดเรียกประชุมใหม่อีกคราวหนึ่งภายในสิบสี่วัน และในการประชุมคราวหลังนี้ไม่บังคับว่าจะต้องครบองค์ประชุมให้ถือว่ามติของที่ประชุมกลุ่มมีผลผูกมัดบรรดาสมาชิกในกลุ่มนั้น ๆ

การประชุมกลุ่ม นอกจากจะได้กระทำกันตามคราวที่มีกิจธุระแล้ว จะต้องจัดให้มีขึ้นก่อนการประชุมใหญ่สามัญของสหกรณ์ทุกครั้ง เพื่อวินิจฉัยเรื่องราวที่จะพิจารณาและวินิจฉัยในที่ประชุมใหญ่แต่ละครั้งด้วย

1. กิจกรรมของที่ประชุมกลุ่ม ที่ประชุมกลุ่มมีหน้าที่ช่วยพิจารณาวินิจฉัยกิจการและปัญหาทั้งปวงในส่วนที่เกี่ยวกับกลุ่มของตน และอาจเสนอให้ความคิดเห็นต่อที่ประชุมใหญ่หรือต่อคณะกรรมการดำเนินการแล้วแต่กรณีดังต่อไปนี้

1. สอบสวนพิจารณาและรับรองผู้สมัครรับเลือกเข้าเป็นสมาชิก ตามระเบียบว่าด้วยคุณสมบัติ วิธีการรับสมาชิกและการขาดจากสมาชิก

2. รับทราบเรื่องสหกรณ์รับสมาชิกเข้าใหม่สังกัดกลุ่มนั้นๆตามระเบียบ

3. รับทราบเรื่องสมาชิกในสังกัดกลุ่มออกจากสหกรณ์
 4. เลือกตั้งและถอดถอนประธานกลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม
 5. เลือกตั้งผู้แทนสมาชิก
 6. สอบสวนการใช้เงินกู้ของสมาชิกผู้กู้ และชักจูงสมาชิกเกี่ยวกับการชำระหนี้ การจัดหาสิ่งของมาจำหน่ายแก่สมาชิก การจัดให้มีอุปกรณ์สำหรับสมาชิกใช้ประโยชน์ การเก็บรักษาและการจัดการเพื่อขายผลิตผลของสมาชิกและเรื่องอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
 7. เป็นสื่อในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการผลิตทางการเกษตร หรืออุตสาหกรรม และการขายผลิตผล หรือผลิตภัณฑ์ในหมู่สมาชิก ตลอดจนแนะนำสมาชิกเพื่อปฏิบัติทางการผลิตอันได้ผลดีขึ้น
 8. เป็นสื่อในการให้การศึกษาอบรมทางสหกรณ์และทางอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในหมู่สมาชิกตลอดจนการชักจูงการฝากเงินในสหกรณ์
 9. วิเคราะห์และร่วมมือปฏิบัติตามมติของที่ประชุมใหญ่ หรือของคณะกรรมการฯ
 10. พิจารณาและดำเนินการเรื่องอื่น ๆ ในทางส่งเสริมกิจการของสหกรณ์ หรือประกอบอาชีพหรือการสังคมในหมู่สมาชิก
2. ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม ให้ที่ประชุมกลุ่ม (กลุ่มสมาชิกหรือกลุ่มผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก) เลือกตั้งสมาชิกในกลุ่มเป็นประธานกลุ่มคนหนึ่ง และเลขานุการกลุ่มคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นกรรมการประจำปี ถ้าเมื่อครบกำหนดหนึ่งปีแล้ว ยังไม่มีการเลือกตั้งประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มขึ้นใหม่ ก็ให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มขึ้นใหม่ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มผู้ออกไปนั้นอาจจะได้รับเลือกตั้งซ้ำ
- ผู้ซึ่งเคยถูกที่ประชุมกลุ่มใด ๆ ถอดถอนจากตำแหน่งประธานกลุ่ม หรือเลขานุการกลุ่มแล้ว ไม่ให้ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มอีก
- ประธานกลุ่มมีหน้าที่เป็นประธาน และดูแลกิจกรรมทั่วไปของที่ประชุมกลุ่มเป็นสื่อติดต่อระหว่างสหกรณ์กับกลุ่มสมาชิก และปฏิบัติกิจการอื่น ๆ ตามที่สหกรณ์มอบให้

เลขานุการกลุ่มมีหน้าที่เป็นผู้ช่วยประธานกลุ่ม และปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกลุ่ม ในเมื่อประธานกลุ่มไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มมีอำนาจลงลายมือชื่อแทนที่ประชุมกลุ่ม

ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มออกจากตำแหน่งเพราะเหตุใดๆ ดังต่อไปนี้

1. ถึงคราวออกตามวาระ
2. ลาออกจากตำแหน่งโดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือ ต่อที่ประชุมกลุ่มซึ่งตนสังกัด
3. ขาดสมาชิกภาพในสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใดๆ
4. ที่ประชุมกลุ่มซึ่งตนสังกัดลงมติถอดถอน

ถ้าตำแหน่งประธานกลุ่ม หรือเลขานุการกลุ่มว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระให้ที่ประชุมกลุ่มเลือกตั้งประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มแทนในตำแหน่งที่ว่าง ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่ม ซึ่งได้รับเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นให้อยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากำหนดเวลาที่ผู้ซึ่งตนแทนนั้นชอบที่จะอยู่ได้

ทุกคราวซึ่งที่ประชุมได้เลือกตั้งประธานกลุ่ม หรือเลขานุการกลุ่มขึ้นใหม่ให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มมีหนังสือแจ้งเรื่องให้สหกรณ์ทราบโดยเร็ว

3. การออกเสียงลงคะแนน สมาชิกออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมกลุ่มได้เพียงคนละหนึ่งเสียงและจะมอบให้ผู้อ่านออกเสียงลงคะแนนแทนตนไม่ได้ ถ้าเรื่องซึ่งที่ประชุมกลุ่มวินิจฉัยนั้นผู้ใดมีส่วนได้เสีย ก็จะออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้นไม่ได้

4. การวินิจฉัยเรื่องราวต่าง ๆ ในที่ประชุมกลุ่ม ให้ถือคะแนนเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงลงคะแนนเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นกรณีพิเศษ

5. ในการประชุมกลุ่มต้องบันทึกเรื่องที่พิจารณาวินิจฉัยทั้งสิ้น ไว้ในรายงานการประชุม และให้ประธานในที่ประชุมคราวนั้นลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

ที่ประชุมใหญ่สามัญ คณะกรรมการดำเนินการต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญปีละ 1 ครั้ง ภายในเวลา 150 วัน นับตั้งแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ โดยผู้แทนสมาชิกซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากที่ประชุมกลุ่มเพื่อพิจารณาและวินิจฉัยเรื่องต่างๆที่เกิดขึ้น

คณะกรรมการ หมายถึง ตัวแทนสมาชิกซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกเพื่อเป็นผู้ดำเนินกิจการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการทั้งปวง ซึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกหกคน (ตาม พ.ร.บ สหกรณ์ พ.ศ. 2542 ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสิบคนรวมแล้วต้องไม่เกินสิบห้าคน) คุณสมบัติของกรรมการดำเนินการ ห้ามมิให้บุคคลซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นกรรมการ

1. เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่เกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริต
2. เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน ฐานทุจริตต่อหน้าที่
3. เคยให้ถูกพ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการตามมาตรา 22 (4) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542
4. เคยถูกที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่งกรรมการเพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่
5. ผิดนัดการส่งชำระหนี้ไม่ว่าต้นเงินและดอกเบี้ย โดยไม่ได้รับการผ่อนผันการชำระหนี้

เจ้าหน้าที่สหกรณ์ หมายถึง คณะบุคคลที่กรรมการดำเนินการจัดจ้างให้ปฏิบัติงานในสหกรณ์แทนคณะกรรมการดำเนินการภายใต้นโยบายของคณะกรรมการดำเนินการ เจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ประกอบด้วย ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายสินเชื่อ เจ้าหน้าที่ฝ่ายการตลาด เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชี เจ้าหน้าที่ธุรการ และลูกจ้าง

ผู้ตรวจสอบกิจการ หมายถึง ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ จากสมาชิกหรือบุคคลภายนอกให้เป็นผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ และทำรายงานเสนอที่ประชุมใหญ่ (คู่มือสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด, 2552)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ พบว่า มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ที่น่าสนใจดังนี้

กิติพงษ์ กิติบุตร (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้สินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรป่าชาย จำกัด จังหวัดลำพูน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคของผู้กู้ยืมเงินสินเชื่อการเกษตร และข้อเสนอแนะของสมาชิกสหกรณ์ เกี่ยวกับการกู้เงินสินเชื่อการเกษตร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การที่สมาชิกมีระยะเวลาในการชำระหนี้คืนมากกว่า 10 ปีเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดซึ่งมีผลทำให้โอกาสที่สมาชิกจะเกิดการค้างชำระหนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.92 รองลงมา ได้แก่ อายุของสมาชิกที่มีอายุมากกว่า 45 ปีการที่ลูกหนี้ได้รับการเยี่ยมเยียนและติดตามหนี้จากพนักงาน และวงเงินกู้ที่สมาชิกได้รับมากกว่า 50,000 บาท โดยปัจจัยทั้งสามมีผลต่อการค้างชำระหนี้เพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 21-24 ในขณะที่แหล่งของเงินที่ผู้กู้นำมาชำระหนี้เงินกู้มาจากแหล่งอื่นๆ ที่ตั้งของพื้นที่ทำการเกษตรอยู่นอกเขตชลประทาน สมาชิกที่เป็นเพศชาย สมาชิกที่มีบุตรที่ต้องส่งเรียน 1 คน และการมีหนี้สินนอกระบบ ปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อโอกาสที่สมาชิกจะเกิดการค้างชำระหนี้กับสหกรณ์เพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 13 - 19 และการที่สมาชิกมีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวมากกว่า 5,000 บาท ต่อเดือนจะมีผลต่อโอกาสที่สมาชิกจะเกิดการค้างชำระหนี้เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.02 เท่านั้น

ปรีชา ยศสละ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดชั้นหนี้ลูกหนี้ค้างชำระของธนาคารออมสินเขตพะเยา จังหวัดพะเยา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระเงินกู้สินเชื่อ และการจัดระดับชั้นหนี้ค้างชำระที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย รายได้รวม รายจ่ายรวมภาระหนี้สินรวม ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ปัจจัยจากตัวลูกหนี้ ปัจจัยจากธนาคาร ปัจจัยด้านเงื่อนไขการกู้ ได้แก่ กลุ่มประเภทสินเชื่อ ประเภทสินเชื่อ ประเภทหลักประกันวงเงินกู้ เงินงวดผ่อนชำระจากผลการศึกษาครั้งนี้ สรุปได้ว่า ลูกหนี้ค้างชำระของธนาคารออมสินเขตพะเยาเป็นลูกหนี้กลุ่มสินเชื่อนโยบายรัฐมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.30 ซึ่งเมื่อพิจารณาทางด้านคุณภาพสินเชื่อของธนาคารออมสินเขตพะเยาจำแนกตามประเภทสินเชื่อที่ได้จากการพิจารณาสัดส่วนของหนี้จัดชั้น พบว่า สินเชื่อประเภทที่ธนาคารปล่อยตามนโยบายของรัฐบาล เช่น สินเชื่อธนาคารประชาชน และสินเชื่อแก้ไขหนี้ภาคประชาชน คิดเป็นร้อยละ 46 และ 20 ตามลำดับ เป็นสินเชื่อที่มีคุณภาพต่ำที่สุด เมื่อเทียบกับสินเชื่อตามธุรกิจของธนาคาร สาเหตุเกิดจากสินเชื่อที่ปล่อยตามนโยบายของรัฐบาลลูกค้าส่วนใหญ่เป็นลูกค้าระดับฐานราก มีระดับการศึกษาต่ำ

กว่าปริญญาตรีมากที่สุดถึงร้อยละ 78.00 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 14,302.06 บาท มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 10,293 บาท ซึ่งรายรับกับรายจ่ายใกล้เคียงกัน เมื่อเทียบกับมีภาระหนี้สินของครอบครัวที่ค่อนข้างสูงเฉลี่ยครอบครัวละ 273,840 บาท ทำให้ไม่สามารถส่งชำระหนี้ได้ แต่เนื่องจากธนาคารออมสินเป็นธนาคารที่อยู่ในกำกับดูแลของรัฐบาลต้องสนองนโยบายของรัฐบาลทำให้ต้องเร่งปล่อยสินเชื่อประเภทนี้ การวิเคราะห์พิจารณา สินเชื่อกลุ่มนี้ของเจ้าหน้าที่อาจขาดความรอบรอบรัดกุม เพราะต้องเร่งดำเนินการเพื่อสนองนโยบาย จึงส่งผลให้สัดส่วนหนี้ของกลุ่มสินเชื่อนโยบายของรัฐพุ่งสูงขึ้น ส่งผลให้ชั้นหนี้ของธนาคารทั้งสามระดับชั้นสูงขึ้นไปคือ ชั้นนี้ต่ำกว่ามาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 90 ชั้นนี้สงสัย คิดเป็นร้อยละ 82 และชั้นนี้สงสัยจะสูญ คิดเป็นร้อยละ 35 ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะเห็นว่าเพิ่มสูงขึ้นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ประชัน แสงโช (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของเกษตรกร ลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด จังหวัดเชียงราย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้าได้แก่ ระยะเวลาการเป็นลูกค้า รายได้สุทธิ รายจ่ายสุทธิ ปัจจัยภายนอกได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจไม่ดีมีผลต่อต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ปัจจัยภายในธนาคาร ได้แก่ การติดตามหนี้ การพิจารณาสินเชื่อ ปัจจัยที่เกิดจากตัวลูกค้า ได้แก่ การใช้จ่ายเงินของลูกค้าและสมาชิกในครอบครัวสูงเกินไป พฤติกรรมการชำระหนี้ พบว่าลูกค้าจะชำระหนี้ทันทีเมื่อมีรายได้และจะชำระหนี้เงินกู้ภายนอกก่อนที่จะชำระหนี้ธนาคารและหากลูกค้าที่คิดว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้จะรีบติดต่อพนักงานทันที

สุเมธ ชูรัตน์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรวิเชียรบุรี จำกัด จังหวัดเพชรบูรณ์ ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้เงินกู้ ยกเว้น เพศ และอายุ ปัจจัยด้านกระบวนการให้สินเชื่อ ไม่มีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้เงินกู้ยกเว้น ด้านการแจ้งเตือนหนี้สินครบกำหนดชำระและด้านความถี่ในการทวงถามหนี้ ส่วนปัจจัยด้านการวิเคราะห์สินเชื่อ มีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ ได้แก่ ปัจจัยด้านเงินทุนและหลักประกัน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

วันดี ปิ่นแก้ว (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านสภาพทางเศรษฐกิจ มีผลระดับ มากที่สุดด้านนโยบายของรัฐมีผลระดับปานกลาง ด้านภัยธรรมชาติมีผลระดับ ปานกลาง ปัจจัยด้านสหกรณ์มีผลระดับมาก ปัจจัยด้านการผลิตมีผลระดับปานกลาง ปัจจัยด้านการตลาดมีผลระดับมาก และ 3) ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการ

ชำระหนี้ของสหกรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนบุคคลของสมาชิก ปัจจัยด้านความสามารถของสมาชิก ปัจจัยด้านเงินทุนของสมาชิก ปัจจัยด้านหลักประกันเงินกู้ของสมาชิก ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านสหกรณ์ ปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

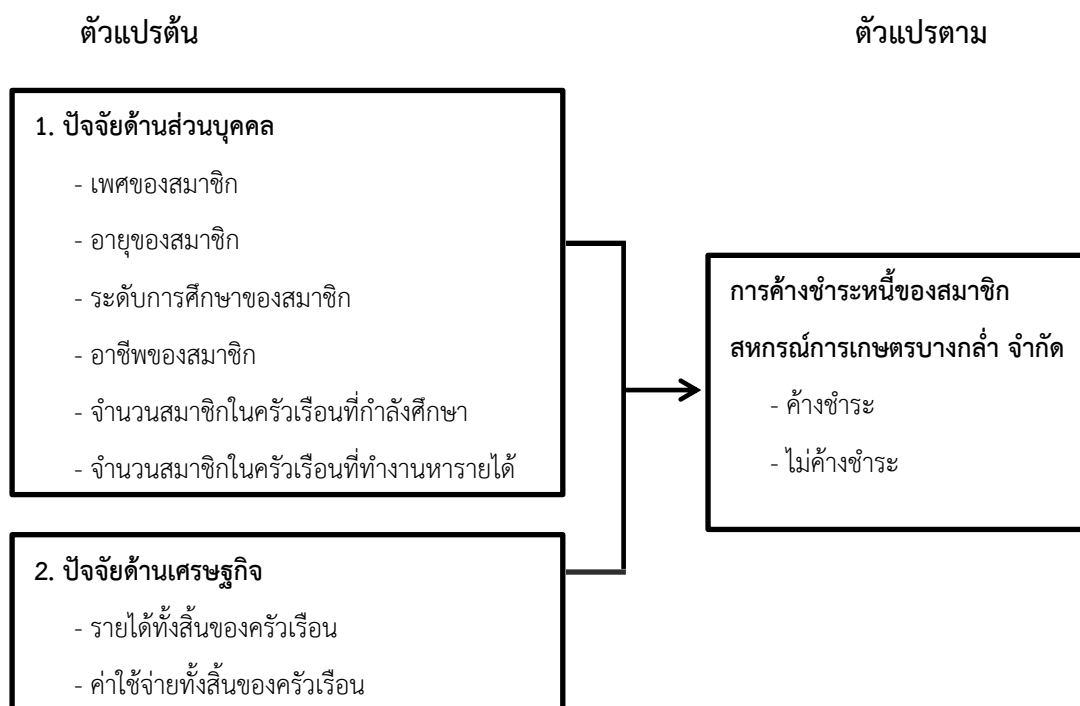
ปัทมา คูทอง (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีระดับความสำคัญในการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนบุคคลที่อยู่ในความอุปการะ รายได้ต่อเดือนของลูกหนี้ ระยะเวลาการผ่อนชำระที่เหลือ รายจ่ายของลูกหนี้ต่อเดือน เมื่อพิจารณาจาก Marginal Effects พบว่า หากลูกหนี้มีอายุ เพิ่มขึ้น 1 ปี จะทำให้โอกาสที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลงร้อยละ 42.3 หากลูกหนี้มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี/สูงกว่าปริญญาตรี เพิ่มขึ้น 1 คน จะทำให้โอกาสที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลงร้อยละ 43.6 หากลูกหนี้มีอาชีพค้าขาย ประกอบกิจการส่วนตัว เพิ่มขึ้น 1 คน จะทำให้โอกาสที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 38.8 หากลูกหนี้มีรายได้ต่อเดือนเพิ่มขึ้น 1 บาท จะทำให้โอกาสที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลง ร้อยละ 49.8 หากลูกหนี้มีบุคคลที่อยู่ในความอุปการะเพิ่มขึ้น 1 คน จะทำให้โอกาสที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 29.7 หากลูกหนี้มีระยะเวลาการผ่อนชำระที่เหลือเพิ่มขึ้น 1 ปี จะทำให้โอกาสที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 60.3 และหากลูกหนี้มีรายจ่ายต่อเดือนเพิ่มขึ้น 1 บาท จะทำให้โอกาสที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 50.5

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้มีหลายปัจจัยเป็นต้นว่า มีสาเหตุมาจากอายุของสมาชิก เพศ สมาชิกที่มีบุตรที่ต้องส่งเรียน รายได้รวมรายจ่ายรวมภาระหนี้สินรวม ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้น ส่งผลกระทบต่อการชำระคืนเงินกู้ ซึ่งยังไม่มีผู้วิจัยคนใดได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ดังนั้นผู้วิจัยได้รวบรวมปัจจัยทั้งหมดที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา เพื่อสามารถใช้ผลการศึกษาที่ได้เป็นแนวทางในการวางแผน การให้สินเชื่อแก่สมาชิก ซึ่งธุรกิจสินเชื่อเป็นธุรกิจหลักของสหกรณ์ที่ควรที่จะปรับปรุงและแก้ไขนโยบายทางด้านสินเชื่อให้เหมาะสมอยู่เสมอ ตลอดจนได้ทราบถึงสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้สมาชิกไม่สามารถชำระหนี้ได้ รวมถึงใช้ในการวางแผนนโยบายด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่สหกรณ์

ดังนั้นการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร บางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยด้านต่างๆ อันได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศของสมาชิก อายุของสมาชิก ระดับการศึกษาของสมาชิก อาชีพของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่กำลังศึกษา และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจประกอบด้วย รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน ที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก เพื่อที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนและกำหนด นโยบายด้านสินเชื่อ ตลอดจนแนวทางการลดหนี้ค้างชำระซึ่งจะทำให้สหกรณ์สามารถดำเนินธุรกิจ สินเชื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น สามารถนำมา สร้างเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา โดยกำหนดให้การค้างชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด เป็นตัวแปรตาม ปัจจัยด้านส่วนบุคคลและปัจจัยด้านเศรษฐกิจเป็น ตัวแปรต้น/อิสระ



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนบุคคล และปัจจัยด้าน เศรษฐกิจและเสริมข้อมูลด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของสมาชิกที่ค้างชำระหนี้ และแนวทางการลดหนี้ที่ค้างชำระ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงกับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใน บทนี้จะกล่าวถึงรูปแบบการวิจัย การกำหนดพื้นที่ศึกษา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ การศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมี รายละเอียดดังต่อไปนี้

วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ

1. การกำหนดพื้นที่ศึกษา

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พื้นที่ในอำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลบางกล้า ตำบลท่าช้าง ตำบลแม่ทอม ตำบลบ้านหาร ซึ่งเป็นพื้นที่ในการให้บริการ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา ที่มีปัจจัยที่มีผลต่อการ ค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลากระจายอยู่ ทั่วไปทั้ง 4 ตำบลรวมทั้งสิ้น 34 กลุ่ม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัด สงขลาที่อยู่ในท้องที่ตำบลต่าง ๆ ของอำเภอบางกล้า จำนวน 4 ตำบล คือ ตำบลบางกล้า ตำบลท่า ช้าง ตำบลแม่ทอม และตำบลบ้านหาร มีจำนวน 871 คน

ตารางที่ 2 จำนวนลูกหนี้อมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา

ประเภทลูกหนี้อสหกรณ์	จำนวนราย
ค้างชำระ	281
ไม่ค้างชำระ	590
รวม	871

กลุ่มตัวอย่าง : ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน (R.V. Krejcie & D.W. Morgan) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 % ซึ่งยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการประเมินค่าสัดส่วนเกิดขึ้นในระดับร้อยละ 5 โดยวิธีการคำนวณตามสูตรดังนี้ (กรรณิการ์ ศิริชาญ, 2552:29-30)

จากสูตร
$$n = \frac{x^2 N p (1-p)}{e^2 (N-1) + x^2 p (1-p)}$$

เมื่อ

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

x^2 = ค่าไคสแควร์ที่ df เท่ากับ 1 และระดับความเชื่อมั่น 95 % ($x^2 = 3.814$)

p = สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร (หากไม่ทราบกำหนด $p = 0.5$)

จากการศึกษามีประเภทลูกหนี้อสหกรณ์ที่ค้างชำระและไม่ค้างชำระในสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา จำนวน 871 ราย ดังนั้นสามารถหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

จากสูตร
$$n = \frac{3.841(871)(0.5)(1-0.5)}{(0.05)^2(871-1)+(3.841)(0.5)(1-0.5)}$$

$$n = 266.765$$

$$n = 267$$

ตารางที่ 3 จำนวนลูกหนี้สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา

ประเภทลูกหนี้สหกรณ์	จำนวนราย	จำนวนตัวอย่าง (จำนวนราย)	ร้อยละ
ค้างชำระ	281	135	50.56
ไม่ค้างชำระ	590	132	49.44
รวม	871	267	100

จากตารางที่ 3 พบว่าจำนวนสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลาที่อยู่ในห้องที่ตำบลต่าง ๆ ของอำเภอบางกล้า จำนวน 4 ตำบล คือ ตำบลบางกล้า ตำบลท่าช้าง ตำบลแม่ทอม และตำบลบ้านหาร มีจำนวน 871 คน เมื่อคำนวณด้วยสูตรของยามานะ แบ่งตามประเภทลูกหนี้สหกรณ์ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย จำนวน 267 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

3. เครื่องมือที่ใช้การศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม มีทั้งหมด 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนบุคคล และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ตอนที่ 2 แบบวัดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ได้แก่ ค้างชำระและไม่ค้างชำระ

การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในการศึกษาครั้งนี้ใช้บุคคลที่ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด แต่อาศัยในพื้นที่ดังกล่าว นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .768

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามกับสมาชิกที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มาชำระเงินที่สหกรณ์ โดยผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดของแบบสอบถามและตอบข้อคำถามหรือข้อสงสัยของสมาชิก หลังจากนั้นให้สมาชิกกรอกข้อมูลในแบบสอบถามด้วยตัวเองและเมื่อสมาชิกส่งแบบสอบถามคืนมาก็จะมี

กระบวนการตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน และความสมบูรณ์และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล และหาค่าสถิติต่าง ๆ

การวัดค่าตัวแปรแบบจำลองโลจิส (logit model) เป็นแบบจำลองที่มีพื้นฐานมาจาก ฟังก์ชันความน่าจะเป็นสะสมแบบโลจิสติกส์ (cumulative logistic probability function) แบบจำลองดังกล่าวแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความน่าจะเป็นของตัวแปรตาม กับค่าของตัวแปรอิสระเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว จะแสดงถึงทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างค่าความน่าจะเป็นของตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ โดยตัวแปรตามจะต้องข้อมูลที่มีค่าเป็น 1 หรือ 0 เท่านั้น (binary valued)

การใช้ Logit model เพื่อทำการวิเคราะห์ที่มีรูปแบบสมการดังนี้

$$\text{Prob}(Y=1) = \frac{1}{1 + e^{-x^1, \beta}}$$

โดยที่ Y คือ ตัวแปรตาม (dependent variable) แสดงถึงปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา

ถ้า Y=1 แสดงว่ามีหนี้ค้างชำระ

ถ้า Y=0 แสดงว่าไม่มีหนี้ค้างชำระ

ซึ่งตัวแปรอิสระ (independent variables) ที่คาดว่าจะจะเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา

5. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปร (variables)

ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยด้านส่วนบุคคล ได้แก่ เพศของสมาชิก อายุของสมาชิก ระดับการศึกษาของสมาชิก อาชีพของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่กำลังศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน

ตัวแปรตาม คือ การค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ได้แก่ ค้างชำระ และไม่ค้างชำระ

6. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล

6.1.1 การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จากเอกสาร ตำรา รายงาน การวิจัย บทความข้อมูลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด

6.2 การจัดการและวิเคราะห์ข้อมูล

6.2.1 นำข้อมูลสมาชิกที่ค้างชำระหนี้ของสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จากการทำแบบสอบถามแล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมอาร์ (R Program) หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าการทดสอบไคสแควร์ ค่าอัตราส่วนออด และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โลจิสติกส์ โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนบุคคล และปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด วิเคราะห์โดยการทดสอบไคสแควร์และอัตราส่วนออด

2. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โลจิสติกส์ (logistic regression) แบบสองตัวเลือก โดยมีการกำหนดค่าเปรียบเทียบ (Baseline) โดยพิจารณาจากอัตราส่วนออดส์เป็นรูปแบบระฆังคว่ำซึ่งมันจะเกิดความยากลำบากในการแปลผล ทำให้มีการจัดเรียงตัวแปรใหม่ และเรียงลำดับจากน้อยไปหามากจะได้แปลผลได้ง่าย

วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ได้แก่ สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา ซึ่งมีหนี้ค้างชำระเมื่อสิ้นปีทางบัญชี พ.ศ.2559 (1 กรกฎาคม 2558 – 30 มิถุนายน 2559) โดยเป็นสมาชิกที่มีหนี้ค้างทุกประเภท ที่สหกรณ์กำหนดให้ชำระ คือ ต้นเงินค้าง ดอกเบี้ยค้างปี ค่าปรับค้างปี และค่าปรับ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดคุณสมบัติผู้ให้ข้อมูลหลักไว้สองกลุ่ม กลุ่มแรกคือ คุณลักษณะสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระ โดยคุณสมบัติผู้ให้ข้อมูลหลักตามผลการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า กลุ่มสมาชิกที่มีสัดส่วนกับการค้างชำระหนี้ ในสัดส่วนที่สูง คือ สมาชิกที่มีอายุ 41-50 ปี สมาชิกที่มีบุคคลในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 1 คน และสมาชิกที่มีรายได้ทั้งสิ้น 15,001-20,000 บาท กลุ่มที่สองคือ กรรมการ

สหกรณ์ ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สินเชื่อ และเสริมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึกข้อมูลถึงสถานะการเป็นหนี้ คุณลักษณะของสมาชิกที่ค้างชำระหนี้และแนวทางการลดหนี้ที่ค้างชำระเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถมายืนยันในเชิงปริมาณได้

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากพื้นที่ศึกษา ซึ่งเป็นการจัดเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากปรากฏการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในพื้นที่ศึกษาด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบข้อมูล

ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นการประมวลผลข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) ในการจัดหมวดหมู่เป็นประเด็นย่อย ๓ ประเด็นตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากสามแหล่งที่แตกต่างกัน ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์ ผู้มีหนี้ค้างชำระ ฝ่ายจัดการคือ เจ้าหน้าที่ และผู้จัดการสหกรณ์ ฝ่ายบริหาร คือกรรมการสหกรณ์ถึงการค้างชำระหนี้และแนวทางการลดหนี้ที่ค้างชำระให้น้อยลง

ผลการวิจัย

การศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้แบ่งผลการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ โดยใช้สถิติภาคบรรยายด้วยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage) และนำเสนอในตารางที่ 4 – 12

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ด้วยการทดสอบไค-สแควร์ (chi-square) และค่าอัตราส่วนออด (odd Ratio) และนำเสนอในตารางที่ 13 – 14

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โลจิสติกส์ (logistic regression) และนำเสนอในตารางที่ 15 – 16

ตอนที่ 4 วิเคราะห์คุณลักษณะของสมาชิกที่ค้างชำระหนี้ และแนวทางการลดหนี้ที่ค้างชำระ โดยเสริมข้อมูลด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ซึ่งใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละของปัจจัยด้านส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ จำแนกตามเพศของสมาชิก

เพศของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	90	33.71
หญิง	177	66.29
รวม	267	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 66.29 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 33.71

ตารางที่ 5 จำนวน และร้อยละของปัจจัยด้านส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ จำแนกตามอายุของสมาชิก

อายุของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 40 ปี	74	27.72
41-50 ปี	102	38.20
51 ปี ขึ้นไป	91	34.08
รวม	267	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่ากลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีอายุระหว่าง 41 ถึง 50 ปี มากที่สุด รองลงมาคืออายุ 51 ปี ขึ้นไป น้อยที่สุด อายุต่ำกว่า 40 ปี โดยอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.20 และ อายุต่ำกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.72

ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละของปัจจัยด้านส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ จำแนกตามระดับการศึกษาของสมาชิก

ระดับการศึกษาของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าประถมศึกษา	85	31.84
มัธยมศึกษา	127	47.57
อนุปริญญาขึ้นไป	55	20.60
รวม	267	100.0

จากตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.57 รองลงมามีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 31.84 และการศึกษาในระดับอนุปริญญาขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 20.60

ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละของปัจจัยด้านส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ จำแนกตามอาชีพของสมาชิก

อาชีพของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	170	63.67
ค้าขาย	42	15.73
อื่นๆ(พนักงานบริษัทเอกชน)	55	20.60
รวม	267	100.0

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบอาชีพเกษตรกร มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.67 รองลงมาประกอบอาชีพอื่นๆ(พนักงานบริษัทเอกชน) คิดเป็นร้อยละ 20.60 และอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 15.73

ตารางที่ 8 จำนวน และร้อยละของปัจจัยด้านส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า
จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่กำลังศึกษา

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ที่กำลังศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	100	37.45
1 คน	69	25.84
3 คน ขึ้นไป	98	36.71
รวม	267	100.0

จากตารางที่ 8 พบว่ากลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่ได้กำลังศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.45 รองลงมาจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.71 และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 คน กำลังศึกษา คิดเป็นร้อยละ 25.84

ตารางที่ 9 จำนวน และร้อยละของปัจจัยด้านส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า
จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ที่ทำงานหารายได้	จำนวน	ร้อยละ
1 คน	45	16.86
2 คน	182	68.16
3 คนขึ้นไป	40	14.98
รวม	267	100.0

จากตารางที่ 9 พบว่ากลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจำนวนสมาชิก 2 คนในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.16 รองลงมาจำนวนสมาชิก 1 คนในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ คิดเป็นร้อยละ 16.86 และมีจำนวนสมาชิก 3 คนขึ้นไปในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ คิดเป็นร้อยละ 14.98

ตารางที่ 10 จำนวน และร้อยละของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน

รายได้รวมทั้งสิ้นของครัวเรือน (บาท/เดือน)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 15,000 บาท	26	9.74
15,001 – 20,000 บาท	45	16.85
20,001 บาท ขึ้นไป	196	73.41
รวม	267	100.0

จากตารางที่ 10 พบว่ากลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีปัจจัยด้านเศรษฐกิจในส่วนของรายได้ทั้งสิ้นในครัวเรือนอยู่ 20,001 บาท ขึ้นไปต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 73.41 มีรายรายได้ทั้งสิ้นในครัวเรือนอยู่ระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.85 และมีรายได้ทั้งสิ้นในครัวเรือนต่ำกว่า 15,000 บาท คิดเป็น ร้อยละ 9.74

ตารางที่ 11 จำนวน และร้อยละของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน

ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน (บาท/เดือน)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 14,000 บาท	137	51.31
14,001 – 17,000 บาท	49	18.35
17,001 ขึ้นไป	81	30.34
รวม	267	100.0

จากตารางที่ 11 พบว่ากลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ในส่วนของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือนต่ำกว่า 14,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 51.31 รองลงมามีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน 17,001 บาท ขึ้นไปต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 30.34 และมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือนระหว่าง 14,001 ถึง 17,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 18.35

ตารางที่ 12 จำนวน และร้อยละของปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา

การค้างชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด	จำนวน	ร้อยละ
ค้างชำระ	135	50.56
ไม่ค้างชำระ	132	49.44
รวม	267	100.0

จากตารางที่ 12 พบว่ากลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ของสมาชิกที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งที่ค้างชำระ คิดเป็นร้อยละ 50.56 และไม่ค้างชำระ คิดเป็นร้อยละ 49.44

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ด้วยการทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square) และค่าอัตราส่วนออด (Odd Ratio)

ตารางที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กับเพศของสมาชิก อายุของสมาชิก ระดับการศึกษาของสมาชิก อาชีพของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่กำลังศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน

ตัวแปรอิสระ	การค้างชำระหนี้ของสมาชิก			Chi-square	p-value
	ไม่ค้างชำระ (132)	ค้างชำระ (135)	รวม (267)		
เพศของสมาชิก				2.024	.154
หญิง	52.5	47.5	177		
ชาย	43.3	56.7	90		
อายุของสมาชิก				9.636**	.010
51 ปีขึ้นไป	60.4	39.6	91		
น้อยกว่า 40 ปี	51.4	48.6	74		
41 - 50 ปี	38.2	61.8	102		

ตัวแปรอิสระ	การค้างชำระหนี้ของสมาชิก			Chi-square	p-value
	ไม่ค้างชำระ (132)	ค้างชำระ (135)	รวม (267)		
ระดับการศึกษาของสมาชิก				1.507	.470
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	56.4	43.6	55		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	49.4	50.6	85		
มัธยมศึกษา	46.5	53.5	127		
อาชีพของสมาชิก				0.534	.766
อื่นๆ (พนักงานบริษัท)	52.7	47.3	55		
เกษตรกร	49.4	50.6	170		
ค้าขาย	45.2	54.8	42		
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ที่กำลังศึกษา				1.390	.499
มากกว่า 2 คน	54.1	45.9	98		
1 คน	47.8	52.2	69		
ไม่มีสมาชิกที่กำลังศึกษา	46.0	54.0	100		
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ที่ทำงานหารายได้				10.012**	.010
3 คน ขึ้นไป	65.0	35.0	40		
2 คน	50.5	49.5	182		
1 คน	31.1	68.9	45		
รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน				14.091***	.001
20,001 บาท ขึ้นไป	56.1	43.9	196		
ต่ำกว่า 15,000 บาท	38.5	61.6	26		
15,001-20,000 บาท	26.7	73.3	45		
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของ ครัวเรือน				8.269*	.020
14,001-17,000 บาท	59.2	40.8	49		
17,001 บาท ขึ้นไป	58.0	42.0	81		
ต่ำกว่า 14,000 บาท	40.9	59.1	137		

*p<05

**p<01

***p<001

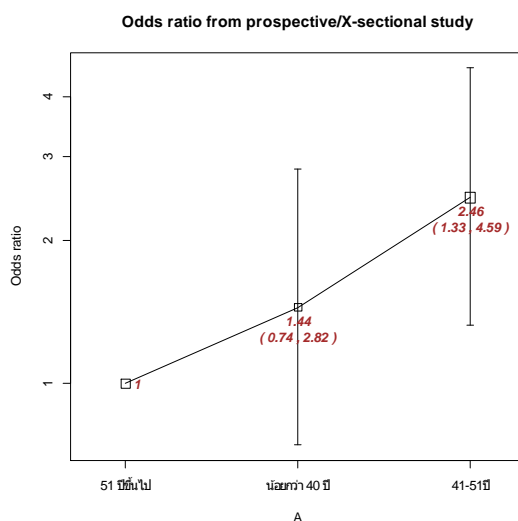
จากตารางที่ 13 พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 4 ตัวแปร ได้แก่ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน

โดยที่อายุของสมาชิก และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

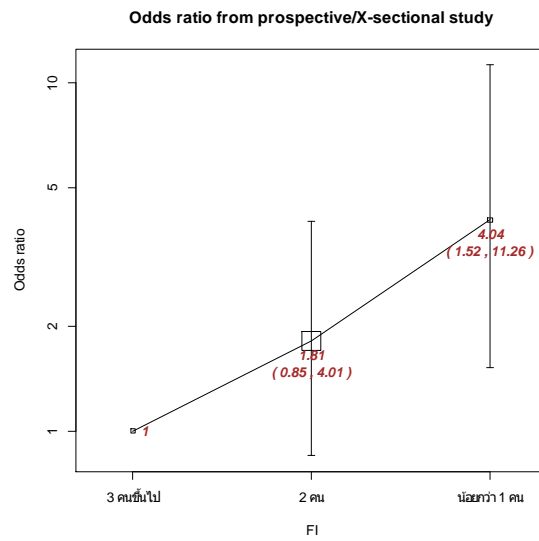
ตารางที่ 14 อัตราส่วนออดของความสัมพันธ์ระหว่างการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กับอายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน

ตัวแปรอิสระ	Odd ratio	95% Confident Interval		p-value
		lower	upper	
อายุของสมาชิก				.008
51 ปีขึ้นไป	[1]			
น้อยกว่า 40 ปี	1.44	0.74	2.82	
41 - 50 ปี	2.46	1.33	4.59	
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้				.007
3 คน ขึ้นไป	[1]			
2 คน	1.81	0.85	4.01	
1 คน	4.04	1.52	11.26	
รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน				.001
20,001 บาท ขึ้นไป	[1]			
ต่ำกว่า 15,000 บาท	2.04	0.28	5.30	
15,001-20,000 บาท	3.50	1.64	7.91	
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน				.016
14,001-17,000 บาท	[1]			
17,001 บาท ขึ้นไป	1.05	0.48	2.31	
ต่ำกว่า 14,000 บาท	2.09	1.03	4.32	

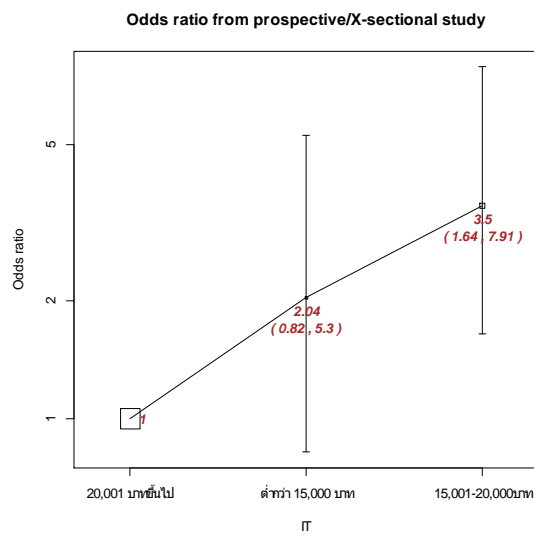
จากตารางที่ 14 พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 4 ตัวแปร ได้แก่ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน โดยสมาชิกที่มีช่วงอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มีโอกาสที่จะค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด สูงกว่าสมาชิกที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป 2.46 เท่า ดังภาพที่ 2 นอกจากนี้จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 1 คน มีโอกาสที่จะค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด สูงกว่าสมาชิกที่จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คน ขึ้นไป 4.04 เท่า ดังภาพที่ 3 ทั้งนี้สมาชิกที่ครัวเรือนมีรายได้ทั้งสิ้น 15,001-20,000 บาท มีโอกาสที่จะค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด สูงกว่าสมาชิกที่ครัวเรือนมีรายได้ทั้งสิ้น 20,001 บาท ขึ้นไป 3.50 เท่า ดังภาพที่ 4 และครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ต่ำกว่า 14,000 บาท มีโอกาสที่จะค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด สูงกว่าครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 14,001-17,000 บาท 2.09 เท่า ดังภาพที่ 5



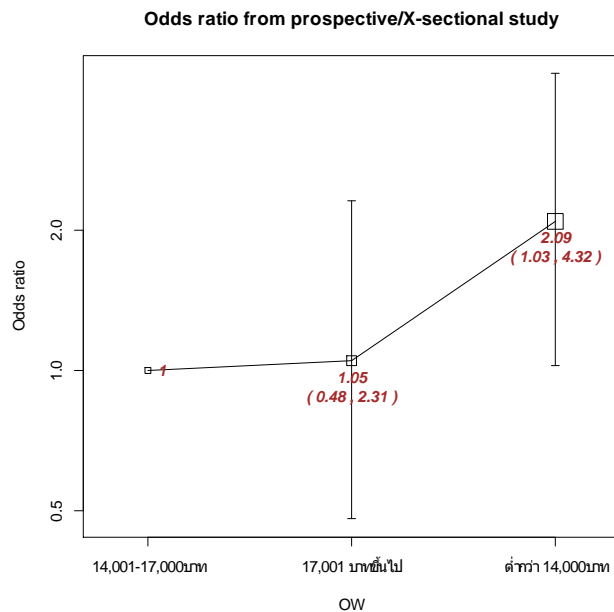
ภาพที่ 2 อัตราส่วนออดส์ของการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กับอายุของสมาชิก



ภาพที่ 3 อัตราส่วนออดส์ของการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กับจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้



ภาพที่ 4 อัตราส่วนออดส์ของการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กับรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน



ภาพที่ 5 อัตราส่วนออดส์ของการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กับค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โลจิสติกส์ (logistic regression)

ตารางที่ 15 รูปแบบทั้งหมดของปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด

Determinant	Coeff.	S.E.	OR	(95 % CI)	Z test	p-value	L-R test P-Value
เพศของสมาชิก							.086
หญิง	{0}						
ชาย	0.50	0.29	1.66	(0.93, 2.99)	1.71	.088	
อายุของสมาชิก							.001
51 ปีขึ้นไป	{0}						
น้อยกว่า 40 ปี	1.12	0.48	3.06	(1.20,7.76)	2.35*	.018	
41 - 50 ปี	1.46	0.41	4.13	(1.91,9.72)	3.53***	.000	

Determinant	Coeff.	S.E.	OR	(95 % CI)	Z test	p-value	L-R test P-Value
ระดับการศึกษาของสมาชิก							.479
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	{0}						
ต่ำกว่าประถมศึกษา	0.63	0.53	1.87	(0.67,5.27)	1.19	.234	
มัธยมศึกษา	0.34	0.37	1.41	(0.67,2.95)	0.90	.369	
อาชีพของสมาชิก							.421
อื่นๆ (พนักงานบริษัท)	{0}						
เกษตรกร	0.24	0.38	1.28	(0.06,2.69)	0.64	.523	
ค้าขาย	0.61	0.47	1.84	(0.73,4.61)	1.30	.193	
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่กำลังศึกษา							.321
มากกว่า 2 คน	{0}						
1 คน	0.17	0.35	1.19	(0.60,2.36)	0.50	.617	
ไม่มีสมาชิกที่กำลังศึกษา	0.55	0.37	1.73	(0.84,3.57)	1.49	.136	
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้							.005
3 คน ขึ้นไป	{0}						
2 คน	1.10	0.48	3.01	(1.18,7.23)	2.30*	.021	
1 คน	1.59	0.52	4.88	(1.76,13.56)	3.04**	.002	
รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน							.054
20,001 บาท ขึ้นไป	{0}						
ต่ำกว่า 15,000 บาท	0.93	0.59	2.53	(0.79,8.06)	1.57	.117	
15,001-20,000 บาท	0.98	0.45	2.67	(1.10,6.47)	2.17*	.030	
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน							.423
14,001-17,000 บาท	{0}						
17,001 บาท ขึ้นไป	0.25	0.40	1.28	(0.58,2.82)	0.61	.543	
ต่ำกว่า 14,000 บาท	0.54	0.41	1.71	(0.76,3.85)	1.30	.195	
R ² = .15		deviance: 324.07		df = 251	P-value = .000		

จากตารางที่ 15 แสดงรูปแบบทั้งหมดของการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า โดยการนำตัวแปรทั้งหมดเข้าในสมการถดถอยโลจิสติกส์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีทั้งหมด 3 ตัวแปร ได้แก่ อายุของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ และรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน ส่วนตัวแปรอื่น ๆ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้าอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยอายุของสมาชิกส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือนส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 16 รูปแบบสุดท้ายของปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด

Determinant	Coeff.	S.E.	OR	(95 % CI)	Z test	p-value	L-R test P-Value
อายุของสมาชิก							.009
51 ปีขึ้นไป	{0}						
น้อยกว่า 40 ปี	0.43	0.34	1.54	(0.76,2.99)	1.28	.200	
41 - 50 ปี	0.96	0.32	2.61	(1.40,4.89)	3.00**	.002	
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ที่ทำงานหารายได้							.007
3 คน ขึ้นไป	{0}						
2 คน	0.92	0.46	2.51	(1.02,6.19)	1.99*	.046	
1 คน	1.52	0.51	4.60	(1.70,12.43)	3.01**	.002	
รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน							.000
20,001 บาท ขึ้นไป	{0}						
ต่ำกว่า 15,000 บาท	1.26	0.55	3.52	(1.20,10.30)	2.30**	.021	
15,001-20,000 บาท	1.37	0.39	3.92	(1.83,8.40)	3.51***	.000	
R ² = .13		deviance: 334.32		df = 260	P-value = .000		

จากตารางที่ 16 แสดงรูปแบบสุดท้ายของปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า โดยนำตัวแปรออกจากรูปแบบสมการถดถอยโลจิสติกส์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ได้แก่ อายุของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ และรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือนตามลำดับ

สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 41 - 50 ปี จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป 2.61 เท่า

สมาชิกสหกรณ์ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 1 คน จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คน ขึ้นไป 4.60 เท่า และสมาชิกสหกรณ์ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 2 คน จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คน ขึ้นไป 2.51 เท่า

โดยสมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001-20,000 บาท จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป 3.92 เท่า และสมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน ต่ำกว่า 15,000 บาท จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป 3.52 เท่า

ตอนที่ 4 วิเคราะห์คุณลักษณะของสมาชิกที่ค้างชำระหนี้ และแนวทางการลดหนี้ที่ค้างชำระ

จากผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา มี 3 คุณลักษณะ ได้แก่ อายุของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ และรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน โดย สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 41 - 50 ปี จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป 2.61 เท่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 1 คน จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คน ขึ้นไป 4.60 เท่า และสมาชิกสหกรณ์ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 2 คน จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คน ขึ้นไป 2.51 เท่า และสมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001-20,000 บาท จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป 3.92 เท่า และสมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน ต่ำกว่า 15,000 บาท จะมีโอกาสในการค้าง

ชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป 3.52 เท่า

1. คุณลักษณะของสมาชิกที่ค้างชำระหนี้

1.1 อายุของสมาชิก

จากผลการวิจัยของสมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 41 - 50 ปี จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา ที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไปถึง 2.61 เท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 เนื่องจากอายุสมาชิกช่วงนี้จะเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายและพื้นที่อำเภอ บางกล้ามีแหล่งเงินกู้ให้บริการคนในพื้นที่เป็นจำนวนมากทั้งที่เป็นสถาบันการเงินในระบบและนอกระบบ เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด สหกรณ์กองทุนสวนยาง จำกัด กลุ่มออมทรัพย์ของหมู่บ้าน รวมถึงแหล่งเงินกู้นอกระบบ เช่น เงินกู้จากบุคคล เงินกู้อย่างวัน ดอกเบี้ย ร้อยละ 10,20 บาทต่อเดือน จากการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ได้ง่ายนั้น ทำให้สมาชิกที่มีอายุ 41-50 ปี มีหนี้สินได้มากกว่าหนึ่งแห่ง สมาชิกบางคนก็มีแต่หนี้ภายในระบบเพียงอย่างเดียว แต่สมาชิกบางคนกู้ทั้งในระบบและนอกระบบ จนทำให้มีหนี้สินล้นพ้นตัวเกินความสามารถที่จะชำระได้ จนทำให้ไม่สามารถที่จะชำระหนี้ได้กลายเป็นหนี้ค้างชำระตามมาดังคำสัมภาษณ์ของป้าเขียน ลุงวร (นามสมมุติ)

“...บางครั้งป่าต้องไปยืมเงินจากเพื่อนบ้าน ถ้าแก่ที่มีเงิน หรือบางครั้งก็ถูกเงินกลุ่มออมทรัพย์ตามบ้าน เพราะป่าเดือดร้อนต้องใช้เบี้ยเพื่อนำไปชำระหนี้ที่ถึงกำหนดเลยบางครั้งหนีบยืมจากตรงนี้มาให้ตรงโน้น...”

(ป้าเขียน นามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 12 ธันวาคม 2559)

“...ลูกลองสอบเข้าเรียนต่อได้เลยต้องใช้เบี้ย ค่าเทอมมั่ง ค่าอุปกรณ์การเรียนมั่ง ค่าใช้จ่ายก็สูง เลยต้องไปกู้จากมาจากสหกรณ์การเกษตรบางกล้า บางครั้งต้องการด่วนก็ยืมเบี้ยตามบ้านทำให้ลูกเป็นหนี้หลายทางบางครั้งส่งหนี้ทันบ้างไม่ทันบ้าง...”

(ลุงวร นามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 12 ธันวาคม 2559)

สมาชิกอายุช่วงนี้บางรายมีค่านิยมทางวัตถุต้องการจะมีจะได้ให้เหมือนกับคนอื่นเป็นสิ่งที่คนในสังคมไทยในปัจจุบันให้ความสำคัญ เนื่องจากปัจจุบันในสังคมคนมักจะมีมองกันจากภายนอก โดยต้นสนจากวัตถุ ยี่ห้อของสินค้า เครื่องประดับ รถยนต์หรู บ้านหลังใหญ่โต และยังใช้เป็นเครื่องวัตถุฐานะทางสังคมด้วย ดังนั้นกลุ่มคนทุกชนชั้น ทุกอาชีพ จึงต้องการมีภาพลักษณ์ที่ดีทางสังคมสภาพทางการเงินที่ดี และประกอบอาชีพที่ได้รับการยอมรับ ในส่วนคนที่มีความรู้ทางการเงินที่ดีก็ได้สิ่งเหล่านี้มาโดยไม่ยาก แต่สำหรับคนชนชั้นรากหญ้าและชนชั้นกลาง ซึ่งส่วนใหญ่มีจำนวนมากใน

ประเทศ จะได้สิ่งเหล่านี้มาโดยยาก เพราะความไม่พร้อมในฐานะของตนเอง จึงมีความพยายามใช้วิธีการต่างๆเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งเหล่านี้ หนึ่งในนั้นคือการกู้หนี้ยืมสินมาจากแหล่งเงินกู้ต่างๆตั้งค่าสัมภาระของพี่สมและพี่ยา (นามสมมุติ)

“...พี่ไปกู้ยืมมาหลายบาทเพื่อเอาไปดาวนร์รถยนต์สักคัน ที่นี้พี่ก็เป็นหนี้ทั้งรถและสหกรณ์ผ่อนบ้านบ้างไม่ทันบ้าง แต่พี่ต้องผ่อนบริษัทรถก่อนเดี่ยวเค้ายึด 55...”

(พี่สม นามสมมุติ, สัมภาษณ์ 15 ตุลาคม 2559)

“...พี่ไปกู้เงินมาทำบ้านใหม่แทนหลังเดิม เห็นเพื่อนเข้าทำงานหลังใหญ่ๆสวยๆ เดี่ยวลูกพี่อายุคนหล่าว พี่ก็กลัวการเป็นหนี้นะแต่เพื่อลูกพี่ก็ยอม...”

(พี่ยา นามสมมุติ, สัมภาษณ์ 16 ตุลาคม 2559)

1.2 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้

จากผลการวิจัยจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 1 คน จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คนขึ้นไป ถึง 4.60 เท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากแต่ละครัวเรือนมีความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันบางครอบครัวเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์แบบ บางครอบครัวต้องเจอกับปัญหาอุปสรรคมากมาย ดังนั้นทำให้บางครัวเรือนมีสมาชิกทำงานหารายได้เพียงคนเดียว ทำให้เกิดหนี้สินหลายแห่ง รายรับไม่พอกับรายจ่ายทำให้แต่ละครอบครัวมีความจำเป็นต้องการเงินที่แตกต่างกันไป เมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วนเกิดขึ้น เช่น ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ค่าผ่าตัด ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร หรืออุบัติเหตุฉุกเฉิน เป็นต้น ดังนั้นทำให้สมาชิกต้องไปกู้เงินจากหลายแหล่ง เพื่อนำมาใช้จ่ายกับสิ่งที่จำเป็นเร่งด่วนอยู่ในขณะนั้น แต่สมาชิกไม่ได้คำนึงถึงการชำระคืนว่ามีความสามารถเพียงพอหรือไม่อย่างไร ทำให้ต้องชำระหนี้หลายแห่งในขณะเดียวกัน เมื่อไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดก็จะนำไปสู่การเกิดหนี้ค้างชำระขึ้นดังคำสัมภาษณ์ของพี่เดียมและพี่ปี (นามสมมุติ)

“...พอพี่รู้ว่าลูกสอบไม่ได้ก็ต้องเข้าเรียนต่อเอกชน ทำให้ต้องมีค่าใช้จ่ายสูงมาก เลยต้องไปกู้จากสหกรณ์แต่พี่ก็มีหนี้อยู่แล้วยอดหนี้ก็สูงขึ้น พี่ก็หาส่งคนเดียว บางครั้งส่งบ้างไม่ส่งบ้างไม่ทันเหมือนกัน...”

(พี่เดียม นามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 20 ตุลาคม 2559)

“...รายได้พี่คนเดียว บางครั้งเลยไม่พอกับหนี้สหกรณ์ ผ่อนรถยนต์บ้าง ลูกเรียนบ้าง บางครั้งส่งไม่ทันพี่ก็เป็นหนี้ค้างตามมา...”

(พี่ปี นามสมมุติ, 20 ตุลาคม 2559)

สมาชิกสหกรณ์ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ น้อยกว่า 1 คน บางครั้งทำให้เกิดการมีรายได้ทางเดียว ตามสภาพพื้นที่อำเภอบางกล่ำ เป็นแหล่งทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ สวนยางพารา นาข้าว ไม้ผลไม้ยืนต้น พืชผัก ประมง และปศุสัตว์ ซึ่งสมาชิกสหกรณ์สามารถทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี และสมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพสวนยางพาราเป็นหลัก การทำสวนยางพาราหรือการกรีดยางนั้นจะใช้เวลาช่วงตอนกลางคืนเป็นเวลาที่ให้ผลผลิตดีที่สุด ซึ่งกว่าจะเสร็จขั้นตอนการทำสวนยางก็ต้องใช้เวลาต่อเนื่องมาจนถึงตอนเที่ยงของวันรุ่งขึ้นประกอบกับสวนยางเป็นอาชีพที่เหน็ดเหนื่อยมากและต้องใช้เวลาช่วงบ่ายในการพักผ่อน ทำให้ไม่มีเวลาในการประกอบอาชีพอื่นเสริม สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จึงมีรายได้ทางเดียว และอีกอย่างการทำสวนยางพาราต้องพึ่งพิงสภาพดินฟ้าอากาศและภาวะเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อราคายางพาราอีกด้วย ซึ่งไม่มีความมั่นคงในรายได้ เมื่อรายได้ไม่มั่นคงไม่แน่นอน จึงส่งผลต่อการผ่อนชำระและการค้างชำระหนี้ดังกล่าวของพี่เผือกและน้ำดา (นามสมมุติ)

“...คนส่วนใหญ่มองว่าพี่มีเงินเพราะพี่กรีดยางหลายไร่ แต่ส่วนใหญ่พี่กรีดยางจ้าง มีรายได้ทางเดียว ได้บ้างไม่ได้บ้าง ผนตกบ้าง ราคาถูกบ้าง ส่วนค่าใช้จ่ายทุกอย่างอยู่ในรายได้จากยางพารา ทำให้รายได้ไม่ค่อยพอกับรายจ่าย ว่าจะทำอย่างอื่นด้วยก็ไม่ไหว..เหนื่อย หนี้ก็มากส่งก็ไม่ทัน...”

(พี่เผือก นามสมมุติ, 22 ตุลาคม 2559)

“...น้ำกรีดยางอย่างเดียว ว่าจะทำอาชีพอื่นเสริมอีกแต่ไม่รู้ว่าจะทำอะไรดีเพื่อให้ได้เงินมาชำระหนี้สหกรณ์ ของกว่าจะกรีดยางเสร็จก็แค่เที่ยงพอตอนบ่ายก็นอน ถึงทำอย่างอื่นไม่ทัน ยางก็ราคาถูกหนี้ก็มาก ..”

(น้ำดา นามสมมุติ, 22 ตุลาคม 2559)

1.3 รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน

จากผลการวิจัยรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001-20,000 บาท จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล่ำ จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป ถึง 3.95 ลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เนื่องจากการดำเนินชีวิตประจำวันนั้นจำเป็นจะต้องมีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและค่าใช้จ่ายอย่างอื่นดังนั้นการดำเนินในชีวิตประจำวันนั้น จะต้องมียอดค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตทั้งด้านอุปโภคและบริโภค ซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิตค่าใช้จ่ายประเภทนี้มีตั้งแต่ค่าใช้จ่ายที่จำเป็น และไม่จำเป็นตามแต่ครอบครัวของสมาชิกสหกรณ์ ในการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายในครัวเรือนของตนเอง เช่น ค่าอาหาร ค่าน้ำ ค่าไฟ

ค่าโทรศัพท์ ค่าน้ำมันรถ ค่าเล่าเรียนบุตร ค่ารักษาพยาบาล ตลอดจนของใช้ต่างๆ โดยจะมีความจำเป็นที่แตกต่างกันไปตามแต่ละครัวเรือน สมาชิกสหกรณ์บางรายมีความจำเป็นที่จะต้องมีค่าใช้จ่ายประเภทนี้ ทำให้มีความต้องการกู้เงินมาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือนค่อนข้างสูง เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตในปัจจุบันเป็นค่าใช้จ่ายหลักของทุกคน แต่การมากู้เงินจากสหกรณ์แล้วนำไปซื้อสินค้าอุปโภคและบริโภคนั้น มีทั้งการนำไปใช้เพื่อที่จำเป็นและไม่จำเป็นเพราะสมาชิกบางส่วนคิดว่าเงินที่กู้มาจากสหกรณ์นั้นกู้ได้ง่ายเลยนำเงินส่วนนี้ไปใช้จ่ายอย่างไม่ประหยัดดอดออม หากสมาชิกนำไปใช้ในสิ่งที่ไม่จำเป็นหรือไม่ก่อให้เกิดประโยชน์และไม่ตรงตามวัตถุประสงค์การขอกู้เงินหรือไม่สามารถก่อให้เกิดรายได้ ก็จะเป็นการสร้างภาระให้กับตัวสมาชิกเอง และส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ขึ้นในอนาคตด้วยดังคำสัมภาษณ์ของน้ำคมและลุงสาย (นามสมมุติ)

“.....นำซื้อทีวีหลายเครื่องให้ลูกเพื่อจะไม่ต้องแย่งกันดูและสหกรณ์เค้าก็ให้ผ่อนด้วยที่นี้น้ำก็เป็นหนี้สหกรณ์เลยจากที่ไม่เคยมีหนี้ เพื่อลูก...”

(น้ำคมนามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 25 ตุลาคม 2559)

“...ลุงกู๋เบี้ยมาเพื่อนำเงินไปรักษาป่าเพราะป่าป่วยกะทันหัน เบี้ยก็ไม่มี ไหนกะค่าหมอ ค่ายา แต่ก็ไม่รู้ว่าจะหายมัย หนี้ลุงที่มีอยู่เดิมก็หลายบาทด้วย ที่นี้ไม่รู้ส่งทันมัย เพราะต้องดูแลป่าด้วย หาเงินชำระหนี้สหกรณ์ด้วย....”

(ลุงสายนามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 25 ตุลาคม 2559)

สมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001-20,000 บาท มีอาชีพหลักคือสวนยางพารา สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพกรีดยางพาราเป็นรายได้หลัก เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอบางกล่ำ เป็นเนินเขาทำให้เหมาะแก่การปลูกยางพารา ซึ่งยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญอันดับต้นที่สามารถทำให้สมาชิกก่อให้เกิดรายได้ แต่เมื่อภาวะเศรษฐกิจถดถอย ก็กระทบกับราคายางด้วย เมื่อราคายางตกต่ำ ทำให้รายได้จากการกรีดยางแต่ละวันลดน้อยลงและประกอบกับสมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางเดียว ไม่มีรายได้เสริม เนื่องจากการกรีดยางจะเริ่มในเวลาช่วงกลางคืนจนแล้วเสร็จในเวลากลางวันหลักจากนั้นก็จะเป็นเวลาการพักผ่อนทำให้สมาชิกไม่มีอาชีพเสริมและมีรายได้ทางเดียวประกอบกับการกรีดยางก็เป็นอาชีพที่ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับฤดูกาล สภาพลมฟ้าอากาศอีกด้วย แต่ในทางกลับกันราคาสินค้าอุปโภคและบริโภคกลับมีราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้สมาชิกสวนยางส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ก็จะเกิดปัญหาการค้างชำระหนี้ตามมาอีกด้วย ดังคำสัมภาษณ์ของลุงรอยและลุงชม (นามสมมุติ)

“...ช่วงนี้ราคาขายถูกมากลูกเหอ กรีดยางมาก็ได้น้อย หนักก็มาก ของก็แพง ทั้งของกินของใช้ ทำให้เบียดที่หามาได้หมดไปกับของพวกนี้ บางทีก็ไม่พอส่งสหกรณ์...”

(ลุงรายนามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 27 ธันวาคม 2559)

“...ลุงว่าช่วงนี้เศรษฐกิจไม่ดีเลย ยางก็3โล100 รายได้ก็ลด ไม่พอจ่าย หนี้สินก็มาก แลมน้ำยางก็ไม่ออก ..”

(ลุงชมนามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 27 ธันวาคม 2559)

2. แนวทางการลดหนี้ที่ค้างชำระ

2.1 การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้

การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ความต้องการให้สหกรณ์ช่วยเหลือเกี่ยวกับการลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเดิมค่อนข้างสูงทำให้โอกาสในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนด จึงอยากให้สหกรณ์พิจารณาช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์ลดดอกเบี้ยเงินกู้ เพื่อที่จะได้เพิ่มความสามารถในการชำระหนี้ได้สูงขึ้น และลดภาระเสี่ยงในการเกิดหนี้ค้างชำระได้ดังคำสัมภาษณ์ของพีนิตและพีเอียด (นามสมมุติ)

“...อยากให้สหกรณ์ช่วยลดอัตราดอกเบี้ยให้หน่อยลงกว่านี้ เพราะแต่ละเดือนจ่ายแต่ดอกเบี้ยมากกว่าต้น บางครั้งจ่ายแต่ดอกเบี้ยก็ไม่พอ...”

(พีนิต นามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 15 ธันวาคม 2559)

“...พี่ว่าดอกเบี้ยสหกรณ์แพงจังพี่อยากให้สหกรณ์ลดดอกเบี้ยให้หน่อย ที่อื่นดอกเบี้ยถูกกว่าสหกรณ์อีก...”

(พีเอียด นามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 15 ธันวาคม 2559)

2.2 การปรับสัญญาเงินกู้ใหม่

ปรับสัญญาเงินกู้ใหม่เพื่อขยายเวลาการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์เพื่อให้ผ่อนชำระจากเดิมที่สูงขึ้นให้ลดน้อยลง เนื่องจากปัจจุบันความเสี่ยงจากการประกอบอาชีพมีสูงมากขึ้นรายได้ไม่พอกับรายจ่าย ทำให้สมาชิกสหกรณ์มีโอกาสที่จะผิติดชำระหนี้สูงขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นสมาชิกที่มีการปรับสัญญาเงินกู้ใหม่ก็มีโอกาสแก้ไขและปรับปรุงการชำระหนี้ของตนเองในการผ่อนชำระหนี้ให้ได้ตามกำหนดในทุกๆเดือน ดังคำสัมภาษณ์ของลุงเพียรและพีกบ (นามสมมุติ)

“...ลุงอยากให้สหกรณ์ปรับสัญญาให้ใหม่ คือให้ลุงเริ่มผ่อนใหม่ และให้ผ่อนให้น้อยลงด้วย เพื่อที่ลุงจะได้ไม่เป็นหนี้ค้ำกับสหกรณ์...”

(ลุงเพียร นามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 15 ธันวาคม 2559)

“...ผมอยากให้สหกรณ์ให้เวลาผมผ่อนนานๆหรือให้ผมทำสัญญาใหม่ ช่วงนี้ผมผ่อนไม่ทันจริง...”

(พี่กบ นามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 15 ธันวาคม 2559)

2.3 การตรวจสอบวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินกู้

เจ้าหน้าที่สินเชื่อทุกคนควรมีการตรวจสอบวัตถุประสงค์ของสมาชิกก่อนการอนุมัติเงินกู้นำเงินไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เพื่อที่จะไม่ให้สหกรณ์เกิดความเสียหายเนื่องจากบางครั้ง สมาชิกผู้ขอกู้เงินที่ได้จากการกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ทำให้ไม่สามารถผ่อนชำระหนี้เงินกู้ได้ตามปกติ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สินเชื่อ

“...เจ้าหน้าที่สินเชื่อต้องตรวจสอบวัตถุประสงค์ของการกู้เงินทุกครั้งของสมาชิก ว่านำเงินไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่หากผิดวัตถุประสงค์ทางสหกรณ์สามารถเรียกเงินกู้ที่จ่ายไปกลับคืนมา เพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหากับสหกรณ์ในอนาคต...”

(ผู้จัดการ สัมภาษณ์เมื่อ 21 ธันวาคม 2559)

“....เจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาวัตถุประสงค์ของการกู้เงินทุกครั้งของสมาชิกว่าจะเอาเงินที่กู้ไปทำอะไรเพื่อที่จะไม่ก่อให้เกิดปัญหากับสหกรณ์ตามมา เนื่องจากบางครั้งสมาชิกพูดไม่เป็นความจริง ทำให้ทางสหกรณ์ไม่สามารถแก้ปัญหาของตัวสมาชิกได้...”

(เจ้าหน้าที่สินเชื่อ สัมภาษณ์เมื่อ 21 ธันวาคม 2559)

2.4 วางแผนและให้ความรู้แก่สมาชิกในการชำระคืนเงินกู้

สมาชิกทุกท่านควรมีการวางแผนในการกู้และชำระเงินกู้ทุกครั้ง ว่าตัวเองมีรายได้และรายจ่ายเพียงพอหรือไม่เนื่องจากทุกครั้งที่มีการกู้เงิน สมาชิกควรมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินและทางเจ้าหน้าที่ควรที่จะให้ความรู้แก่สมาชิกทุกครั้งที่ยื่นขอกู้เงินเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ตัวสมาชิกจะได้รับ เพราะเมื่อสมาชิกกู้เงินไปแล้วนั้น แต่ขาดการวางแผนในการผ่อนชำระหรือรายละเอียดอื่นของการกู้เงิน เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นมาอาจจะเป็นสิ่งที่เราไม่สามารถคาดเดาได้ล่วงหน้า สิ่งเหล่านี้จะเป็นปัญหาต่อการผ่อนชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก และจะก่อให้เกิดการค้างชำระหนี้ตามมา ดังคำสัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่

“...สมาชิกก่อนที่จะกู้เงินจากสหกรณ์ต้องมีการวางแผนผ่อนชำระให้ตีเสียก่อนว่าตัวเองมีความสามารถในการผ่อนชำระอย่างน้อยแค่ไหน เพราะบางครั้งสมาชิกเองยังไม่ได้คิดหรือคิดว่าตัวเองมีการวางแผนการชำระหนี้ดีแล้ว แต่ถ้าหากเกิดปัญหาต่างๆที่คาดเดาไม่ถึงก็อาจจะส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ขึ้นได้...”

(เจ้าหน้าที่สินเชื่อ สัมภาษณ์เมื่อ 21 ธันวาคม 2559)

2.5 ส่งเสริมให้สมาชิกทำบัญชีครัวเรือน

สหกรณ์ควรมีการส่งเสริมให้สมาชิกจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อที่จะทำให้ตัวสมาชิกทราบรับรู้ถึงรายรับ-รายจ่าย ของตัวเองภายในครัวเรือนอย่างแท้จริง เพื่อที่จะสามารถลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง ซึ่งจะทำให้ตัวสมาชิกตระหนักในการใช้จ่ายเงินให้มากขึ้น ดังคำสัมภาษณ์ของกรรมการสหกรณ์

“...สมาชิกทุกคนควรมีการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อที่จะทำให้ทราบถึงรายรับ-รายจ่ายของตนเองและยังทำให้ตระหนักถึงการใช้จ่ายให้มากขึ้นอีกด้วย...”

(กรรมการสหกรณ์ สัมภาษณ์เมื่อ 21 ธันวาคม 2559)

คุณลักษณะของสมาชิกสหกรณ์ที่ค้างชำระหนี้ มีอยู่ 3 คุณลักษณะสำคัญ คือ 1) สมาชิกที่มีอายุ 41-50 ปี เนื่องจากสมาชิกเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายและสมาชิกมีค่านิยมทางวัตถุสูงขึ้น 2) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 1 คน เนื่องจากสมาชิกทำงานหารายได้เพียงคนเดียวและมีรายได้ทางเดียว 3) สมาชิกที่มีรายได้ทั้งสิ้น 15,001-20,000 บาท เนื่องจากสมาชิกมีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและค่าใช้จ่ายอย่างอื่นกับสมาชิกมีอาชีพทำสวนยางพารา สำหรับแนวทางในการลดการค้างชำระหนี้ มี 5 แนวทางประกอบด้วย การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ การปรับสัญญาเงินกู้ใหม่ การตรวจสอบวัตถุประสงค์การใช้เงินกู้ การวางแผนและให้ความรู้แก่สมาชิกในการชำระคืนเงินกู้ และการส่งเสริมให้สมาชิกทำบัญชีครัวเรือน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. อายุของสมาชิก มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อวิเคราะห์อัตราส่วนยอดหนี้ของอายุของสมาชิก ที่มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด พบว่า ช่วงอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มีโอกาสที่จะค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด สูงกว่าสมาชิกที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป 2.46 เท่า (95% Confident Interval 1.33, 4.59)

2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กล่าวคือ สมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 1 คน มีโอกาสที่จะค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด สูงกว่าสมาชิกที่จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คน ขึ้นไป 4.04 เท่า (95% Confident Interval 1.52, 11.26)

3. รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อวิเคราะห์อัตราส่วนยอดหนี้ของรายได้ทั้งสิ้นของสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กล่าวคือ สมาชิกที่ครัวเรือนมีรายได้ทั้งสิ้น 15,001-20,000 บาท มีโอกาสที่จะค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด สูงกว่าสมาชิกที่ครัวเรือนมีรายได้ทั้งสิ้น 20,001 บาท ขึ้นไป 3.50 เท่า (95% Confident Interval 1.64, 7.91)

4. ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือนครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กล่าวคือ ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน ต่ำกว่า 14,000 บาท มีโอกาสที่จะค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด สูงกว่าครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 14,001-17,000 บาท 2.09 เท่า (95% Confident Interval 1.03, 4.32)

5. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า โดยนำตัวแปรออกจากรูปแบบสมการถดถอยโลจิสติกส์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ได้แก่ อายุของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหา

รายได้ และรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน โดยสมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 41 - 50 ปี จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป 2.61 เท่า (95% Confident Interval 1.40, 4.89) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 1 คน จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คน ขึ้นไป 4.60 เท่า (95% Confident Interval 1.70, 12.43) และสมาชิกสหกรณ์ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 2 คน จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คน ขึ้นไป 2.51 เท่า (95% Confident Interval 1.02, 6.19) รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001-20,000 บาท จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป 3.92 เท่า (95% Confident Interval 1.83, 8.40) และสมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน ต่ำกว่า 15,000 บาท จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป 3.52 เท่า (95% Confident Interval 1.20, 10.30)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยด้านส่วนบุคคลเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด โดยสมาชิกสหกรณ์ ที่มีอายุ 41-50 ปี จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิก ที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไปถึง 2.61 เท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 และเสริมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์สมาชิกเพิ่มเติมถึงสภาวะการเป็นหนี้เนื่องจากสมาชิกที่มีอายุอยู่ในช่วงนี้จะเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย ค่านิยมทางวัตถุนิยม และส่วนใหญ่ไม่มีวินัยทางการเงินและขาดความรับผิดชอบ ทำให้มีหนี้สินล้นพ้นตัวเกินความสามารถที่จะชำระได้ จนทำให้ไม่สามารถที่จะชำระหนี้ได้ และกลายเป็นหนี้ค้างชำระตามมา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กิตติพงษ์ กิตติบุตร (2551) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้สินเชื่อเกษตรกรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรป่าซาง จำกัด จังหวัดลำพูน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุของสมาชิกที่มีอายุมากกว่า 45 ปี ร้อยละ 21-24 โดยปัจจัยนี้มีผลทำให้สมาชิกเกิดการค้างชำระหนี้กับสหกรณ์เพิ่มขึ้น และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปัทมา คูทอง (2558) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีระดับความสำคัญในการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ได้แก่ อายุ เมื่อพิจารณาจาก Marginal Effects พบว่า ลูกหนี้ที่มีอายุ เพิ่มขึ้น 1 ปี จะทำให้มีโอกาสเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลงร้อยละ 42.3

2. สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนทำงานหารายได้ 1 คน และ 2 คน จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกสหกรณ์ ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คนขึ้นไป ถึง 4.60 และ 2.51 เท่า ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 และเสริมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์สมาชิกเพิ่มเติมถึงสภาวะการเป็นหนี้เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ทางเดียวและมีหนี้สินหลายแห่ง กล่าวคือ สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพสวนยางพาราเป็นหลัก อีกอย่างการทำสวนยางพาราต้องอาศัยสภาพดินฟ้าอากาศและภาวะเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อราคายางพารา ซึ่งไม่มีความมั่นคงในรายได้ และเมื่อรายได้ไม่มั่นคงไม่แน่นอน ทำให้สมาชิกกู้ยืมเงินจากหลายแหล่ง เพื่อนำมาใช้จ่ายกับสิ่งที่จำเป็นเร่งด่วนในขณะนั้น โดยสมาชิกไม่ได้คำนึงถึงการชำระคืนว่ามีความสามารถเพียงพอหรือไม่ ส่งผลให้เกิดการชำระหนี้หลายแห่ง และในขณะเดียวกัน เมื่อไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดก็จะนำไปสู่การเกิดหนี้ค้างชำระ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วัชรพล วิลาวรรณ และ สุภาภรณ์ พวงชมพู (2558) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้สินทางการเกษตรของลูกค้านาคาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขานองบัวแดงจังหวัดชัยภูมิ พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้สินเชื่อ ทางการเกษตร อาจเนื่องจากเกษตรกรที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากก็จะสามารถทำกิจการทางการเกษตรได้มาก ทำให้มีรายได้ภายในครัวเรือนมากด้วย จึงทำให้ สามารถชำระหนี้สินเชื่อทางการเกษตรได้มากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนสมาชิกน้อยกว่า และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นฤมล คำทอง (2558) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด พบว่า อายุ ที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ผลการศึกษา พบว่าสมาชิกสหกรณ์ ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001 - 20,000 บาท และต่ำกว่า 15,000 บาท มีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกสหกรณ์ ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป ถึง 3.95 และ 3.52 เท่า ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะสมาชิกที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือนมีรายได้น้อยและมักใช้จ่ายเกินตัวอย่างไม่ประหยัดประกอบกับสมาชิกบางส่วนมีการกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่นมา ส่งผลให้รายได้อาจไม่เพียงพอจ่ายไม่สมดุลงทำให้ไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ได้ตามที่กำหนด เสริมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์สมาชิกเพิ่มเติมถึงสภาวะการเป็นหนี้ เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้หลัก มาจากการประกอบอาชีพสวนยางพารา ซึ่งยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญอันดับต้นๆ ที่สามารถทำให้สมาชิกก่อให้เกิดรายได้ แต่เมื่อภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ส่งผลกระทบต่อราคายาง ทำให้รายได้จากการกรีดยางแต่ละวันลดน้อยลง และประกอบกับสมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางเดียว ไม่มีรายได้

เสริม ทำให้มีความต้องการกู้เงินมาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เนื่องจากค่าใช้จ่ายในปัจจุบันเป็นค่าใช้จ่ายหลักของทุกคน มีทั้งการนำไปใช้เพื่อที่จำเป็นและไม่จำเป็น หากสมาชิกนำไปใช้ในสิ่งที่ไม่จำเป็นหรือไม่ก่อให้เกิดประโยชน์และไม่ตรงตามวัตถุประสงค์การขอกู้เงินหรือไม่สามารถก่อให้เกิดรายได้ ก็จะทำให้เกิดปัญหาการค้างชำระหนี้ตามมาอีกด้วยซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปัทมา คูทอง (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีระดับความสำคัญในการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของลูกหนี้ เมื่อพิจารณาจาก Marginal Effects พบว่า หากลูกหนี้มีรายได้ต่อเดือนเพิ่มขึ้น 1 บาท จะทำให้โอกาสที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลง ร้อยละ 49.8 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วัชรพล วิลาวรรณ และ สุภาภรณ์ พวงชมพู (2558) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้สินทางการเกษตรของลูกค้านักวิชาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ พบว่ารายได้ของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้สินเชื่อทางการเกษตร กล่าวคือ เกษตรกรที่มีรายได้มากจะมีความสามารถในการชำระหนี้เชื่อ ทางการเกษตรได้มากกว่าเกษตรกรที่มีรายได้น้อยกว่า อาจเนื่องจากเกษตรกรที่มีรายได้มากจะสามารถเก็บออม เงินส่วนหนึ่งไว้เพื่อชำระหนี้เชื่อทางการเกษตรมากกว่าเกษตรกรที่มีรายได้น้อยกว่า และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพร จาตุฤทธิ์ (2554) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของ เกษตรกรลูกค้านักวิชาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขา สันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ารายได้ (ต่อปี) ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรลูกค้านักวิชาการมีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา ยศสละ (2555) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดชั้นหนี้ลูกหนี้ค้างชำระของธนาคารออมสินเขตพะเยา จังหวัดพะเยา และพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระเงินกู้สินเชื่อ และการจัดระดับชั้นหนี้ค้างชำระที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ คือ รายได้รวม

4. คุณลักษณะของสมาชิกที่ค้างชำระหนี้และแนวทางการลดหนี้ที่ค้างชำระ ได้แก่ การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เป็นแนวคิดที่ดีและเป็นความต้องการของสมาชิกสหกรณ์เกษตรบางกลุ่มจำกัด เพื่อที่จะเป็นการช่วยเหลือตัวสมาชิกให้สามารถผ่อนชำระหนี้ที่เป็นอยู่ให้น้อยลงหรือเพื่อที่จะได้ส่งต้นเงินให้ได้มากกว่าดอกเบี้ย ดังนั้นจากอัตราดอกเบี้ยที่เดิมค่อนข้างสูงทำให้โอกาสในการชำระหนี้ของสมาชิกไม่ได้ตามกำหนดซึ่งสอดคล้องกับ ชูสิกร กนธวงค์ (2552) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน เขตเพชรบุรี พบว่า อัตราดอกเบี้ยที่สูงเกินไป และระยะเวลาในการผ่อนชำระสั้นเกินไป เกิดจากต้นทุนของธนาคารที่ใช้ในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความเสี่ยงของแต่ละสินเชื่อ รวมไปถึงระยะเวลาในการอนุมัติ ต้องยึดตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข การให้สินเชื่อของธนาคาร และยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ประจักษ์ สุวรรณรัตน์ (2552) ที่ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ ของกลุ่มลูกค้านักวิชาการ

ทหารไทย สาขาระโนด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของ ลูกค้าสินเชื่อบริษัททหารไทย สาขาระโนดผลการศึกษาพบว่า ระยะเวลาทำสัญญาเงินกู้วิธีการ ชำระหนี้และเงื่อนไขการชำระหนี้มีอิทธิพลต่อความสามารถใน การชำระหนี้ จึงปรับให้มีการพักชำระ หนี้ และมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำลง

การปรับสัญญาเงินกู้ใหม่ถือว่าเป็นการช่วยเหลือสมาชิกให้มีระยะเวลาการผ่อนชำระ หนี้ได้ยาวนานขึ้นจากเดิมที่มีการผ่อนชำระสูงให้สามารถผ่อนชำระหนี้ลดน้อยลงได้และสมาชิกก็ไม่ ต้องกังวลกับความเสียหายการค้างชำระหนี้ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เนื่องจากปัจจุบันสมาชิกมีรายได้ไม่พอ กับรายจ่ายทำให้สมาชิกสหกรณ์มีโอกาสที่จะผัดผ่อนชำระหนี้สูงขึ้นเรื่อยๆซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยพฤกษ์ สุตถวิล (2550) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ปัญหาการชำระสินเชื่อการเกษตรของ เกษตรกรในเขต อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า เกษตรกรที่มีปัญหาการชำระสินเชื่อการเกษตรมี สาเหตุมาจากราคาผลผลิตตกต่ำ เกษตรกรมีหนี้สินภายนอกที่ต้องมีภาระชำระและเกษตรกรมี รายจ่ายในครัวเรือนสูงกว่ารายได้ ที่ได้มาจากการเกษตร ส่วนแนวทางแก้ไขปัญหาลินเชื่อการเกษตร เห็นควรให้รัฐบาลสนับสนุนเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การปรับ โครงสร้างหนี้และสัญญาใหม่ ขยายระยะเวลาผ่อนชำระ ลดอัตราดอกเบี้ย ให้มีความสัมพันธ์กับ รายได้ของเกษตรกร

การตรวจสอบวัตถุประสงค์การกู้ของสมาชิกว่านำเงินไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ หรือไม่ เนื่องจากบางครั้งสมาชิกนำเงินที่ได้จากการกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ทำให้ไม่สามารถผ่อนชำระ หนี้เงินกู้ได้ตามปกติซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมฤทธิ์ บัวกิ่ง (2554) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผล ต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองสงขลา จำกัด จังหวัดสงขลา พบว่า ปัจจัย สภาพเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ไม่ ปกติของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองสงขลา จำกัด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ ห้วยหงษ์ทองและคณะ (2558) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อหนี้ค้างชำระของเกษตรกร ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาอง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัจจัยการไม่ได้ใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์เป็นปัจจัย ที่มีความสำคัญที่ทำให้ เกิดการค้างชำระหนี้ของเกษตรกรในพื้นที่ศึกษา เพื่อลดปัญหาดังกล่าว ธนาคารควรให้ความสำคัญกับการตรวจสอบการใช้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้าให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์การของเงินกู้ พร้อมทั้งส่งเสริมเพิ่มความรู้เรื่องการจัดทำบัญชีฟาร์ม ของเกษตรกรลูกค้า

การวางแผนในการกู้เงินของสมาชิกถือเป็นส่วนหนึ่งในความรับผิดชอบเริ่มแรกของ สมาชิกที่ต้องการจะกู้เงินจากสหกรณ์เนื่องจากการวางแผนของสมาชิกส่วนใหญ่ที่มีการวางแผนและ ยอมรับข้อตกลงกับสหกรณ์จะมีการผ่อนชำระอย่างต่อเนื่องเพราะสมาชิกส่วนใหญ่ทราบถึงรายรับ และรายจ่ายของตัวเอง ซึ่งสิ่งเหล่านี้หากสมาชิกมีการวางแผนล่วงหน้าปัญหาต่างๆที่ตามมาจะไม่เกิด กับสหกรณ์และสมาชิกซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สาวิตรี รังสิภัทร์และคณะ (2554) ที่พบว่า

สาเหตุหนึ่งของปัญหานี้สืบเนื่องจากปัจจัยส่วนบุคคล การขาดความรู้ด้านการเงิน การวางแผน การขาดวินัยใน การใช้จ่ายเงิน การนำ เงินในอนาคตมาใช้โดยไม่คำนึงถึงต้นทุนของเงินที่กู้ยืมมาว่า มีอัตราดอกเบี้ยเท่าไร แหล่งการให้กู้ยืมนอกระบบที่เข้าถึงได้ง่ายถึงแม้จะมีต้นทุนสูงถึงร้อยละ 20 ต่อเดือนจึงได้รับความนิยมและเป็น ทางออกของการแก้ปัญหาในระยะสั้นแต่สร้างปัญหาต่อเนื่องในระยะยาวตามมา

การส่งเสริมให้สมาชิกทำบัญชีครัวเรือนของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดสงขลา เร่งเห็นว่าให้สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ให้มีการอบรมการทำบัญชีครัวเรือนกับสมาชิกสหกรณ์เพื่อให้สมาชิกได้ทราบรายรับ-รายจ่าย ของตัวเองภายในครัวเรือนและยังเป็นการส่งเสริมการออม การวางแผนในการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อที่จะสามารถลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลงซึ่งสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสไว้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับตนเอง ชุมชน และ ระดับรัฐ โดยทรงเน้นการพัฒนาในทุกระดับให้ดำเนินไปในทางสายกลาง ความพอเพียงหมายถึงหลักสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และความมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ดังนั้นเศรษฐกิจ พอเพียงจึงต้องอาศัยปัจจัยสำคัญ 3 ปัจจัย ได้แก่ ความรอบรู้ในวิชาการด้านต่างๆ ความรอบคอบ และความ ระมัดระวังในการนำวิชาการต่างๆใช้ในการวางแผนและการดำเนินการ โดยความพอดีตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งได้ 5 ประการ ได้แก่ ความพอดีทางด้านจิตใจ ความพอดีในทางสังคม ความพอดีและพอเพียงทางด้าน เศรษฐกิจ ความพอดีทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความพอดีทางด้านเทคโนโลยีและยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พจิตรรา นุชนุ่ม (2558) ที่ได้ศึกษา การให้ความหมายของการออมเงิน พบว่า การออมเงินหมายถึง การนำส่วนต่างของรายได้และรายจ่ายมาเก็บสะสมไว้ เป็นการเก็บรวบรวมเงินไว้ส่วนหนึ่ง เพื่อใช้จ่ายในยามจำเป็นเป็นการสะสมเงินที่ละเล็กทีละน้อย และเป็นการประหยัดอดออม โดยกระบวนการออม เงินมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายในชีวิต การจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น การออมเงินในรูปแบบต่างๆ และ การทบทวนแผนการใช้จ่ายเงิน ซึ่งปัญหาและอุปสรรคในการออมเงิน ได้แก่ สิ่งแวดล้อมและค่านิยมในสังคม ค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น รายจ่ายที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ และพฤติกรรมการใช้จ่ายของบุคคล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและปฏิบัติ

1. จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกที่มีอายุ 41-50 ปี และน้อยกว่า 40 ปี จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป ดังนั้นสหกรณ์ควรมีแนวทางในการเสริมสร้างจิตสำนึกในฐานะลูกหนี้สหกรณ์ให้มีวินัยทางการเงิน รู้จักอดออม รู้จักรับผิดชอบ และส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนให้กับสมาชิก
2. จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ น้อยกว่า 1 คน และ 2 คน จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คนขึ้นไป ดังนั้นสหกรณ์ควรส่งเสริมอบรมอาชีพการเกษตรและอาชีพนอกภาคการเกษตรบนพื้นฐานของการพึ่งตนเองและการเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้
3. จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001 - 20,000 บาท และต่ำกว่า 15,000 บาท จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป ดังนั้นสหกรณ์ควรส่งเสริมให้สมาชิกน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปฏิบัติใช้เพื่อจะได้วางแผนประกอบอาชีพเสริมให้ได้มีรายได้เพิ่มขึ้น และควรส่งเสริมให้ลูกหลานหันกลับมาทำการเกษตรในพื้นที่ของตนเอง
4. จากผลการศึกษาพบว่า สาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระหนี้ คือ รายได้ในแต่ละเดือนไม่เพียงพอ ต่อค่าใช้จ่ายในครอบครัว เพราะในปัจจุบันความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด อยากมีสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวก อยากเป็นที่รู้จักในสังคม เป็นที่เคารพ นับถือ มีอำนาจ เป็นต้น ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงสหกรณ์ควรมีการเพิ่มมาตรการในการติดตามหนี้
5. จากผลการศึกษาเพิ่มเติมในเชิงคุณภาพ สหกรณ์ควรพิจารณาให้สินเชื่อ แก่สมาชิกโดยอาศัยข้อมูลปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ จำนวนสมาชิก และรายได้ของสมาชิกมาประกอบการพิจารณา
6. ควรจัดระบบติดตามการใช้สินเชื่อ และแจ้งเตือนเพื่อชำระคืนเงินกู้เมื่อถึงเวลาตามกำหนด โดยเพิ่มความถี่ในการติดตามทันทีเมื่อสมาชิกมีการผิดนัดชำระคืนเงินกู้
7. ควรให้ความรู้แก่สมาชิก ด้านการประกอบอาชีพทางการเกษตร ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน แนะนำและส่งเสริมการออม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิก

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยภายนอกและปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ที่มีบริบทใกล้เคียงกัน
3. ควรมีการศึกษากลยุทธ์หรือวิธีการหรือแนวทางในการลดการค้างชำระหนี้ ของเกษตรกรที่มีรายได้ทางเดียวหรือรายได้น้อย

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2554). *ระเบียบว่าด้วยสหกรณ์กับการบริหารงานที่เป็นเลิศในสหกรณ์ภาคการเกษตร ด้านการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระ*. ค้นเมื่อ 15 มกราคม 2560,
จาก: <http://webhost.cpd.go.th/singburee/download/>
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2553). *สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์*. ค้นเมื่อ 15 มกราคม 2560,
จาก: webhost.cpd.go.th/personnel/download/สำนักจัดตั้ง%20ปรับใหม่.pdf
- กรรณิการ์ ศิริชาญ. (2552). *ภาระหนี้สินของผู้บริโภคในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2557). *การบริหารงานที่เป็นเลิศในสหกรณ์ภาคการเกษตรด้านการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระ*. ค้นเมื่อ 27 พฤศจิกายน 2559, จาก:
<http://webhost.go.th/singburee/download/>
- กิติพงษ์ กิติบุตร. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้สินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรป่าซาง จำกัด จังหวัดลำพูน*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- จूरีพร เพ็ชรกาล. (2552). *ระบบสหกรณ์กับการพัฒนาชุมชน กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา*. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ชัยพฤกษ์ สุดถวิล (2550). *ปัญหาการชำระหนี้สินเชื่อการเกษตรของ เกษตรกรในเขตอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ชวลีกร กนธวงศ์. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้ำชำระหนี้สินเชื่อนโยบายรัฐของธนาคารออมสินเขตเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี.
- ทศพร จาดฤทธิ์. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นฤมล คำทอง. (2556). *ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ประจักษ์ บุญอารีย์. (2551, มกราคม). *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. *วารสารบัวราชภัฏ*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 9 (11), 40-48.
- ประจักษ์ สุวรรณรัตน์. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้าสินเชื่อธนาคารทหารไทย สาขา ระโนด*. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจเกษตร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ประชัน แสนโช. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดน จังหวัดเชียงราย*. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- ปรีชา ยศสละ. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดชั้นหนี้ลูกค้าชำระของธนาคารออมสิน เขตพะเยา จังหวัดพะเยา*. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- ปัทมา คูทอง. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน:กรณีศึกษาธนาคารออมสิน เขตกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- พิจิตรา นุชนุ่ม. (2558, มกราคม-เมษายน). *การให้ความหมายและที่มาของความหมาย กระบวนการออมเงิน ปัญหาและอุปสรรคในการออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการองค์การบริหารส่วน จังหวัดกาญจนบุรี*. *วารสาร Veridin E-Journl*. 8 (1), 398-415.
- ภาณุวัฒน์ ห้วยหงษ์ทองและคณะ. (2558, กรกฎาคม). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อหนี้ค้างชำระของเกษตรกรลูกค้าธ.ก.ส. สาขาคง จังหวัดนครราชสีมา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. *วารสารแก่นเกษตร*. 43 (1), 755-758.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วนิดา จันทวงศ์. (2550). ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สินเชื่อกุญแจธนาคารออมสินเขต เชียงใหม่ 2. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- วัชรพล วิลาวรรณ และ สุภาภรณ์ พวงชมพู. (2558, กรกฎาคม). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้สินทางการเกษตรของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. *วารสารขอนแก่น*. 43 (1), 244-252.
- วันดี ปิ่นแก้ว. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ปฏิรูปที่ดิน บ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สมฤทัย บัวกิ่ง. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองสงขลา จำกัด จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด. (ม.ป.ป.). *ประวัติสหกรณ์*. ค้นเมื่อ 27 พฤศจิกายน 2559, จาก: www.coopthai.com/bangklam/prawat.html
- สาวิตรี รังสิภัทร์และคณะ. (2554). *สาเหตุการเป็นหนี้สิน และแนวทางแก้ไข เพื่อการประกอบอาชีพของนิสิตบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย. *เรื่อง การบริหารสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตร/กลุ่มเกษตรกร*. ค้นเมื่อ 27 พฤศจิกายน 2559, จาก: <http://webhost.cpd.go.th/loei/download/word/>
- สุเมธ ชูรัตน์. (2556). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรวิเชียรบุรี จำกัด จังหวัดเพชรบูรณ์. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

อารยา งามล้วน และ ศักดิ์ชัย นาคนก. (2559, มกราคม). การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการ
จำหน่ายสุรา กรณีเพื่อหาแนวทางควบคุมการจำหน่ายและลดการบริโภคสุรา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. *บทความวิชาการราชภัฏนครสวรรค์วิจัย*.
3 (1), 1036 – 1037.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติเครือข่ายบัณฑิตศึกษา

คุณลักษณะของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา

กับการค้างชำระหนี้และแนวทางในการลดการค้างชำระหนี้

วิเชตร สุวรรณบุญโญ^{1*} สุเมธ พรหมอินทร์² และ เกษตรชัย และหิมี³

Wichate Suwanboonno^{1*}, Sumet Promin² and Kasetchai Laeheem³

¹สังกัด (สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)

²สังกัด (สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)

³สังกัด (สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)

*Corresponding author. E-mail: chatecoop@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาคุณลักษณะของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา กับการค้างชำระหนี้และแนวทางในการลดการค้างชำระหนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา กับการค้างชำระหนี้และเพื่อศึกษาแนวทางในการลดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อยืนยันคำตอบจากข้อค้นพบของผลการวิจัยเชิงปริมาณที่ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา ที่ค้างชำระหนี้ มีอยู่ 3 คุณลักษณะสำคัญ คือ 1. สมาชิกที่มีอายุ 41-50 ปี เนื่องจากสมาชิกเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายและสมาชิกมีค่านิยมทางวัตถุสูงขึ้น 2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ น้อยกว่า 1 คน เนื่องจากสมาชิกทำงานหารายได้เพียงคนเดียวและมีรายได้ทางเดียว 3. สมาชิกที่มีรายได้ทั้งสิ้น 15,001-20,000 บาท เนื่องจากสมาชิกมีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและค่าใช้จ่ายอย่างอื่นกับสมาชิกมีอาชีพทำสวนยางพารา สำหรับแนวทางในการลดการค้างชำระหนี้ มี 5 แนวทางประกอบด้วย การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ การปรับสัญญาเงินกู้ใหม่ การตรวจสอบวัตถุประสงค์การใช้เงินกู้ การวางแผน และให้ความรู้แก่สมาชิกในการชำระคืนเงินกู้ และการส่งเสริมให้สมาชิกทำบัญชีครัวเรือน

คำสำคัญ : คุณลักษณะของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร การค้างชำระหนี้ แนวทางในการลดการค้างชำระหนี้

Abstract

The purpose of the study was to identify characteristics of members of Bang Klam Agricultural Cooperative, Ltd., Songkhla Province and outstanding balance and ways to reduce the outstanding balance among the members. Data were collected through in-depth interviews to confirm findings of the quantitative study. The data were analyzed by means of content analysis.

The study found that members of Bang Klam Agricultural Cooperative, Ltd., Songkhla Province with outstanding balance had three main characteristics: 1) Age: They were between 41 – 50 years old because when in this age range, it is easy for members to have access to the source of fund and greater endorsement of material values; 2) Income: The number of income-earning members in the household was fewer than one as only one household member could earn money from only one way; and 3) Expense: A total income the members earned was in the range 15,001-20,000 Baht but they had high household expenses and other expenses in their rubber plantation occupation. Regarding ways to reduce the outstanding balance, the following five ways were found: interest reduction, reviewing and changing loan agreements, checking loan uses against objectives of the loan, planning and providing knowledge for members on repayment, and promoting members to keep household accounts.

Keywords: Characteristics of Members of Agricultural Cooperative, Outstanding Balance, Ways to Reduce the Outstanding Balance

บทนำ

สหกรณ์เป็นองค์การหรือสถาบันรูปแบบหนึ่งของประชาชน ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านการผลิต การบริโภค การค้า และการบริการด้านต่าง ๆ อีกทั้งยังมีส่วนช่วยพัฒนาด้านสังคม ศึกษาและวัฒนธรรมอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นจุดมุ่งหมายของสหกรณ์ในด้านสังคม คือ การส่งเสริมการศึกษา ส่งเสริมเสรีภาพของมนุษย์ตามแนวทางประชาธิปไตย เสริมสร้างความสามัคคีและความเข้าใจอันดีระหว่างเพื่อนมนุษย์รวมทั้งส่งเสริมวัฒนธรรมและจิตใจ บทบาทประการแรกของสหกรณ์ในการพัฒนาสังคม ได้แก่ การให้การศึกษานี้มีได้มีความหมายเพียงแต่การศึกษาที่สอนให้รู้หลักวิธีการ กฎหมายและกฎบังคับของสหกรณ์เท่านั้น แต่เป็นการศึกษาในความหมายอย่างกว้างเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในด้านเศรษฐกิจและสังคมอันเป็นวิถีชีวิตของมนุษย์ ประการที่สองสหกรณ์ที่แท้จริงเป็นโรงเรียนประชาธิปไตย เพราะสหกรณ์เป็นองค์การของประชาชนผู้เป็นสมาชิกควบคุมโดยสมาชิก และเพื่อประโยชน์ของสมาชิกในกระบวนการควบคุม ด้วยเหตุนี้สหกรณ์จึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสังคม ประการที่สาม สหกรณ์ได้ชื่อว่าเป็นสถาบันเพื่อปฏิรูปและส่งเสริมความเท่าเทียมกันของมนุษย์ในสังคม สหกรณ์ไม่สอนเฉพาะในเรื่องประชาธิปไตยเท่านั้น แต่พยายามขจัดความแตกต่างระหว่างชนชั้นด้วย ประการที่สี่ สหกรณ์ส่งเสริมสามัคคีธรรมและสันติสุขในสังคมสหกรณ์เป็นกระบวนการร่วมมือกันด้วยจิตสำนึกบนพื้นฐานแห่งความเสมอภาค เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม (จूरिพร เพ็ชรกาล, 2552)

สหกรณ์การเกษตร วัตถุประสงค์จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และสังคมของสมาชิกด้วยวิธีการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์ สหกรณ์ดำเนินธุรกิจให้

เงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิก เพื่อประกอบอาชีพหรือการใช้จ่ายที่จำเป็น ผลการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ส่วนใหญ่จึงขึ้นอยู่กับความสำเร็จและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการลูกหนี้ ซึ่งเป็น สิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อรายได้หลักให้กับสหกรณ์เป็นสำคัญ แต่ปัญหาสำคัญของสหกรณ์มาจากสมาชิก และสหกรณ์เองที่ขาดความสามารถในการบริหารจัดการลูกหนี้ เช่น การเร่งรัดหนี้ที่ไม่มีประสิทธิภาพ ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้และลูกหนี้ค้างนานต่อเนื่องโดยไม่มี การแก้ไข ปัญหาความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคตเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับ การเสริมสร้างความเข้มแข็งการดำเนินงานธุรกิจการเงินในสหกรณ์ ทั้งด้านการบริหารสินเชื่อ การติดตามเร่งรัดหนี้ การบริหารความเสี่ยง การตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในที่ดี เพื่อกำหนดแนวทางการบริหารจัดการที่เป็นเลิศที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จะสามารถแก้ไขปัญหาลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ ลูกหนี้ค้างชำระได้ และเพื่อให้สหกรณ์มีแนวทางการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ ซึ่งจะ เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกหนี้ผิดนัดชำระ ลูกหนี้ค้างชำระ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมจึงช่วยกันระดมความคิดและหาวิธีการแก้ไข ปัญหา เพื่อให้การดำเนินงาน ประสบผลสำเร็จ ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมงานสหกรณ์ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกหนี้ ค้างชำระหนี้ของสหกรณ์ได้ต่อไป (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2554)

ธุรกิจสินเชื่อเป็นธุรกิจหลักในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร การดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไรถือว่าทำได้สูงสุด ผลจากการทำกำไรที่ได้จะต้องนำไปใช้เกี่ยวกับทุน ดำเนินการด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์ต่อไป การให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์ตามระเบียบของสหกรณ์ซึ่งผู้บริหารสหกรณ์ที่รับผิดชอบในการพิจารณาใช้เงินกู้แก่สมาชิก และต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ สมาชิกผู้เป็นเจ้าของสหกรณ์ เป็นผู้ให้บริการธุรกิจสินเชื่อ พึงเข้าใจบทบาทสิทธิ หน้าที่ของตน ในการที่จะร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์ การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ดีที่สุดก็คือ การให้การศึกษาอบรม หรือการประชุมกลุ่มสมาชิกเพื่อเรียนรู้ ปลูกฝังอุดมการณ์ วิธีการ และหลักการสหกรณ์เพื่อรับทราบปัญหา ทราบความต้องการของสมาชิกโดยสมาชิกต้องให้ข้อมูลที่เป็นจริงเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ วางแผน แนะนำ การใช้เงินกู้ แล้วคณะกรรมการการพิจารณาเงินกู้จะได้พิจารณาอนุมัติได้ตรงตาม ความต้องการที่แท้จริง (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย, 2559)

ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร เป็นปัญหาสำคัญที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ทำการผลิตโดยอาศัยธรรมชาติซึ่งไม่มีความแน่นอน ทำให้ควบคุมผลผลิตไม่ได้ ประกอบกับราคาผลผลิตตกต่ำ ทำให้รายได้รับไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เกษตรกรส่วนใหญ่จึงมีฐานะยากจน และขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ จึงจำเป็นต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งสินเชื่อมาลงทุน แหล่งสินเชื่อแบ่งได้ 2 กลุ่ม คือ แหล่งสินเชื่อที่เป็นสถาบันการเงินในระบบได้แก่ ธนาคาร สหกรณ์ การเกษตร กลุ่มออมทรัพย์ และแหล่งสินเชื่อที่ไม่ได้เป็นสถาบันการเงินหรือ เรียกสั้น ๆ ว่าแหล่งสินเชื่อนอกระบบ ประกอบด้วย พ่อค้า เกษตรกร เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง บริษัท หรือสถาบันการเงิน

และการลงทุนต่าง ๆ ที่ก่อตั้งขึ้นมาโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย แหล่งสินเชื่อระบบเป็นแหล่งที่ กุ้ยืมง่าย แต่ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าการกู้เงินในระบบ(นฤมล คำทอง, 2556)

การที่สมาชิกชำระหนี้เงินกู้ไม่ตรงตามระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ นับว่าเป็นปัญหา สำคัญ และมีผลกระทบโดยตรงต่อการเงินของสหกรณ์ เพราะการค้างชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกจะ ก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของการค้างชำระหนี้ กล่าวคือ การได้รับชำระหนี้ล่าช้ากว่ากำหนด การมี ปริมาณการค้างชำระหนี้สูง หมายถึง ต้นทุนทางธุรกิจที่เพิ่มขึ้นในการดำเนินงานของสหกรณ์ สหกรณ์ ต้องมีค่าใช้จ่ายในการติดตามทวงหนี้ที่ค้างชำระ ปัญหาก็คือทำอย่างไรสหกรณ์ จึงจะสามารถควบคุม ยอดการค้างชำระเงินกู้ของสมาชิกไม่ให้สูงไปกว่าที่เป็นอยู่ปัจจุบัน บางรายถึงขั้นมีการดำเนินคดีในชั้น ศาลจนถูกบังคับเอาทรัพย์สินขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ หากได้เงินจากการขายทอดตลาดไม่ พอชำระหนี้ต้องถูกบังคับเอาทรัพย์สินอื่น เพื่อขายทอดตลาดเพื่อมาชำระหนี้จนครบ (สมฤทัย บัวกิ่ง, 2554)

จากผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรบางกลุ่ม จำกัด อำเภอบางกลุ่ม จังหวัดสงขลา มี 3 คุณลักษณะ ได้แก่ อายุของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ และรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน โดย สมาชิกสหกรณ์ที่มี อายุ 41 - 50 ปี จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกลุ่ม จำกัด ที่มี อายุ 51 ปี ขึ้นไป 2.61 เท่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ น้อยกว่า 1 คน จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกลุ่ม จำกัด ที่มีจำนวน สมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คน ขึ้นไป 4.60 เท่า และสมาชิกสหกรณ์ที่มีจำนวนสมาชิกใน ครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 2 คน จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบาง กลุ่ม จำกัด ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คน ขึ้นไป 2.51 เท่า และสมาชิก สหกรณ์ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001-20,000 บาท จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกลุ่ม จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป 3.92 เท่า และสมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน ต่ำกว่า 15,000 บาท จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้ สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกลุ่ม จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป 3.52 เท่า

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา คุณลักษณะของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร บางกลุ่ม จำกัด จังหวัดสงขลา ทั้ง 3 คุณลักษณะกับการค้างชำระหนี้และแนวทางในการลดการค้าง ชำระหนี้ เพื่อยืนยันคำตอบจากผลการวิจัยเชิงปริมาณที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกลุ่ม จำกัด อำเภอบางกลุ่ม จังหวัดสงขลา ทั้งนี้เพื่อที่สหกรณ์จะได้ นำผลจากการศึกษา ไปเป็นแนวทางในการลดภาระหนี้ค้างชำระของสมาชิก อันเป็นการพัฒนาความ เป็นอยู่ของสมาชิก และเพื่อวางแผนปรับปรุงการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา กับการค้างชำระหนี้
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการลดภาระหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพนี้เป็นการศึกษาเพื่อยืนยันคำตอบจากข้อค้นพบของผลการวิจัยเชิงปริมาณที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา โดยการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ (Logistic regression) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีทั้งหมด 3 ตัวแปร ได้แก่ อายุของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ และรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาคุณลักษณะของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา กับการค้างชำระหนี้และแนวทางในการลดการค้างชำระหนี้ ประกอบด้วย 4 ตำบล ในอำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา คือ ตำบลบางกล้า ตำบลท่าช้าง ตำบลแม่ทอม ตำบลบ้านหาร ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา กับการค้างชำระหนี้และแนวทางในการลดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ได้แก่ สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา ซึ่งมีหนี้ค้างชำระเมื่อสิ้นปีทางบัญชี พ.ศ.2559 (1 กรกฎาคม 2558 – 30 มิถุนายน 2559) โดยเป็นสมาชิกที่มีหนี้ค้างทุกประเภทที่สหกรณ์กำหนดให้ชำระ คือ ต้นเงินค้าง ดอกเบี้ยค้างปี ค่าปรับค้างปี และค่าปรับ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดคุณสมบัติผู้ให้ข้อมูลหลักไว้สองกลุ่ม กลุ่มแรกคือคุณลักษณะสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระ โดยคุณสมบัติผู้ให้ข้อมูลหลักตามผลการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผลการวิจัยพบว่ากลุ่มสมาชิกที่มีสัดส่วนกับการค้างชำระหนี้ ในสัดส่วนที่สูง คือ สมาชิกที่มีอายุ 41-50 ปี สมาชิกที่มีบุคคลในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ น้อยกว่า 1 คน และสมาชิกที่มีรายได้ทั้งสิ้น 15,001-20,000 บาท จำนวน 32 ราย กลุ่มที่สองคือกรรมการสหกรณ์ ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สินเชื่อ จำนวน 8 ราย โดยการสัมภาษณ์เจาะลึกข้อมูลถึงสถานะการเป็นหนี้ คุณลักษณะของสมาชิกที่ต้องค้างชำระหนี้ ตลอดจนแนวทางในการลดการค้างชำระหนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถยืนยันผลของการวิจัยเชิงปริมาณได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากพื้นที่ศึกษา ซึ่งเป็นการจัดเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากปรากฏการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในพื้นที่ศึกษาด้วยการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์เชิงลึก

การวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบข้อมูล

ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นการประมวลผลข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ในการจัดหมวดหมู่เป็นประเด็นย่อย ด้ความ และสรุปประเด็นตามวัตถุประสงค์

ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า คือใช้การเก็บข้อมูลจากสามแหล่งที่แตกต่างกัน ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์ผู้มีหนี้ค้างชำระ ฝ่ายจัดการคือ เจ้าหน้าที่ และผู้จัดการสหกรณ์ ฝ่ายบริหาร คือ กรรมการสหกรณ์ถึงการค้างชำระหนี้และแนวทางในการลดภาระหนี้ค้างชำระให้น้อยลง

ผลการวิจัย

การศึกษา เรื่อง คุณลักษณะของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา กับ การค้างชำระหนี้และแนวทางในการลดการค้างชำระหนี้ทำให้ได้ผลการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. คุณลักษณะของสมาชิก

1.1 อายุของสมาชิก

จากผลการวิจัยของสมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 41 - 50 ปี จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา ที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไปถึง 2.61 เท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 เนื่องจากอายุสมาชิกช่วงนี้จะเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายและพื้นที่อำเภอบางกล่ำมีแหล่งเงินทุนให้บริการคนในพื้นที่เป็นจำนวนมากทั้งที่เป็นสถาบันการเงินในระบบและนอกระบบ เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด สหกรณ์กองทุนสวนยาง จำกัด กลุ่มออมทรัพย์ของหมู่บ้าน รวมถึงแหล่งเงินทุนนอกระบบ เช่น เงินกู้จากบุคคล เงินกู้รายวัน ดอกเบี้ย ร้อยละ 10,20 บาทต่อเดือน จากการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายนั้น ทำให้สมาชิกที่มีอายุ 41-50 ปี มีหนี้สินได้มากกว่าหนึ่งแห่ง สมาชิกบางคนก็มีแต่หนี้ภายในระบบเพียงอย่างเดียว แต่สมาชิกบางคนกู้ทั้งในระบบและนอกระบบ จนทำให้มีหนี้สินล้นพ้นตัวเกินความสามารถที่จะชำระได้ จนทำให้ไม่สามารถที่จะชำระหนี้ได้กลายเป็นหนี้ค้างชำระตามมาดังคำสัมภาษณ์ของป้าเชียน ลุจวรรณ (นามสมมุติ)

“...บางครั้งป่าต้องไปยืมเงินจากเพื่อนบ้าน ถ้าแก่ที่มีเงิน หรือบางครั้งก็ถูกเงินกลุ่มออมทรัพย์ตามบ้าน เพราะ ป้าเดือดร้อนต้องใช้เบี้ยเพื่อนำไปชำระหนี้ที่ถึงกำหนดเลยบางครั้งหยิบยืมจากตรงนี้มาให้ตรงโน้น...”

(ป้าเชียน นามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 12 ธันวาคม 2559)

“...ลูกๆสอบเข้าเรียนต่อได้แล้วต้องใช้เบี้ย ค่าเทอมมั้ง ค่าอุปกรณ์การเรียนมั้ง ค่าใช้จ่ายก็สูงเลยต้องไปกู้จากมา จากสหกรณ์การเกษตรบางกล้า บางครั้งต้องการด่วนก็ยืมเบี้ยตามบ้านทำให้ลูกเป็นหนี้หลายทางบางครั้งส่งหนี้ ทันท้างไม่ทันบ้าง...”

(อุจวรรณ นามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 12 ธันวาคม 2559)

สมาชิกที่มีอายุช่วงนี้บางรายมีค่านิยมทางวัตถุต้องการจะมีจะได้ให้เหมือนกับคนอื่นเป็นสิ่งที่คนในสังคมไทยในปัจจุบันให้ความสำคัญ เนื่องจากปัจจุบันในสังคมคนมักจะมองกันจากภายนอก โดยตัดสินจากวัตถุ ยี่ห้อของสินค้า เครื่องประดับ รถยนต์หรู บ้านหลังใหญ่โต และยังใช้เป็นเครื่องวัดฐานะทางสังคมด้วย ดังนั้นกลุ่มคนทุกชนชั้น ทุกอาชีพ จึงต้องการมีภาพลักษณ์ที่ดีทางสังคมสภาพทางการเงินที่ดี และประกอบอาชีพที่ได้รับการยกย่อง ในส่วนคนที่มีความรู้ทางการเงินที่ดีก็ได้สิ่งเหล่านี้มาโดยยาก แต่สำหรับคนชนชั้นรากหญ้าและชนชั้นกลาง ซึ่งส่วนใหญ่มีจำนวนมากในประเทศ จะได้สิ่งเหล่านี้มาโดยยาก เพราะความไม่พร้อมในสถานะของตนเอง จึงมีความพยายามใช้วิธีการต่างๆเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งเหล่านี้ หนึ่งในนั้นคือการกู้หนี้ยืมสินมาจากแหล่งเงินกู้ต่างๆดังคำสัมภาษณ์ของพี่สมและพี่ยา (นามสมมุติ)

“...พี่ไปกู้เบี้ยมาหลายบาทเพื่อเอาไปดาวน์รถยนต์สักคัน ที่นี้พี่ก็เป็นหนี้ทั้งรถและสหกรณ์ ผ่อนทันบ้างไม่ทันบ้าง แต่พี่ต้องผ่อนบริษัทรถก่อนเดี๋ยวเค้ายึด...”

(พี่สม นามสมมุติ, สัมภาษณ์ 15 ตุลาคม 2559)

“...พี่ไปกู้เงินมาทำบ้านใหม่แทนหลังเดิม เห็นเพื่อนเข้าทำกันหลังใหญ่ๆสวยๆเดี่ยวลูกพี่อายุคนพี่ก็กลัวการเป็นหนี้ซะแต่เพื่อลูก พี่ก็ยอม...”

(พี่ยา นามสมมุติ, สัมภาษณ์ 16 ตุลาคม 2559)

1.2 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้

จากผลการวิจัยจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ น้อยกว่า 1 คน จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คนขึ้นไป ถึง 4.60 เท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากแต่ละครัวเรือนมีความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันบางครอบครัวเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์แบบ บางครอบครัวต้องเจอกับปัญหาอุปสรรคมากมาย ดังนั้นทำให้บางครัวเรือนมีสมาชิกทำงานหารายได้เพียงคนเดียว ทำให้เกิดหนี้สินหลายแห่ง รายรับไม่พอกับรายจ่ายทำให้แต่ละครอบครัวมีความจำเป็นต้องการเงินที่แตกต่างกันไป เมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วนเกิดขึ้น เช่น ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ค่าผ่าตัด ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร หรืออุบัติเหตุฉุกเฉิน เป็นต้น ดังนั้นทำให้สมาชิกต้องไปกู้เงินจากหลายแหล่ง เพื่อนำมาใช้จ่ายกับสิ่งที่จำเป็นเร่งด่วนอยู่ในขณะนั้น แต่สมาชิกไม่ได้คำนึงถึงการชำระคืนว่ามีความสามารถเพียงพอ

หรือไม่อย่างไร ทำให้ต้องชำระหนี้หลายแห่งในขณะเดียวกัน เมื่อไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดก็ จะนำไปสู่การเกิดหนี้ค้างชำระขึ้นดังคำสัมภาษณ์ของพี่เต๋ยมและพี่บี (นามสมมุติ)

“...พอพี่รู้ว่าลูกสอบไม่ได้ก็ต้องเข้าเรียนต่อเอกชน ทำให้ต้องมีค่าใช้จ่ายสูงมาก เลยต้องไปกู้จาก สหกรณ์แต่พี่ก็มี หน้อยอยู่แล้วยอดหนี้ก็สูงขึ้น พี่ก็หาส่งคนเดียว บางครั้งส่งบ้างไม่ส่งบ้างไม่ทัน เหมือนกัน...”

(พี่เต๋ยม นามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 20 ตุลาคม 2559)

“...รายได้พี่คนเดียว บางครั้งเลยไม่พอกับหนี้สหกรณ์ ผ่อนรถยนต์บ้าง ลูกเรียนบ้าง บางครั้งส่ง ไม่ทันพี่ก็เป็นหนี้ค้างตามมา...”

(พี่บี นามสมมุติ, 20 ตุลาคม 2559)

สมาชิกสหกรณ์ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ น้อยกว่า 1 คน บางครั้งทำให้เกิดการมีรายได้ทางเดียว ตามสภาพพื้นที่อำเภอบางกล้า เป็นแหล่งทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ สวนยางพารา นาข้าว ไม้ผลไม้ยืนต้น พืชผัก ประมง และปศุสัตว์ ซึ่งสมาชิกสหกรณ์สามารถทำ การเกษตรได้ตลอดทั้งปี และสมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพสวนยางพาราเป็นหลัก การทำสวน ยางพาราหรือการกรีดยางนั้นจะใช้เวลาช่วงตอนกลางคืนเป็นเวลาที่ทำให้ผลผลิตดีที่สุด ซึ่งกว่าจะเสร็จ ขึ้นตอนการทำสวนยางก็ต้องใช้เวลาต่อเนื่องมาจนถึงตอนเที่ยงของวันรุ่งขึ้นประกอบกับสวนยางเป็น อาชีพที่เหน็ดเหนื่อยมากและต้องใช้เวลาช่วงบ่ายในการพักผ่อน ทำให้ไม่มีเวลาในการประกอบอาชีพ อื่นเสริม สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จึงมีรายได้ทางเดียว และอีกอย่างการทำสวนยางพาราต้องพึ่งพิง สภาพดินฟ้าอากาศและภาวะเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อราคายางพาราอีกด้วย ซึ่งไม่มีความมั่นคงในรายได้ เมื่อรายได้ไม่มั่นคงไม่แน่นอน จึงส่งผลต่อการผ่อนชำระและการค้างชำระหนี้ดังคำสัมภาษณ์ของพี่ เผือกและน้ำดา (นามสมมุติ)

“....คนส่วนใหญ่มองว่าพี่มีเงินเพราะพี่กรีดยางหลายไร่ แต่ส่วนใหญ่พี่กรีดยางจ้าง มีรายได้ทาง เดียว ได้บ้างไม่ได้บ้าง ฝนตกบ้าง ราคาถูกบ้าง ส่วนค่าใช้จ่ายทุกอย่าง อยู่ในรายได้จากยางพารา ทำ ให้รายได้ไม่ค่อยพอกับรายจ่าย จะทำอย่างอื่นด้วยก็ไม่ไหว..เหนื่อย หนี้ก็มากส่งก็ไม่ทัน...”

(พี่เผือก นามสมมุติ, 22 ตุลาคม 2559)

“...น้ำกรีดยางอย่างเดียว จะทำอาชีพอื่นเสริมอีกแต่ไม่รู้ว่าจะทำอะไรดีเพื่อให้ได้เงินมาชำระ หนี้สหกรณ์ ของกว่าจะกรีดยางเสร็จก็แค่เที่ยงพอตอนบ่ายก็นอน ถึงทำอย่างอื่นไม่ทัน ยางก็ราคาถูก หนี้ก็มาก ..”

(น้ำดา นามสมมุติ, 22 ตุลาคม 2559)

1.3 รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน

จากผลการวิจัยรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001-20,000 บาท จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป ถึง 3.95 ลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เนื่องจากการดำเนินชีวิตประจำวันนั้นจำเป็นจะต้องมีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและค่าใช้จ่ายอย่างอื่นดังนั้นการดำเนินในชีวิตประจำวันนั้น จะต้องมียอดค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตทั้งด้านอุปโภคและบริโภค ซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิตค่าใช้จ่ายประเภทนี้มีตั้งแต่ค่าใช้จ่ายที่จำเป็น และไม่จำเป็นตามแต่ครอบครัวของสมาชิกสหกรณ์ ในการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายในครัวเรือนของตนเอง เช่น ค่าอาหาร ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ค่าน้ำมันรถ ค่าเล่าเรียนบุตร ค่ารักษาพยาบาล ตลอดจนค่าใช้จ่ายต่างๆ โดยจะมีความจำเป็นที่แตกต่างกันไปตามแต่ละครัวเรือน สมาชิกสหกรณ์บางรายมีความจำเป็นที่จะต้องมียอดค่าใช้จ่ายประเภทนี้ ทำให้มีความต้องการกู้เงินมาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือนค่อนข้างสูง เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตในปัจจุบันเป็นค่าใช้จ่ายหลักของทุกคน แต่การมากู้เงินจากสหกรณ์แล้วนำไปซื้อสินค้าอุปโภคและบริโภคนั้น มีทั้งการนำไปใช้เพื่อที่จำเป็นและไม่จำเป็นเพราะสมาชิกบางส่วนคิดว่าเงินที่กู้มาจากสหกรณ์นั้นกู้ได้ง่ายเลยนำเงินส่วนนี้ไปใช้จ่ายอย่างไม่ประหยัดอดออม หากสมาชิกนำไปใช้ในสิ่งที่ไม่จำเป็นหรือไม่ก่อให้เกิดประโยชน์และไม่ตรงตามวัตถุประสงค์การขอกู้เงินหรือไม่สามารถก่อให้เกิดรายได้ ก็จะเป็นการสร้างภาระให้กับตัวสมาชิกเองและส่งผลกระทบต่อภาระหนี้ขึ้นในอนาคตด้วยดังคำสัมภาษณ์ของ น้าคมและลุงสาย (นามสมมุติ)

“.....นำซื้อทีวีหลายเครื่องให้ลูกเพื่อจะไม่ต้องแย่งกันดูและสหกรณ์เค้าก็ให้ผ่อนด้วยที่นี้น้าก็เป็นหนี้สหกรณ์เลยจากที่ไม่เคยมีหนี้ เพื่อลูก...”

(น้าคมนามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 25 ตุลาคม 2559)

“...ลุงกูเบียดมาเพื่อนำเงินไปรักษาป่าเพราะป่าป่วยกะทันหัน เบียดก็ไม่มี ไหนกะค่าหมอ ค่ายา แต่ก็ไม่รู้ว่าจะหายมั๊ย หนี้ลุงที่มีอยู่เดิมก็หลายบาทด้วย ที่นี้ไม่รู้ส่งทันมั๊ยเพราะต้องดูแลป่าด้วย หาเงินชำระหนี้สหกรณ์ด้วย....”

(ลุงสายนามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 25 ตุลาคม 2559)

สมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001-20,000 บาท มีอาชีพหลักคือสวนยางพารา สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพกรีดยางพาราเป็นรายได้หลัก เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอบางกล้า เป็นเนินเขาทำให้เหมาะแก่การปลูกยางพารา ซึ่งยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญอันดับต้นที่สามารถทำให้สมาชิกก่อให้เกิดรายได้ แต่เมื่อภาวะเศรษฐกิจถดถอย ก็กระทบกับราคายางด้วย เมื่อราคายางตกต่ำ ทำให้รายได้จากการกรีดยางแต่ละวันลดน้อยลงและประกอบกับสมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางเดียว ไม่มีรายได้เสริม เนื่องจากการกรีดยางจะเริ่มในเวลาช่วง

กลางคืนจนแล้วเสร็จในเวลากลางวันหลักจากนั้นก็จะเป็นเวลาการพักผ่อนทำให้สมาชิกไม่มีอาชีพเสริมและมีรายได้ทางเดียวประกอบกับการกรีดยางก็เป็นอาชีพที่ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับฤดูกาล สภาพลมฟ้าอากาศอีกด้วย แต่ในทางกลับกันราคาสินค้าอุปโภคและบริโภคกลับมีราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้สมาชิกสวนยางส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ก็จะทำให้เกิดปัญหาการค้างชำระหนี้ตามมาอีกด้วย ดังคำสัมภาษณ์ของลุงรอยและลุงชม (นามสมมุติ)

“...ช่วงนี้ราคายางถูกมาก กรีดยางมาก็ได้น้อย หนี้ก็มาก ของก็แพง ทั้งของกินของใช้ ทำให้เบี้ยยที่หา มาได้หมดไปกับของพวกนี้ บางทีก็ไม่พอส่งสหกรณ์...”

(ลุงรอยนามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 27 ธันวาคม 2559)

“...ลุงว่าช่วงนี้เศรษฐกิจไม่ดีเลย ยางก็3โล100 รายได้ก็ลด ไม่พอจ่าย หนี้สินก็มาก แถมน้ำยาง ก็ไม่ออก ..”

(ลุงชมนามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 27 ธันวาคม 2559)

2. แนวทางในการลดภาระหนี้ค้างชำระ

2.1 การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้

การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ความต้องการให้สหกรณ์ช่วยเหลือเกี่ยวกับการลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเดิมค่อนข้างสูงทำให้โอกาสในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนด จึงอยากให้สหกรณ์พิจารณาช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์ลดดอกเบี้ยเงินกู้ เพื่อที่จะได้เพิ่มความสามารถในการชำระหนี้ได้สูงขึ้น และลดภาระเสี่ยงในการเกิดหนี้ค้างชำระได้ดังคำสัมภาษณ์ของพีนิตและพีเอียด (นามสมมุติ)

“...อยากให้สหกรณ์ช่วยลดอัตราดอกเบี้ยให้น้อยลงกว่านี้ เพราะแต่ละเดือนจ่ายแต่ดอกเบี้ยมากกว่าต้น บางครั้งจ่ายแต่ดอกเบี้ยไม่พอ...”

(พีนิต นามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 15 ธันวาคม 2559)

“...พี่ว่าดอกเบี้ยสหกรณ์แพงจังพี่อยากให้สหกรณ์ลดดอกเบี้ยให้หน่อย ที่อื่นดอกเบี้ยถูกกว่าสหกรณ์อีก...”

(พีเอียด นามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 15 ธันวาคม 2559)

2.2 การปรับสัญญาเงินกู้ใหม่

ปรับสัญญาเงินกู้ใหม่เพื่อขยายเวลาการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์เพื่อให้ผ่อนชำระจากเดิมที่สูงขึ้นให้ลดน้อยลง เนื่องจากปัจจุบันความเสี่ยงจากการประกอบอาชีพมีสูงมากขึ้นรายได้ไม่พอกับรายจ่าย ทำให้สมาชิกสหกรณ์มีโอกาสที่จะผิดนัดชำระหนี้สูงขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นสมาชิกที่มีการปรับสัญญาเงินกู้ใหม่ก็มีโอกาสแก้ไขและปรับปรุงการชำระหนี้ของตนเองในการผ่อนชำระหนี้ให้ได้ตามกำหนดในทุกๆเดือนดังคำสัมภาษณ์ของลุงเพียรและพี่กบ (นามสมมุติ)

“...ลุงอยากให้สหกรณ์ปรับสัญญาให้ใหม่ คือให้ลุงเริ่มผ่อนใหม่ และให้ผ่อนให้มันน้อยลงด้วย เพื่อที่ลุงจะได้ไม่เป็นหนี้ค้ำกับสหกรณ์...”

(ลุงเพียร นามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 15 ธันวาคม 2559)

“...ผมอยากให้สหกรณ์ให้เวลาผมผ่อนนานๆหรือให้ผมทำสัญญาใหม่ ช่วงนี้ผมผ่อนไม่ทันจริง...”

(พี่กบ นามสมมุติ, สัมภาษณ์เมื่อ 15 ธันวาคม 2559)

2.3 การตรวจสอบวัตถุประสงค์การใช้เงินกู้

เจ้าหน้าที่สินเชื่อทุกคนควรมีการตรวจสอบวัตถุประสงค์ของสมาชิกก่อนการอนุมัติเงินกู้ว่านำเงินไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เพื่อที่จะไม่ให้สหกรณ์เกิดความเสียหายเนื่องจากบางครั้งสมาชิกผู้ขอกู้นำเงินที่ได้จากการกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ทำให้ไม่สามารถผ่อนชำระหนี้เงินกู้ได้ตามปกติดังคำสัมภาษณ์ของผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สินเชื่อ

“...เจ้าหน้าที่สินเชื่อต้องตรวจสอบวัตถุประสงค์ของการกู้เงินทุกครั้งของสมาชิกว่านำเงินไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่หากผิดวัตถุประสงค์ทางสหกรณ์สามารถเรียกเงินกู้ที่จ่ายไปกลับคืนมา เพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหากับสหกรณ์ในอนาคต...”

(ผู้จัดการ สัมภาษณ์เมื่อ 21 ธันวาคม 2559)

“...เจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาวัตถุประสงค์ของการกู้เงินทุกครั้งของสมาชิกว่าจะเอาเงินที่กู้ไปทำอะไรเพื่อที่จะไม่ก่อให้เกิดปัญหากับสหกรณ์ตามมา เนื่องจากบางครั้งสมาชิกพูดไม่เป็นความจริง ทำให้ทางสหกรณ์ไม่สามารถแก้ปัญหาของตัวสมาชิกได้...”

(เจ้าหน้าที่สินเชื่อ สัมภาษณ์เมื่อ 21 ธันวาคม 2559)

2.4 วางแผนและให้ความรู้แก่สมาชิกในการชำระคืนเงินกู้

สมาชิกทุกท่านควรมีการวางแผนในการกู้และชำระเงินกู้ทุกครั้ง ว่าตัวเองมีรายได้และรายจ่ายเพียงพอหรือไม่เนื่องจากทุกครั้งที่มีการกู้เงิน สมาชิกควรมีการวางแผนการใช้เงินและทางเจ้าหน้าที่ควรที่จะให้ความรู้แก่สมาชิกทุกครั้งที่ยื่นขอกู้เงินเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ตัวสมาชิกจะได้รับ เพราะเมื่อ

สมาชิกกู้เงินไปแล้วนั้น แต่ขาดการวางแผนในการผ่อนชำระหรือรายละเอียดอื่นของการกู้เงิน เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นมาอาจจะเป็นสิ่งที่เราไม่สามารถคาดเดาได้ล่วงหน้า สิ่งเหล่านี้จะเป็นปัญหาต่อการผ่อนชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก และจะก่อให้เกิดการค้างชำระหนี้ตามมาดังคำสัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่

“...สมาชิกก่อนที่จะกู้เงินจากสหกรณ์ต้องมีการวางแผนผ่อนชำระให้ดีเสียก่อน ว่าตัวเองมีความสามารถในการผ่อนชำระมากน้อยแค่ไหน เพราะบางครั้งสมาชิกเองยังไม่ได้คิดหรือคิดว่าตัวเองมีการวางแผนการชำระหนี้ดีแล้ว แต่ถ้าหากเกิดปัญหาต่างๆที่คาดเดาไม่ถึงก็อาจจะส่งผลกระทบต่อการค้างชำระหนี้ขึ้นได้...”

(เจ้าหน้าที่สินเชื่อ สัมภาษณ์เมื่อ 21 ธันวาคม 2559)

2.5 ส่งเสริมให้สมาชิกทำบัญชีครัวเรือน

สหกรณ์ควรมีการส่งเสริมให้สมาชิกจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อที่จะทำให้ตัวสมาชิกทราบรับรู้ถึงรายรับ-รายจ่าย ของตัวเองภายในครัวเรือนอย่างแท้จริง เพื่อที่จะสามารถลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง ซึ่งจะทำให้ตัวสมาชิกตระหนักในการใช้จ่ายเงินให้มากขึ้น ดังคำสัมภาษณ์ของกรรมการสหกรณ์

“...สมาชิกทุกคนควรมีการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อที่จะทำให้ทราบถึงรายรับ -รายจ่ายของตนเอง และยังทำให้ตระหนักถึงการใช้จ่ายให้มากขึ้นอีกด้วย...”

(กรรมการสหกรณ์ สัมภาษณ์เมื่อ 21 ธันวาคม 2559)

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาคุณลักษณะของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา กับการค้างชำระหนี้และแนวทางในการลดการค้างชำระหนี้ทำให้ได้ผลการวิจัย พบว่า

1. สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 41 - 50 ปี จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกที่มีอายุ 51 ปี เนื่องจากสมาชิกช่วงนี้จะเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายและบางรายมีค่านิยมทางวัตถุและสมาชิกส่วนใหญ่ค่อนข้างไม่มีวินัยทางการเงินและความรับผิดชอบ จนทำให้มีหนี้สินล้นพ้นตัวเกินความสามารถที่จะชำระได้ จนทำให้ไม่สามารถที่จะชำระหนี้ได้กลายเป็นหนี้ค้างชำระตามมา ซึ่งสอดคล้องกับ (กิติพงษ์ กิติบุตร, 2551) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้สินเชื่อเกษตรกรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรป่าซาง จำกัด จังหวัดลำพูน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุของสมาชิกที่มีอายุมากกว่า 45 ปี โดยปัจจัยนี้มีผลต่อโอกาสที่สมาชิกจะเกิดการค้างชำระหนี้กับสหกรณ์เพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 21-24 และยัง สอดคล้องกับ (เสาวณีย์ ณ นคร, 2557). ศึกษาพฤติกรรมการบริโภค การเป็นหนี้ และคุณภาพชีวิต ของชาวประมงทะเล ในตำบลลิซล อำเภอลิซล จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของชาวประมงทะเล โดย

การศึกษาในครั้งนี้พบว่า ชาวประมงทุกกลุ่มอายุมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง แต่การกระจายของข้อมูลระหว่างคุณภาพชีวิตระดับต่างๆมีความแตกต่างกันบ้างระหว่างกลุ่มอายุ โดยผู้ที่มีคุณภาพชีวิตในระดับที่ต่ำพบในกลุ่มอายุ 20 ปีหรือต่ำกว่าในสัดส่วนที่น้อยมาก ในขณะที่กลุ่มผู้สูงอายุ (อายุ 51 ปีขึ้นไป) กลับพบว่าเป็นกลุ่มอายุที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีในสัดส่วนที่สูงที่สุด อย่างไรก็ตามจากการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อสังเกตจากการลงพื้นที่ศึกษาว่าผู้สูงอายุที่ยังคงประกอบอาชีพประมงทะเล มีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพประมงทะเลที่มีอายุน้อยกว่า ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นผลมาจากการที่ผู้สูงอายุดังกล่าวยังมีโอกาสได้ทำงาน การทำงานในยามสูงอายุทำให้ผู้สูงอายุกลุ่มนี้รู้สึกว่าตนเองยังมีคุณค่า ยังมีความสามารถในการประกอบอาชีพประมงซึ่งเป็นอาชีพหลักของท้องถิ่นเพื่อหาเลี้ยงตนเองและดูแลครอบครัวได้ จึงส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในตนเอง มีความพึงพอใจในอาชีพ และมีความพอใจในสุขภาพด้านร่างกาย

2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ น้อยกว่า 1 คน มีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คนขึ้นไป เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ทางเดียวและมีหนี้สินหลายแห่ง คือ สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพสวนยางพาราเป็นหลัก และอีกอย่างการทำสวนยางพาราต้องพึ่งพิงสภาพดินฟ้าอากาศและภาวะเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อราคายางพาราอีกด้วย ซึ่งไม่มีความมั่นคงในรายได้ เมื่อรายได้ไม่มั่นคงไม่แน่นอน ทำให้สมาชิกต้องไปกู้เงินจากหลายแหล่ง เพื่อนำมาใช้จ่ายกับสิ่งที่จำเป็นเร่งด่วนอยู่ในขณะนั้น แต่สมาชิกไม่ได้คำนึงถึงการชำระคืนว่ามีความสามารถเพียงพอหรือไม่อย่างไร ทำให้ต้องชำระหนี้หลายแห่งในขณะเดียวกัน เมื่อไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดก็จะนำไปสู่การเกิดหนี้ค้างชำระ ซึ่งสอดคล้องกับ (วัชรพล วิลาวรรณ และสุภาภรณ์ พวงชมพู, 2558) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้สินทางการเกษตรของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาหนองบัวแดงจังหวัดชัยภูมิ พบว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระคืนสินเชื่อทางการเกษตร อาจเนื่องจากว่าเกษตรกรที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากก็จะสามารถทำกิจการทางการเกษตรได้มาก ทำให้มีรายได้ภายในครัวเรือนมากด้วย จึงทำให้ สามารถชำระคืนสินเชื่อทางการเกษตรได้มากกว่า เกษตรกรที่มีจำนวนสมาชิกน้อยกว่า

3. สมาชิกที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001 – 20,000 บาท จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่าจำนวนสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือสวนยางพารา สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพกรีดยางพาราเป็นรายได้หลัก ซึ่งยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญอันดับต้นที่สามารถทำให้สมาชิกก่อให้เกิดรายได้ แต่เมื่อภาวะเศรษฐกิจถดถอย ก็กระทบกับราคายางด้วย เมื่อราคายางตกต่ำ ทำให้รายได้จากการกรีดยางแต่ละวันลดน้อยลงและประกอบกับสมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางเดียวไม่มีรายได้เสริม ทำให้มีความต้องการกู้เงินมาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเนื่องจากค่าใช้จ่ายใน

ปัจจุบันเป็นค่าใช้จ่ายหลักของทุกคน มีทั้งการนำไปใช้เพื่อที่จำเป็นและไม่จำเป็น หากสมาชิกนำไปใช้ในสิ่งที่ไม่จำเป็นหรือไม่ก่อให้เกิดประโยชน์และไม่ตรงตามวัตถุประสงค์การขอกู้เงินหรือไม่สามารถก่อให้เกิดรายได้ ก็เกิดปัญหาการค้างชำระหนี้ตามมาอีกด้วยซึ่งสอดคล้องกับ (วัชรพล วิลาวรรณ และ สุภาภรณ์ พวงชมพู, 2558) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้สินทางการเกษตรของลูกค้ายานการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาหนองบัวแดงจังหวัดชัยภูมิ พบว่ารายได้ของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้สินเชื่อทางการเกษตร กล่าวคือ เกษตรกรที่มีรายได้มากจะมีความสามารถในการชำระหนี้สินเชื่อทางการเกษตรได้มากกว่าเกษตรกรที่มีรายได้น้อยกว่าและยัง สอดคล้องกับ(ทศพร จาตุฤทธิ์, 2554) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของ เกษตรกรลูกค้ายานการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร สาขา สันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ารายได้ (ต่อปี) ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรลูกค้ายานการมีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้

4. แนวทางการลดการค้างชำระหนี้ของสมาชิก

4.1 การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เป็นแนวคิดที่ดีและเป็นความต้องการของสมาชิกสหกรณ์เกษตรบางกลุ่ม จำกัด เพื่อที่จะเป็นการช่วยเหลือตัวสมาชิกให้สามารถผ่อนชำระหนี้ที่เป็นอยู่ให้น้อยลงหรือเพื่อที่จะได้ส่งต้นเงินให้ได้มากกว่าดอกเบี้ย ดังนั้นจากอัตราดอกเบี้ยที่เดิมค่อนข้างสูงทำให้โอกาสในการชำระหนี้ของสมาชิกไม่ได้ตามกำหนดซึ่งสอดคล้องกับ (ชูลีกร กนธวงศ์, 2552) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระหนี้สินเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน เขตเพชรบุรี พบว่า อัตราดอกเบี้ยที่สูงเกินไป และระยะเวลาในการผ่อนชำระสั้นเกินไป เกิดจากต้นทุนของธนาคารที่ใช้ในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความเสี่ยงของแต่ละสินเชื่อ รวมไปถึงระยะเวลาในการอนุมัติ ต้องยึดตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข การให้สินเชื่อของธนาคาร และยังคงสอดคล้องกับ (ประจักษ์ สุวรรณรัตน์, 2552) ที่ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ ของกลุ่มลูกค้าสินเชื่อธนาคารทหารไทย สาขาระนอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าสินเชื่อธนาคารทหารไทย สาขาระนองผลการศึกษาพบว่า ระยะเวลาทำสัญญาเงินกู้วิธีการชำระหนี้และเงื่อนไขการชำระหนี้มีอิทธิพลต่อความสามารถในการชำระหนี้ จึงปรับให้มีการพักชำระหนี้ และมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำลง

4.2 การปรับสัญญาเงินกู้ใหม่ถือว่าเป็นการช่วยเหลือสมาชิกให้มีระยะเวลาการผ่อนชำระหนี้ได้ยาวนานขึ้นจากเดิมที่มีการผ่อนชำระสูงให้สามารถผ่อนชำระหนี้ลดน้อยลงได้และสมาชิกก็ไม่ต้องกังวลกับความเสี่ยงการค้างชำระหนี้ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เนื่องจากปัจจุบันสมาชิกมีรายได้ไม่พอกับรายจ่ายทำให้สมาชิกสหกรณ์มีโอกาสที่จะผิคนัดชำระหนี้สูงขึ้นเรื่อยๆซึ่งสอดคล้องกับ (ชัยพลฤกษ์ สุดถวิล, 2550) ที่ได้ศึกษา ปัญหาการชำระหนี้เชื่อการเกษตรของ เกษตรกรในเขตอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า เกษตรกรที่มีปัญหาการชำระหนี้เชื่อการเกษตรมีสาเหตุมาจาก

ราคาผลผลิตตกต่ำ เกษตรกรมีหนี้สินภายนอกที่ต้องมีภาระชำระและเกษตรกรมีรายจ่ายในครัวเรือนสูงกว่ารายได้ ที่ได้มาจากการเกษตร ส่วนแนวทางแก้ไขปัญหาหนี้เชื่อการเกษตร เห็นควรรัฐบาลสนับสนุนเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การปรับโครงสร้างหนี้และสัญญาใหม่ ขยายระยะเวลาผ่อนชำระ ลดอัตราดอกเบี้ย ให้มีความสัมพันธ์กับรายได้ของเกษตรกร

4.3 การตรวจสอบวัตถุประสงค์การกู้ของสมาชิกว่านำเงินไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เนื่องจากบางครั้งสมาชิกนำเงินที่ได้จากการกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ทำให้ไม่สามารถผ่อนชำระหนี้เงินกู้ได้ตามปกติซึ่งสอดคล้องกับ(สมฤทัย บัวกิ่ง, 2554) ที่ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองสงขลา จำกัด จังหวัดสงขลา พบว่า ปัจจัยสภาพเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ไม่ปกติของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองสงขลา จำกัด และยังสอดคล้องกับ (ภาณุวัฒน์ ห้วยหงษ์ทองและคณะ, 2558) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อหนี้ค้างชำระของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาคง จังหวัดนครราชสีมา พบว่าปัจจัยการไม่ได้ใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่ทำให้ เกิดการค้างชำระหนี้ของเกษตรกรในพื้นที่ศึกษา เพื่อลดปัญหาดังกล่าว ธนาคารควรให้ความสำคัญกับการตรวจสอบการใช้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้าให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การของเงินกู้ พร้อมทั้งส่งเสริมเพิ่มความรู้เรื่องการจัดทำบัญชีฟาร์ม ของเกษตรกรลูกค้า

4.4 การวางแผนในการกู้เงินของสมาชิกถือเป็นส่วนหนึ่งในความรับผิดชอบเริ่มแรกของสมาชิกที่ต้องการจะกู้เงินจากสหกรณ์เนื่องการการวางแผนของสมาชิกส่วนใหญ่ที่มีการวางแผนและยอมรับข้อตกลงกับสหกรณ์จะมีการผ่อนชำระอย่างต่อเนื่องเพราะสมาชิกส่วนใหญ่ทราบถึงรายรับและรายจ่ายของตัวเอง ซึ่งสิ่งเหล่านี้หากสมาชิกมีการวางแผนล่วงหน้าปัญหาต่างๆที่ตามมาจะไม่เกิดกับสหกรณ์และสมาชิกซึ่งสอดคล้องกับ (สาวิตรี รังสิภัทร์และคณะ, 2554) ที่พบว่า สาเหตุหนึ่งของปัญหาหนี้สินเกิดจากปัจจัยส่วนบุคคล การขาดความรู้ด้านการเงิน การวางแผน การขาดวินัยใน การใช้จ่ายเงิน การนำ เงินในอนาคตมาใช้จ่ายโดยไม่ได้คำนึงถึงต้นทุนของเงินที่กู้ยืมมาว่ามีอัตราดอกเบี้ยเท่าไร แหล่งการให้กู้ยืมนอกระบบที่เข้าถึงได้ง่ายถึงแม้จะมีต้นทุนสูงถึงร้อยละ 20 ต่อเดือนจึงได้รับความนิยมและเป็น ทางออกของการแก้ปัญหาในระยะสั้นแต่สร้างปัญหาต่อเนื่องในระยะยาวตามมา และยังสอดคล้องกับ (ญาณิศา เผื่อนเพาะ, 2557) ได้ทำการศึกษา การให้ความหมายของ “การออม” หมายถึง การแบ่งเงิน ส่วนหนึ่งจากรายได้เพื่อเก็บไว้สำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต การออมเป็นการเก็บเงินส่วน หนึ่งจากรายได้เพื่อเอาไว้เป็นทุน โดยบริหารจัดการทุนในหักออกเงยเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการลงทุนทำธุรกิจ ส่วนตัว การออมเป็นการสร้างวินัยในการเก็บเงิน ซึ่งรวมถึงการวางแผนทางการเงินเพื่อเป็นหลักประกันของ ตนเอง ครอบครัวและการศึกษาของบุตร รวมถึงการออมเป็นการแบ่งเงินส่วนหนึ่งจากรายได้เพื่อซื้อทรัพย์สินใน อนาคต และเป็นการประหยัด รู้จักเก็บเงินไว้ใช้ซื้อสิ่งของที่อยากได้และจำเป็น โดยรูปแบบของการออมมี 2 รูปแบบคือ รูปแบบการ

ออมที่เลือกตามความสมัครใจของตนเอง และรูปแบบการออมที่ได้รับการสนับสนุนจาก หน่วยงาน หรือครอบครัว ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการออม ได้แก่ ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อรายได้

4.5 การส่งเสริมให้สมาชิกทำบัญชีครัวเรือนของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัด สงขลา เร่งเห็นว่าให้สหกรณ์การเกษตรบางลำ จำกัด ให้มีการอบรมการทำบัญชีครัวเรือนกับสมาชิก สหกรณ์เพื่อให้สมาชิกได้ทราบรายรับ-รายจ่าย ของตัวเองภายในครัวเรือนและยังเป็นการส่งเสริมการ ออม การวางแผนในการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อที่จะสามารถลดค่าใช้จ่ายที่ไม่ จำเป็นลงซึ่งสอดคล้องกับ (ประจักษ์ บุญอารีย์, 2551) ได้กล่าวถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสไว้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย ว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับ ตนเอง ชุมชน และ ระดับรัฐ โดยทรงเน้นการพัฒนาในทุกๆระดับให้ดำเนินไปในทางสายกลาง ความ พอเพียงหมายถึงหลักสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และความมีระบบ ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ดังนั้นเศรษฐกิจ พอเพียงจึงต้องอาศัยปัจจัยสำคัญ 3 ปัจจัย ได้แก่ ความ รอบรู้ในวิชาการด้านต่างๆ ความรอบคอบ และความ ระมัดระวังในการนำวิชาการต่างๆใช้ในการ วางแผนและการดำเนินการ โดยความพอดีตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งได้ 5 ประการได้แก่ ความ พอดีทางด้านจิตใจ ความพอดีในทางสังคม ความพอดีและพอเพียงทางด้าน เศรษฐกิจ ความพอดีทาง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความพอดีทางด้านเทคโนโลยีและยังสอดคล้องกับ (พิจิตรานุ ชนุญ, 2558) ได้ทำการศึกษา การให้ความหมายของการออมเงิน พบว่า การออมเงินหมายถึง การนำ ส่วนต่างของรายได้และรายจ่ายมาเก็บสะสมไว้ เป็นการเก็บรวบรวมเงินไว้ส่วนหนึ่ง เพื่อใช้จ่ายในยาม จำเป็น เป็นการสะสมเงินที่ละเล็กละน้อย และเป็นการประหยัดอดออม โดยกระบวนการออม เงินมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายในชีวิต การจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น การออมเงินในรูปแบบต่างๆ และ การทบทวนแผนการใช้จ่ายเงิน ซึ่งปัญหาและอุปสรรคในการออม เงินได้แก่ สิ่งแวดล้อมและค่านิยมในสังคม ค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น รายจ่ายที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ และพฤติกรรมการใช้จ่ายของบุคคล

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าสมาชิกที่มีอายุ 41 - 50 ปี จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้เนื่องจาก สมาชิกช่วงนี้จะเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายและสมาชิกมีค่านิยมทางวัตถุทำให้ขาดวินัยทางการเงินและ ความรับผิดชอบ ดังนั้นสหกรณ์ควรแนะนำสมาชิกไม่ให้อ่อนไหวเกินไป รู้จักประหยัด อดออม และนำ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

2. จากผลการวิจัยที่พบว่าสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ น้อยกว่า 1 คน จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงเนื่องจากสมาชิกบางครัวเรือนทำงานหารายได้เพียงคนเดียวและส่วนใหญ่มีรายได้ทางเดียว ดังนั้นสหกรณ์ควรหาอาชีพเสริม ที่นอกเหนือจากการประกอบอาชีพหลัก เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวอีกทางหนึ่ง

3. จากผลการวิจัยที่พบว่าสมาชิกที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001 – 20,000 บาท จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูง เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือทำสวนยางพาราและมีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง ดังนั้นสหกรณ์ควรให้ความรู้แก่สมาชิก ด้านการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น การส่งเสริมปลูกพืชแซมในสวนยาง ให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน แนะนำและส่งเสริมการออม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิก

4. จากผลการวิจัยที่พบว่า สหกรณ์ควรมีแนวทางในการลดการค้างชำระหนี้ โดย 1. การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ 2. การปรับสัญญาเงินกู้ใหม่ ดังนั้น สหกรณ์ควรมีการจัดโครงการสำหรับสมาชิกที่ผ่อนชำระดีให้กู้เงินในอัตราดอกเบี้ยที่ถูกลงและสหกรณ์ควรมีการตรวจสอบระยะเวลาของสัญญาเงินกู้สำหรับสมาชิกที่ครบกำหนดสัญญาให้ทำสัญญาใหม่เพื่อให้สมาชิกได้ผ่อนชำระหนี้ให้ได้ตามกำหนดในทุกๆเดือน

5. จากการวิจัยที่พบว่า สมาชิกควรมีแนวทางในการลดการค้างชำระหนี้ โดย 1. การตรวจสอบวัตถุประสงค์การกู้ของสมาชิก 2. การวางแผนในการกู้เงินของสมาชิก 3. การส่งเสริมให้สมาชิกทำบัญชีครัวเรือน ดังนั้น สมาชิกควรมีการวางแผนการจัดการเงินกู้เพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์และสามารถผ่อนชำระหนี้เงินกู้ได้ตามปกติ และสมาชิกควรจัดทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนอาชีพเพื่อทราบถึงรายได้รายจ่ายที่เกิดขึ้น และกำไรขาดทุนในการประกอบอาชีพ เพื่อนำมาวางแผนการใช้จ่ายในครัวเรือน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลของสมาชิกสหกรณ์ในพื้นที่อำเภอใกล้เคียงเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าคุณลักษณะของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกลุ่ม จำกัด จังหวัดสงขลา กับการค้างชำระหนี้และแนวทางในการลดการค้างชำระหนี้ ในพื้นที่ที่แตกต่างกัน ว่าการค้างชำระหนี้แตกต่างกันหรือไม่

2. ควรศึกษาข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น เช่น การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง การสัมภาษณ์และการสังเกตสมาชิกสหกรณ์ทุกกลุ่ม เพื่อเป็นแนวทางในการลดการค้างชำระหนี้และเป็นแนวทางสำหรับสหกรณ์ในการช่วยเหลือลูกหนี้

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2554). *ระเบียบว่าด้วยสหกรณ์ กับการบริหารงานที่เป็นเลิศในสหกรณ์ภาค การเกษตร ด้านการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระ*. ค้นเมื่อ 15 มกราคม 2560.
- กิติพงษ์ กิติบุตร. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อการค้าชำระหนี้สินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรป่าชาย จำกัด จังหวัดลำพูน*. เชียงใหม่. (การศึกษาค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- จรีพร เพ็ชรกาล. (2552). *ระบบสหกรณ์กับการพัฒนาชุมชน กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา*. สงขลา. (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชา พัฒนามนุษย์และสังคม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชัยพฤกษ์ สุดถวิล (2550). *ปัญหาการชำระหนี้สินเชื่อการเกษตรของ เกษตรกรในเขตอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. เชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ชุลีกร กนธวงศ์. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้ำชำระหนี้สินเชื่อโดยนโยบายรัฐของธนาคารออมสิน เขตเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ญาณิศา เผื่อนแพะ. (2557). *การให้ความหมาย รูปแบบและกระบวนการออมของนักศึกษาในระดับ มหาบัณฑิต สาขาประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. วารสาร Veridin E-Journal ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม : หน้าที่ 251-266.
- ทศพร จาดฤทธิ์. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์ การเกษตร สาขาสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่*. (การค้นคว้าแบบอิสระวิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต) สาขาส่งเสริมการเกษตรบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นฤมล คำทอง. (2556). *ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด*. ค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี.
- ประจักษ์ บุญอารีย์ (2551). *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. วารสารบัวราชภัฏ. มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. มกราคม 2551. หน้า 40 - 48.
- ประจักษ์ สุวรรณรัตน์. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้าสินเชื่อ ธนาคารทหารไทย สาขาระนอง*. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการธุรกิจ เกษตร) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- พิจิตรา นุชนุ่ม (2558). การให้ความหมายและที่มาของความหมาย กระบวนการออมเงิน ปัญหาและอุปสรรคในการออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการองค์การบริหารส่วน จังหวัดกาญจนบุรี. วารสาร Veridin E-Journal ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – เมษายน: หน้า 398-415.
- ภาณุวัฒน์ ห้วยหงษ์ทองและคณะ. (2558). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อหนี้ค้ำชำระของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาของ จังหวัดนครราชสีมา. คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วารสารแก่นเกษตร 43 ฉบับพิเศษ 1 : หน้า 755-758.
- วัชรพล วิลารรณ และ สุภาภรณ์ พวงชมพู (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้สินทางการเกษตรของลูกค้านาคาร์เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ธุรกิจการเกษตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์การเกษตร เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมผิว วงศ์งาม. (2555). หนี้ไม่อาจหลุดพ้นกรณีเกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา.
- สมฤทัย บัวกิ่ง. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองสงขลา จำกัด จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- สาวิตรี รังสิภัทร์และคณะ. 2554. สาเหตุการเป็นหนี้สิน และแนวทางแก้ไข เพื่อการประกอบอาชีพของนิสิตบัณฑิตสาขาส่งเสริมการเกษตร. ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย เรื่อง การบริหารสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตร/กลุ่มเกษตรกร. ค้นเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2559, จาก:<http://webhost.cpd.go.th/loei/download/word/>
- เสาวณีย์ ณ นคร. (2557). พฤติกรรมการบริโภค การเป็นหนี้และคุณภาพชีวิต ของชาวประมงทะเลในตำบลลิซล อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ภาคผนวก ข
การตอบรับให้ตีพิมพ์บทความ

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนบุคคลและปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา
Title	Relationships between Personal Factors and Economic Factors and Outstanding Balances among Members of Bang Klam Agricultural Cooperative, Ltd., Song Khla Province
ชื่อเรื่องสั้น	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนบุคคลและปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการค้างชำระหนี้ Relationships between Personal Factors and Economic Factors and Outstanding Balances among
ชื่อผู้เขียน ที่อยู่	Wichate Suwanboonno , Sumet Promin and Kasetchai Laeheem คณะศิลปศาสตร์ สาขาพัฒนามนุษย์และสังคม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตำบลคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110 E-mail : chatecoop@gmail.com
Address	Faculty of Liberal Arts Prince of Songkla University, Hat Yai SongKhla 90110 E-mail : chatecoop@gmail.com

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนบุคคลและปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ จากผู้ให้ข้อมูล คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ ที่อยู่ในท้องที่ตำบลต่าง ๆ ของอำเภอบางกล้า จำนวน 4 ตำบล คือ ตำบลบางกล้า ตำบลท่าช้าง ตำบลแม่ทอม และตำบลบ้านหาร มีจำนวน 871 คน และใช้โปรแกรมอาร์ (R Program) โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าการทดสอบไคสแควร์ และค่าอัตราส่วนออดส์ ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 41-50 ปี จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป (2.46 เท่า) สมาชิกสหกรณ์ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้น้อยกว่า 1 คน จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คน ขึ้นไป (4.04 เท่า) สมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001 - 20,000 บาท จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิก สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป (3.50 เท่า) และสมาชิกสหกรณ์ที่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน ต่ำกว่า 14,000 บาท มีโอกาสที่จะค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด สูงกว่าครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 14,001-17,000 บาท 2.09 เท่า

คำสำคัญ : ปัจจัย การค้างชำระหนี้ สมาชิกสหกรณ์

Relationships between Personal Factors and Economic Factors and Outstanding Balances among Members of Bang Klam Agricultural Cooperative, Ltd., Song Khla Province

Abstract

The objective of the study was to determine relationships between personal factors and economic factors and outstanding balances among members of Bang Klam Agricultural Cooperative, Ltd., Bangklam District, Songkhla Province. Data of this quantitative study were collected using an interview form conducted with 871 respondents who were members of Bang Klam Agricultural Cooperative, Ltd. with outstanding balances living in four sub-districts of Bangklam District: Bangklam, Tha Chang, Mae Thom, and Ban Han Sub-districts. The R program was used to find out the frequency, percentage, chi-square, and odds ratio. The study found that members in the age range of 41-50 years old were 2.46 times more likely to have outstanding balances than those who were 51 years old or older. Members with less than one household member who earned income had 4.04 times higher chances to have outstanding balances than those with three household members who earned income. Members with a total household income in the range of 15,001 - 20,000 Baht were 3.50 times higher chances to have outstanding balances than those with a total household income of 20,001 Baht or more; and members with a total expense lower than 14,000 Baht were 2.09 times higher chances to have outstanding balances than those with a total household expense in the range 14,001-17,000 Baht.

Keywords : Factors, outstanding balance, cooperative members

บทนำ

สหกรณ์การเกษตรบางกล่ำ จำกัด มีที่มาจากความยากลำบากของผู้คนในชุมชนบางกล่ำ เนื่องจากชุมชนบางกล่ำ เป็นชุมชนที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม และมีผู้มียรายได้ตั้งแต่ระดับกลางจนถึงระดับล่าง และมีคนต่างถิ่นจากทั่วทุกสารทิศเข้ามาอยู่อาศัย ซึ่งด้วยความหลากหลายของผู้คน ทำให้ชุมชนแห่งนี้มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ และสังคมต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย จนกระทั่งมีคนกลุ่มหนึ่งมีแนวคิดในการจัดตั้ง สหกรณ์การเกษตรบางกล่ำ จำกัด ในปี พ.ศ.

2534 สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จึงได้ถือกำเนิดขึ้นจากผู้นำ 10 คน ด้วยกลุ่มคนเพียง 105 คน กับ ทุนแรกเริ่ม จำนวน 46,460 บาท สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จึงเริ่มต้นอย่าง รมัดระวาง ท่ามกลางปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของคนในชุมชน รวมทั้งความไม่เชื่อมั่นของผู้คน (Phetkan, 2012)

สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ปัจจุบันดำเนินงานด้านการเกษตรและธุรกิจหลายอย่าง เช่น ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจการตลาด ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจสินเชื่อเป็นหลัก สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ปัจจุบันมีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 2,108 ราย แยกเป็น 35 กลุ่ม ครอบคลุมทั้งหมด 4 ตำบล แม่ทอม บางกล้า ท่าช้าง และบ้านหาร สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบ อาชีพการเกษตร ได้แก่ สวนยาง สวนปาล์ม ทำนา ประมง และธุรกิจอื่นบางส่วน

สำหรับสาเหตุของปัญหาการค้างชำระหนี้ นั้น เป็นที่ยอมรับกันว่าเกิดจากปัจจัยหลายประการ ทั้งจากภาวะเศรษฐกิจ หรือปัจจัยจากตัวสมาชิกสหกรณ์เองที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ ปัญหาส่วนใหญ่ของสมาชิก เกิดจากมีรายได้ไม่พอชำระหนี้ มีการก่อหนี้สินภายนอกเพิ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อายุ ของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ สมาชิกที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือนและ สมาชิกที่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน ดังผลการศึกษาที่ พบว่า 1. เฉลิมพล อานุกาพบรรเจิด (2548) พบว่า อายุเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถของเกษตรกรในการชำระหนี้สินเชื่อของธนาคาร 2. วัชรพล วิจารณ์ และ สุภาภรณ์ พวงชมพู (2558) พบว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกร มีความ สัมพันธ์กับความสามารถในการชำระคืนสินเชื่อ ทางกรเกษตร อาจเนื่องจากว่าเกษตรกรที่มี จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากก็จะสามารถทำกิจการทางการเกษตรได้มาก ทำให้มีรายได้ภายใน ครัวเรือนมากด้วย จึงทำให้ สามารถชำระคืนสินเชื่อทางการเกษตรได้มากกว่า เกษตรกรที่มีจำนวน สมาชิกน้อยกว่า 3. ทศพร จาตุฤทธิ์ (2554) พบว่ารายได้ (ต่อปี) ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร ลูกค้ำมีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ 4. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2557) พบว่าเกษตรกรที่มีรายจ่ายทั้งทางการเกษตรและนอกการเกษตรยังคงมีอยู่และเพิ่มขึ้นทำให้มีรายได้ไม่เพียงพอที่ใช้จ่ายและชำระหนี้ต้องกู้ยืมเงินเพื่อชำระหนี้บางส่วนและลงทุนทำให้เกิด ภาระหนี้สิน

จากปัญหาการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการค้างชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุการค้าง ชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา เพื่อป้องกัน ไม่ให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์หรือให้มีการค้างชำระหนี้ที่น้อยที่สุด และนำข้อมูลที่ได้ จากการวิเคราะห์มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ปัญหา รวมทั้งนโยบายและคุณภาพในการ ให้บริการสินเชื่อที่เป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา ที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ได้มีการกำหนดให้ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ มีจำนวน 871 คน ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน (R.V. Krejcie & D.W. Morgan) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 % ซึ่งยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการประเมินค่าสัดส่วนเกิดขึ้นในระดับร้อยละ 5 โดยวิธีการคำนวณตามสูตรดังนี้ (Sirichan, 2009) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมคือ 267 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.65 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยนำไปกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสุ่มในแต่ละประเภทลูกหนี้สหกรณ์จาก 2 ประเภทที่เลือกศึกษาตามสัดส่วนของสมาชิกในแต่ละกลุ่ม

การเลือกกลุ่มตัวอย่างขั้นสุดท้าย โดยกลุ่มค้างชำระเลือกแบบเฉพาะเจาะจงคือ เลือกสมาชิกที่มีต้นเงินค้างชำระ ดอกเบี้ยค้างปี ดอกเบี้ย ค่าปรับค้างปี และค่าปรับ และกลุ่มไม่ค้างชำระเลือกแบบเฉพาะเจาะจงคือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ส่งต้นเงินและดอกเบี้ยทุกเดือนในอัตราที่สหกรณ์ได้กำหนด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการค้างชำระหนี้ของสมาชิก ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นและผ่านกระบวนการหาคุณภาพเครื่องมือและมีเกณฑ์ปกติแล้ว โดยเป็นแบบตัวเลือกตอบ ซึ่งแบบสอบถามข้อมูลมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .768

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยออกเก็บข้อมูลภาคสนามโดยรวมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด แต่ละกลุ่มที่มีหนี้ถึงกำหนดชำระ โดยนักวิจัยอธิบายรายละเอียดของแบบสัมภาษณ์และตอบข้อคำถามหรือข้อสงสัยของสมาชิก หลังจากนั้นให้สมาชิกกรอกข้อมูลในแบบสอบถามด้วยตัวเองและเมื่อสมาชิกส่งแบบสอบถามคืนมาก็จะมีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน และความสมบูรณ์และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล และหาค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้เวลาเก็บข้อมูล 30 วัน ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม 2560

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมอาร์ (R Program) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษาโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าการทดสอบไคสแควร์ และค่าอัตราส่วน odds โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์

ผล

1. กลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงมากที่สุด (ร้อยละ 66.29) และเพศชาย (ร้อยละ 33.71) อายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 38.20) รองลงมาคือ อายุ 51 ปี ขึ้นไป (34.08) น้อยที่สุดอายุน้อยกว่า 40 ปี (ร้อยละ 27.72) ระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษามากที่สุด (ร้อยละ 47.57) รองลงมาต่ำกว่าประถมศึกษา (ร้อยละ 31.84) และอนุปริญญาขึ้นไป (ร้อยละ 20.60) ประกอบอาชีพเกษตรกร มากที่สุด (ร้อยละ 63.67) รองลงมาประกอบอาชีพอื่นๆ (พนักงานบริษัทเอกชน) (ร้อยละ 20.60) และอาชีพค้าขาย (ร้อยละ 15.73) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่ได้กำลังศึกษา มากที่สุด (ร้อยละ 37.45) รองลงมาจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 คนขึ้นไป (ร้อยละ 36.71) และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่า 1 คน กำลังศึกษา (ร้อยละ 25.84) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 2 คน มากที่สุด (ร้อยละ 68.16) รองลงน้อยกว่า 1 คน (ร้อยละ 16.86) และสมาชิก 3 คนขึ้นไปในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ (ร้อยละ 14.98) ในส่วนของรายได้ทั้งสิ้นในครัวเรือนอยู่ 20,001 บาทขึ้นไปต่อเดือน (ร้อยละ 73.41) ระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท (ร้อยละ 16.85) และต่ำกว่า 15,000 บาท (ร้อยละ 9.74) ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือนต่ำกว่า 14,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 51.31) รองลงมา 17,001 บาทขึ้นไปต่อเดือน (ร้อยละ 30.34) และ 14,001 - 17,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 18.35) และกลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ของสมาชิกที่ค้างชำระ (ร้อยละ 50.56) และไม่ค้างชำระ (ร้อยละ 49.44)

2. กลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ เป็นเพศชาย (56.7%) เพศหญิง (47.5%) มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มากที่สุด (61.8%) รองลงมาคืออายุน้อยกว่า 40 ปี (48.6%) และอายุ 51 ปีขึ้นไป (39.6%) ตามลำดับ ระดับมัธยมศึกษา (53.5%) รองลงมาต่ำกว่าประถมศึกษา (50.6%) และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (43.6%) อาชีพค้าขาย (54.8%)รองลงมาอาชีพเกษตรกร (50.6%)และอาชีพอื่นๆ(พนักงานบริษัท) (47.3%) ในส่วนจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่กำลังศึกษา ไม่มีสมาชิกที่กำลังศึกษา (54.0%) น้อยกว่า 1 คน (52.2%)และมากกว่า 2 คน (45.9%)ส่วนของสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ ที่น้อยกว่า 1 คน (68.9%) รองลงมาจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 2 คน (49.5%) และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คนขึ้นไป (35.0%) รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน ที่ 15,001 – 20,000 บาท (73.3%) รองลงมารายได้ทั้งสิ้นในครัวเรือนต่ำกว่า 15,000 บาท (61.6%) และรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาทขึ้นไป (43.9%) และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน ต่ำกว่า 14,000 บาท (59.1%) รองลงมาค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน 17,001 บาทขึ้นไป (42.0%) และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 14,001 - 17,000 บาท (40.8%)

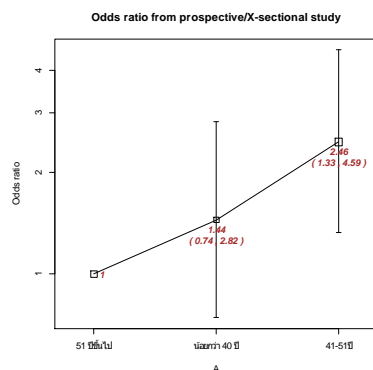
3. การค้ำชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 4 ตัวแปร ได้แก่ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน โดยอายุของสมาชิก ความสัมพันธ์กับการค้ำชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ ความสัมพันธ์กับการค้ำชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการค้ำชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการค้ำชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 แสดงความสัมพันธ์กับการค้ำชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด

ตัวแปรอิสระ	การค้ำชำระหนี้ของสมาชิก			chi-square	p-value
	ไม่ค้ำชำระ	ค้ำชำระ	รวม		
	(132)	(135)	(267)		
เพศของสมาชิก				2.024	.154
หญิง	52.5	47.5	177		
ชาย	43.3	56.7	90		
อายุของสมาชิก				9.636**	.01
51 ปีขึ้นไป	60.4	39.6	91		
น้อยกว่า 40 ปี	51.4	48.6	74		
41 - 50 ปี	38.2	61.8	102		
ระดับการศึกษาของสมาชิก				1.507	.470
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	56.4	43.6	55		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	49.4	50.6	85		
มัธยมศึกษา	46.5	53.5	127		
อาชีพของสมาชิก				0.534	.766
อื่นๆ (พนักงานบริษัท)	52.7	47.3	55		
เกษตรกร	49.4	50.6	170		
ค้าขาย	45.2	54.8	42		
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่กำลังศึกษา				1.390	.499

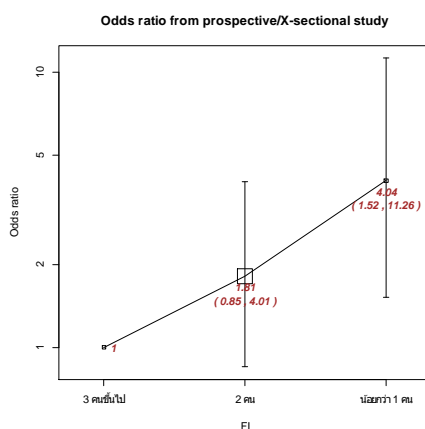
ตัวแปรอิสระ	การค้างชำระหนี้ของสมาชิก			chi-square	p-value
	ไม่ค้างชำระ (132)	ค้างชำระ (135)	รวม (267)		
มากกว่า 2 คน	54.1	45.9	98		
น้อยกว่า 1 คน	47.8	52.2	69		
ไม่มีสมาชิกที่กำลังศึกษา	46.0	54.0	100		
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ที่ทำงานหารรายได้				10.012**	.01
3 คน ขึ้นไป	65.0	35.0	40		
2 คน	50.5	49.5	182		
น้อยกว่า 1 คน	31.1	68.9	45		
รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน				14.091***	.001
20,001 บาท ขึ้นไป	56.1	43.9	196		
ต่ำกว่า 15,000 บาท	38.5	61.6	26		
15,001-20,000 บาท	26.7	73.3	45		
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของ ครัวเรือน				8.269*	.02
14,001-17,000 บาท	59.2	40.8	49		
17,001 บาท ขึ้นไป	58.0	42.0	81		
ต่ำกว่า 14,000 บาท	40.9	59.1	137		

เมื่อวิเคราะห์อัตราส่วนออกดีของอายุของสมาชิก ที่มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด พบว่า ช่วงอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มีโอกาสที่จะค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด สูงกว่าสมาชิกที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป 2.46 เท่า (95% Confident Interval 1.33, 4.59) ดังภาพที่ 1



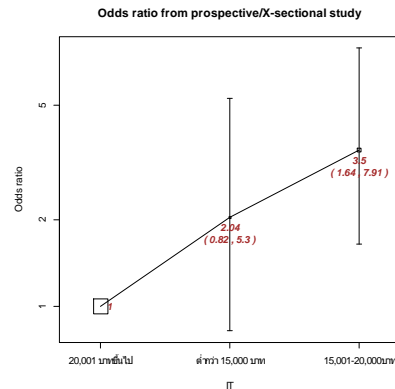
ภาพที่ 1 แสดงอัตราส่วนออดส์ของการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กับอายุของสมาชิก

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กล่าวคือ สมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ น้อยกว่า 1 คน มีโอกาสที่จะค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด สูงกว่าสมาชิกที่จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คน ขึ้นไป 4.04 เท่า (95% Confident Interval 1.52, 11.26) ดังภาพที่ 2



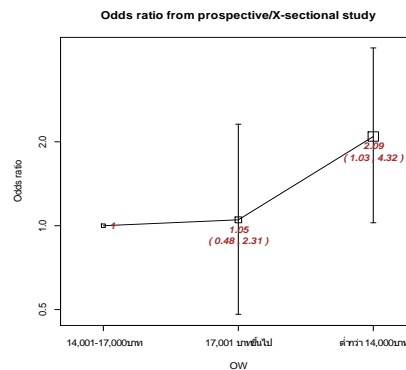
ภาพที่ 2 แสดงอัตราส่วนออดส์ของการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กับจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้

รายได้ของสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กล่าวคือ สมาชิกที่ครัวเรือนมีรายได้ทั้งสิ้น 15,001-20,000 บาท มีโอกาสที่จะค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด สูงกว่าสมาชิกที่ครัวเรือนมีรายได้ทั้งสิ้น 20,001 บาท ขึ้นไป 3.50 เท่า (95% Confident Interval 1.64, 7.91) ดังภาพที่ 3



ภาพที่ 3 แสดงอัตราส่วนออดส์ของการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กับรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน

ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือนครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กล่าวคือ ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน ต่ำกว่า 14,000 บาท มีโอกาสที่จะค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด สูงกว่าครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 14,001-17,000 บาท 2.09 เท่า (95% Confident Interval 1.03, 4.32) ดังภาพที่ 4



ภาพที่ 4 แสดงอัตราส่วนออดส์ของ การค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด กับค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยด้านส่วนบุคคลเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด โดยสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีอายุ 41-50 ปี และน้อยกว่า 40 ปี จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไปถึง 2.46 และ 1.44 เท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะสมาชิกที่มีอายุมากจะมีโอกาสในการ

ชำระคืนเงินกู้สูงกว่าสมาชิกที่มีอายุน้อยเนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่ค่อนข้างมีวินัยทางการเงินและความรับผิดชอบสูงกว่าเพราะสมาชิกที่มีอายุมากจะกลัวการเป็นหนี้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (Anupabbanjerd, 2005) ที่ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถของเกษตรกรในการชำระหนี้สินเชื่อธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอปัว จังหวัดน่าน พบว่า อายุเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถของเกษตรกรในการชำระหนี้สินเชื่อของธนาคาร และยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Na Nakhon, 2014) ที่ได้ศึกษา พฤติกรรมการบริโภค การเป็นหนี้ และคุณภาพชีวิต ของชาวประมงทะเล ในตำบลลิซล อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของชาวประมงทะเล โดยการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ชาวประมงทุกกลุ่มอายุมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง แต่การกระจายของข้อมูลระหว่างคุณภาพชีวิตระดับต่างๆ มีความแตกต่างบ้างระหว่างกลุ่มอายุ โดยผู้ที่มีคุณภาพชีวิตในระดับที่ดีพบในกลุ่มอายุ 20 ปีหรือต่ำกว่าในสัดส่วนที่น้อยมาก ในขณะที่กลุ่มผู้สูงอายุ (อายุ 51 ปี ขึ้นไป) กลับพบว่าเป็นกลุ่มอายุที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีในสัดส่วนที่สูงที่สุด

สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ น้อยกว่า 1 คน และ 2 คน จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คนขึ้นไป ถึง 4.04 และ 1.81 เท่า ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะสมาชิกที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปส่วนใหญ่มีอาชีพส่วนตัวและลูกจ้างเพื่อทำงานหารายได้เข้าครัวเรือนให้มากที่สุดเพื่อจะได้ลดรายจ่ายที่กำลังจะเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันและเพื่อจะได้นำเงินบางส่วนไปชำระหนี้คืนแก่สหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (Wilawan & Pongchompu, 2015) ที่ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้สินทางการเกษตรของลูกค้านาคาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาหนองบัวแดงจังหวัดชัยภูมิ พบว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระคืนสินเชื่อ ทางการเกษตร อาจเนื่องจากว่าเกษตรกรที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากก็จะสามารถทำกิจการทางการเกษตรได้มาก ทำให้มีรายได้ภายในครัวเรือนมากด้วย จึงทำให้ สามารถชำระคืนสินเชื่อทางการเกษตรได้มากกว่า เกษตรกรที่มีจำนวนสมาชิกน้อยกว่า

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ผลการศึกษาในครั้งนี้ได้พบว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001 - 20,000 บาท และต่ำกว่า 15,000 บาท จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป ถึง 3.50 และ 2.04 เท่า ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งนี้เป็นเพราะสมาชิกที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือนมีรายได้น้อยและมักใช้จ่ายเกินตัวอย่างไม่ประหยัดประกอบกับสมาชิกบางส่วนมีการ

กู้ยืมเงินจากแหล่งอื่นมาทำให้รายได้กับรายจ่ายไม่สมดุลกันทำให้ไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ได้ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (Wilawan & Pongchompu, 2015) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้สินทางการเกษตรของลูกค้ายุทธการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า รายได้ของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้สินเชื่อทางการเกษตร กล่าวคือ เกษตรกรที่มีรายได้มากจะมีความสามารถในการชำระหนี้เชื่อทางการเกษตรได้มากกว่าเกษตรกรที่มีรายได้น้อยกว่า อาจเนื่องจากเกษตรกรที่มีรายได้มากจะสามารถเก็บออมเงินส่วนหนึ่งไว้เพื่อชำระหนี้เชื่อทางการเกษตรมากกว่าเกษตรกรที่มีรายได้น้อยกว่า และยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Jadrit, 2011) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของ เกษตรกรลูกค้ายุทธการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร สาขา สันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ารายได้ (ต่อปี) ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรลูกค้ายุทธการมีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Wutthiwong, 2015) ที่ได้ศึกษา ความเข้าใจในการนำแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในท้องถิ่น กรณีศึกษา : ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี พบว่าหัวหน้าครัวเรือนที่มีรายได้แตกต่างกันมีความเข้าใจในการนำแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในท้องถิ่นโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า หัวหน้าครัวเรือนที่มีรายได้ 9,000-11,000 บาท/เดือน มีความเข้าใจในการนำแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในท้องถิ่นด้านการพึ่งพาตนเองด้านเศรษฐกิจ แตกต่างจากหัวหน้าครัวเรือนที่มีรายได้ 0 – 3,000 บาท/เดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน ต่ำกว่า 14,000 บาท และ 17,000 บาท ขึ้นไป จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน 14,001 -17,000บาท ถึง 2.09 และ 1.05 เท่า ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะสมาชิกที่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือนที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายที่มากกว่ารายได้ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดที่ตกลงไว้กับสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด และอีกเหตุผลที่สมาชิกมีค่าใช้จ่ายที่มีความจำเป็นบางประการที่ไม่สามารถเปิดเผยต่อเจ้าหน้าที่สินเชื่อได้ทำให้เกิดปัญหานี้ค้างชำระเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Pirom & Tavonprasith) ที่ได้ศึกษา การผิดชำระหนี้ของครัวเรือน: กรณีศึกษา อำเภอพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า รายจ่ายที่เพิ่มขึ้นส่งผลต่อระยะเวลาที่ล่าช้าในการชำระหนี้เพิ่มขึ้น รายจ่ายของครัวเรือน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระยะเวลาที่ล่าช้าในการผิดนัดชำระหนี้ของครัวเรือน และยังสอดคล้องกับ (Office of Agricultural Economics, 2014) ที่ได้ศึกษา หนี้สินของครัวเรือนเกษตรและขนาดของเงินกู้ที่เหมาะสม พบว่า เกษตรกรที่มีรายจ่ายทั้งทางการเกษตรและนอกการเกษตรยังคงมีอยู่และเพิ่มขึ้นทำให้มีรายได้ไม่เพียงพอที่ใช้จ่ายและชำระหนี้ต้องกู้ยืมเงินเพื่อชำระหนี้บางส่วนและลงทุนทำให้เกิดภาระหนี้สิน

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกที่มีอายุ 41-50 ปี และน้อยกว่า 40 ปี จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป ดังนั้นสหกรณ์ควรมีการส่งเสริมอบรมให้สมาชิกมีวินัยทางการเงิน ความรับผิดชอบ รู้จักอดออมเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของสมาชิก

2. จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ น้อยกว่า 1 คน และ 2 คน จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คนขึ้นไป ดังนั้นสหกรณ์ควรส่งเสริมอบรมอาชีพให้กับบุตรหลานหรือบุคคลใกล้ชิดของสมาชิกเพื่อที่จะได้มีรายได้หลายทางในครัวเรือนและยังสามารถแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของสมาชิกได้อีกด้วย

3. จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001 - 20,000 บาท และต่ำกว่า 15,000 บาท จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป ดังนั้นสหกรณ์ควรส่งเสริมให้สมาชิกมีการวางแผนและตรวจสอบรายได้ของตัวเองหรือนอมนำการทำทฤษฎีพอเพียง โดยร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อที่จะช่วยให้สมาชิกมีรายได้หลายทาง

4. จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกที่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน ต่ำกว่า 14,000 บาท และ 17,000 บาท ขึ้นไป จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกที่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน 14,001 - 17,000 บาท ดังนั้นสหกรณ์ควรส่งเสริมการอบรมทำบัญชีครัวเรือนร่วมกับสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์เพื่อให้สมาชิกได้มีความรู้และรู้จักประหยัดอดออม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิก

อ้างอิง

Anupabbanjerd, C. (2005). Factors Affecting Clients' Loan Repayment Capability Bank for Agriculture and Agricultural Co-operatives, Pua District, Nan Province Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension. Division of Agricultural Extension. Graduate School, Chiang Mai University. (in Thai)

เฉลิมพล อานุกาพบรรเจิด. (2548). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถของเกษตรกรในการชำระหนี้สินเชื่อธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอปัว จังหวัดน่าน. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาส่งเสริมการเกษตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Jadrit, T. (2011). *Factors Affecting Loan Repayment of Farmer Client of Bank for Agriculture and Agricultural Co-operatives San Kamphaeng Branch, Chiang Mai Province* Master of Science (Agribusiness) (in Thai)

- ทศพร จาดฤทธิ์. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร สาขาสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระวิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาส่งเสริมการเกษตรบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Na Nakhon, S. (2014) *Consumption Behavior, Debt and Quality of Life of Marine Fishers in Sichon Sub-District, Sichon District, Nakhon Si Thammarat Province*. Degree Master of Art (Social Development Administration) (in Thai)
- เสาวณีย์ ณ นคร. (2557). พฤติกรรมการบริโภค การเป็นหนี้และคุณภาพชีวิต ของชาวประมงทะเล ในตำบลลิซล อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Office of Agricultural Economics. (2014) *Study of household debt and size of loan*. Ministry of Agriculture and Cooperatives. (in Thai)
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2557). การศึกษาหนี้สินของครัวเรือนเกษตรกรและขนาดของเงินกู้ที่เหมาะสม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- Phetkan, J. (2012). *Co-operative System and Community Development : A Case Study of Bangklam Agricultural Cooperative Ltd., Bangklam District, Songkhla Province*. Minor Thesis Partial Fulfillment of The Requirements for The Degree of Art in Human and Social Development Faculty of Liberal arts Prince of Songkla University. (in Thai)
- จूरีพร เพ็ชรกาล. (2555). ระบบสหกรณ์กับการพัฒนาชุมชน กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรบางกล่ำ จำกัด อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์ และสังคม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- Phirom, T & Tavonprasith, B. *The Default of Household Debt: Case Study Phipun District, Nakhon Si Thammarat Province*. Faculty of Economics and Business Administration. Thaksin University. Songkhla. (in Thai)
- ทิพย์ญา ภิรมย์ และ บุษกร ถาวรประสิทธิ์. (ม.ป.ป.) การผัดนัดชำระหนี้ของครัวเรือน : กรณีศึกษา อำเภอฟิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช นิสิตปริญญาตรี สาขาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา
- Sirichan, K. (2009). *Debt Burden of Consumers in Phetchabun Municipality, Phetchabun Province Master of Economics*. Chiang Mai University. Chiang Mai. (in Thai)

- กรรณิการ์ ศิริชาญ. (2552). *ภาระหนี้สินของผู้บริโภคในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- Wutthiwong, V. (2015). The Understanding of the Sufficiency Economy Philosophy for Implementation in the Local Community: A Case Study of Household Leaders at Sai.khow Sub – District, Kon Phow District, Pattani Province. *Journal of Yala Rajabhat University*, 10(2) Jul – Dec 2015 (in Thai)
- เวคิน วุฒิวงศ์. (2558). ความเข้าใจในการนำแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในท้องถิ่น กรณีศึกษา : ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*. 10(2) ก.ค. – ธ.ค.
- Wilawan, W. & Pongchompu S. (2015). *Factors Affecting Capability of Agricultural Debt.Repayment for the Bank of Agriculture and Agricultural Cooperatives' Clients,Nongbaudaeng Branch,Chaiyaphum Province*. Major Agribusiness, Department of Agricultural Economics, Faculty of Agriculture, Khon Kaen University (in Thai)
- วัชรพล วิลาวรรณ และ สุภาภรณ์ พวงชมพู (2558) ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้สินทางการเกษตรของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ธุรกิจการเกษตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์การเกษตร เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา

Factors Affecting Outstanding Balance among Members of Bang Klam Agricultural Cooperative, Ltd., Songkhla Province

วิเชตร สุวรรณบุญโณ¹, สุเมธ พรหมอินทร์², เกษตรชัย และหิม²

Wichate Suwanboonno¹, Sumet Promin², Kasetchai Laeheem²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 267 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมอาร์ เพื่อวิเคราะห์การทดสอบไคสแควร์ และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โลจิสติกส์

ผลการวิจัย พบว่า การค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด โดยรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ อายุของสมาชิก และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 , .01 และ .05 และ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 , .01 และ .05 มี 3 ตัวแปร ได้แก่ รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ และอายุของสมาชิก ตามลำดับ โดยสมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001-20,000 บาท (3.92 และ 3.52 เท่า) สมาชิกสหกรณ์ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ น้อยกว่า 1 คน (4.60 และ 2.51 เท่า) และสมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 41 - 50 ปี (2.61 และ 1.54 เท่า)

คำสำคัญ : การค้างชำระหนี้ สมาชิก สหกรณ์การเกษตร

1 นักศึกษาปริญญาโท, สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม, คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, สงขลา 90110 โทรศัพท์ 094-581-2400 E-mail: chatecoop@gmail.com

2 รองศาสตราจารย์ ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1 Master Student in Human and Social Development, Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkhla University, Thailand

2 Associate Professor Department of Educational Foundation, Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkhla University, Thailand

Abstract

The purposes of the study were to explore relationships between personal factors and economic factors and outstanding balance of members of Bang Klam Cooperative, Ltd., and to determine factors affecting outstanding balance among members of Bang Klam Agricultural Cooperative, Ltd. Data were collected from 267 subjects, and analyzed using the R program to analyze a chi-square test and logistic correlation coefficients.

The findings of the study about outstanding balance of members of Bang Klam Cooperative, Ltd. were as follows. Total household income, number of household members who earned income, age, and total household expense were associated with outstanding balance of members of Bang Klam Cooperative, Ltd. with statistically significant levels of .001, .01, and .05. Regarding factors affecting outstanding balance among members of Bang Klam Cooperative, Ltd., three variables were found at statistically significant levels of .001, .01, and .05 which were total household income, number of household members who earned income, and age, respectively. It was found that members with the total household income of 15,001-20,000 Baht (3.92 and 3.52 times); members in a household with less than one person earning income (4.60 and 2.51 times), and members aged 41 - 50 years (2.61 and 1.54 times).

Keywords: outstanding balance, member, agriculture cooperative

บทนำ

จากการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยที่มุ่งเน้นระบบทุนนิยมที่สืบทอด ส่งผลให้พฤติกรรมการบริโภคของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป ทำให้การประกอบอาชีพเกษตรกรรมและการครองชีพของครัวเรือนในปัจจุบันต้องพึ่งพาปัจจัยต่างๆ จากภายนอกในการดำรงชีวิตมากขึ้น และเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี แต่เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของประเทศอยู่ในภาคการเกษตร สัดส่วนการเพิ่มขึ้นของรายได้ยังต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ในขณะที่ครัวเรือนส่วนใหญ่มีความต้องการทรัพย์สิน เครื่องอุปโภค บริโภค เกินกว่ารายได้ที่มีอยู่ในปัจจุบัน จึงเป็นที่มา

ของการก่อหนี้สินโดยคาดว่าจะชำระหนี้ได้ในอนาคต สำหรับการก่อหนี้ของเกษตรกร หนี้ที่เพิ่มขึ้นเกิดจากพฤติกรรมการบริโภค และความจำเป็นที่เปลี่ยนแปลงไปอันเนื่องมาจากการพัฒนาและการบริโภคตามแบบอย่างวัฒนธรรมตะวันตก (สมคิด วัชรภรณ์, 2551) และเหตุผลหลักของการเป็นหนี้ส่วนใหญ่เพื่อสนองความต้องการของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นหนี้ของการผ่อนบ้าน หนี้จากการผ่อนรถ หรือหนี้จากการซื้อสินค้าต่างๆ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้คนในประเทศบริโภคเป็นอย่างมาก ทำให้ละทิ้งการออม ลูกหนี้หลายคนต้องตกอยู่ในสภาพทุกข์

ทราบมาจากการเป็นหนี้สินล้นพ้นตัว (สุภักชานาทอง, 2554) ภาวะหนี้สินในปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่มีหนี้สินถึงร้อยละ 93.3 ซึ่งเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับภาวะหนี้สินก่อนปี พ.ศ.2545 แหล่งเงินกู้ส่วนใหญ่ยังคงเป็นหนี้ที่มาจากแหล่งเงินกู้ในระบบส่วนใหญ่ ยังคงกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในปัจจุบันเกษตรกรมีหนี้สินเพิ่มขึ้น โดยปัจจุบันเกษตรกรมีหนี้สินเฉลี่ย 249.784.80 บาท/ครัวเรือน เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนหนี้สินของเกษตรกร ก่อนปี พ.ศ.2545 กับจำนวนหนี้สินในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าเกษตรกรมีหนี้สินเพิ่มขึ้น จากสัดส่วนหนี้สินที่ไม่เกิน 100,000 บาท ซึ่งเกษตรกรก่อนหนี้เพิ่มขึ้น เนื่องจากมีความมั่นใจถึงความมั่นคงของรายได้ และความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคต (สมคิด วัชรภรณ์, 2551)

สหกรณ์ได้ถือกำเนิดขึ้นครั้งแรกในระหว่างศตวรรษที่ 18-19 ซึ่งได้เกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมขึ้นในยุโรปโดยการนำเอาเครื่องจักรมาใช้แทนแรงงานคนซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ คือ เกิดภาวะการว่างงานและเศรษฐกิจตกต่ำ การเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงครั้งนี้เริ่มต้นจากประเทศอังกฤษส่งผลให้ชาวอังกฤษต้องประสบกับปัญหาความเดือนร้อนอย่างมากมาจากการที่นายทุนใช้เครื่องจักรแทนแรงงานคน จึงได้มีการปลดคนงานออกจากโรงงาน สภาพสังคมทั่วไปมีการแบ่งชนชั้นออกเป็น 2 ฝ่าย คือฝ่ายนายทุนและทางฝ่ายกรรมกร นายทุนพยายามแสวงหากำไรจากการลงทุนมาก

ที่สุดโดยการเอารัดเอาเปรียบฝ่ายกรรมกรทุกวิถีทาง จากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในครั้งนี้ บรรดากรรมกรที่ถูกบีบคั้นทั้งหลายจึงเริ่มแสวงหาหนทางที่จะปลดปล่อยความทุกข์ยากของพวกตน โดยการร่วมมือกันระหว่างผู้ที่เดือดร้อนให้รู้จักการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้คิดค้นวิธีการที่เรียกว่า “การสหกรณ์” โดยโรเบิร์ต โอเวน ชาวอังกฤษซึ่งถือว่าเป็นผู้ให้กำเนิดการสหกรณ์ขึ้นในโลก และได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งการสหกรณ์โดยสอนให้ชาวบ้านรู้จักการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อขจัดปัญหาความเดือดร้อนโดยสหกรณ์สมาคมแห่งแรกที่ดำเนินการประสบผลสำเร็จและเป็นแบบฉบับของโลกก็คือ ร้านสหกรณ์แห่งเมืองรอชเดล ประเทศอังกฤษ ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2387 (ศูนย์ฝึกอบรมสหกรณ์ที่ 6 จังหวัดพิษณุโลก, 2556)

สหกรณ์เป็นองค์กรหนึ่ง ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของสมาชิก เช่น เงินทุน การรวมซื้อ การรวมขาย การออม การให้บริการและอื่นๆ สหกรณ์เกือบทุกประเภทมีธุรกิจสินเชื่อเป็นธุรกิจหลักสินเชื่อเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร แบ่งออกเป็นสินเชื่อระยะสั้นระยะปานกลาง และระยะยาว สินเชื่อระยะสั้น ได้แก่สินเชื่อเพื่อนำไปซื้อเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยา กำกัดศัตรูพืช อาหารสัตว์ สัตว์ปีก สินเชื่อระยะสั้นมีกำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี แต่หากมีความจำเป็นจะขยายได้รวมไม่เกิน 1 ปีครึ่ง สินเชื่อระยะปานกลาง ได้แก่สินเชื่อเพื่อการลงทุนในสินทรัพย์เพื่อ

การเกษตร โดยปกติจะใช้ประโยชน์ได้เกิน 1 ฤดูกาลเช่น สินเชื่อเพื่อการบุกเบิกหรือปรับปรุงที่ดินหรือเพื่อซื้อที่ดินการเกษตรสร้างหรือปรับปรุงที่ดิน แหล่งน้ำ คันคูน้ำ ประตูระบายน้ำ งานทำสวน ซ้อมสัตว์ไว้ใช้งาน ปรับปรุงเครื่องมือเครื่องจักรกลการเกษตร เครื่องสูบน้ำและอุปกรณ์การขนส่งสินเชื่อระยะยาวได้แก่ สินเชื่อเพื่อการลงทุนตามแผนการใช้เงินทุนในสินทรัพย์การเกษตรและสินทรัพย์ถาวรอื่นๆ ได้แก่ ซื้อที่ดินการเกษตร เช่น สวนยาง ที่นา สวนผลไม้ ซื้อพาหนะในการทำสวนยาง การปรับปรุงทรัพยากรการเกษตร ซึ่งใช้ระยะเวลาเวลานานกว่าจะให้ผลคุ้มค่าการลงทุน เช่น การปรับปรุงที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตรตลอดจนเพื่อเพิ่มผลผลิตบุกเบิกหรือจัดทำให้ที่ดินใช้ในการเกษตรได้ การวางรูปประกอบการเกษตรขึ้นใหม่เพื่อมีรายได้ การซื้อ การสร้าง หรือปรับปรุงปัจจัยการผลิตทางการเกษตรซึ่งต้องใช้เงินเป็นจำนวนมากมีอายุการใช้ประโยชน์นาน เช่น เครื่องจักรหรือรถยนต์ เป็นต้น การซื้อ การสร้าง หรือปรับปรุงสินทรัพย์สำหรับการผลิต วัสดุหรือบริการการเกษตรเพื่อประกอบการเกษตรของผู้กู้การให้สินเชื่อ อาจให้เป็นเงินสดหรืออาจให้เป็นสิ่งของ เช่น ปุ๋ย พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ วัสดุอุปกรณ์การเกษตรหรือเครื่องอุปโภคบริโภคของเกษตรกร เมื่อเกษตรกรประสบกับความเดือดร้อน ไม่มีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลหรือค่าอาหาร ความเดือดร้อนเหล่านี้อาจช่วยได้ด้วยสินเชื่อการเกษตร เพื่อการบริโภค สินเชื่อเพื่อ

การเกษตร แตกต่างจากสินเชื่อเพื่อการลงทุนในอุตสาหกรรมเพื่อการพาณิชย์กรรมเพราะในอุตสาหกรรม สามารถจัดการให้ก้าวหน้าและดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ไม่มีปัญหาเรื่องฤดูกาลผลิตหรือภัยธรรมชาติเหมือนภาคเกษตร ในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์นั้นจะต้องดำเนินการอย่างรอบคอบและรัดกุม จึงจะช่วยให้สมาชิกผู้ได้รับสินเชื่อและสหกรณ์ผู้จ่ายสินเชื่อประสบผลดีและเป็นประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่าย มีการกล่าวกันว่าสินเชื่อถ้าใช้อย่างถูกต้อง ก็จะเป็นคุณอนันต์ แต่ถ้าหากใช้ไม่ถูกต้องและไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ก็จะเป็นโทษอย่างมหันต์เช่นกัน ดังนั้นในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ ถ้าหากสหกรณ์คำนึงถึงผลได้ คือดอกเบียเพียงอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกแล้ว จะทำให้เกิดผลเสียแก่สหกรณ์และตัวสมาชิกเอง (อนุวัฒน์ ชูคงดี, 2558)

ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกลุ่ม จำกัด มีหลากหลายสาเหตุ แต่ปัจจัยหนึ่งที่มีผลสูงได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนบุคคลและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ดังผลการศึกษาที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุของสมาชิก ที่มีอายุมากกว่า 45 ปีสมาชิกที่เป็นเพศชายสมาชิกที่มีบุตรที่ต้องส่งเรียน 1 คนปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อโอกาสที่สมาชิกจะเกิดการค้างชำระหนี้กับสหกรณ์เพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 13 - 19 และการที่สมาชิกมีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวมากกว่า 5,000 บาท ต่อ

เดือนจะมีผลต่อโอกาสที่สมาชิกจะเกิดการค้างชำระหนี้ เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.02 เท่านั้น (กิติพงษ์ กิติบุตร, 2551) ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระเงินกู้สินเชื่อ และการจัดระดับชั้นหนี้ค้างชำระที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้รวม รายจ่ายรวม ภาระหนี้สินรวม (ปรีชา ยศสละ. 2555) ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้านี้ ได้แก่ รายได้สุทธิ รายจ่ายสุทธิ ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจไม่ดีมีผลต่อต้นทุนการผลิตสูงขึ้น (ประชัน แสนไข. 2555)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา ร่วมกับข้อมูลที่เป็นปัจจัยทางด้านส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาของสมาชิก อาชีพของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่กำลังศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน โดยจะทำการเปรียบเทียบข้อมูลลูกหนี้ค้างชำระและลูกหนี้ไม่ค้างชำระ ว่าปัญหาที่แท้จริงที่ทำให้สมาชิกมีหนี้ค้างชำระไม่ตรงตามกำหนดสัญญามีปัญหาจากสาเหตุด้านใด ทั้งนี้เพื่อที่สหกรณ์จะได้นำผลจากการศึกษา ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก อันเป็นการพัฒนาความเป็นอยู่ของสมาชิก และเพื่อวางแผน

ปรับปรุงการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา

วิธีการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา จำนวน 871 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน (R.V. Krejcie & D.W. Morgan) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 % ซึ่งยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการประเมินค่าสัดส่วนเกิดขึ้นในระดับร้อยละ 5 โดยวิธีคำนวณตามสูตรดังนี้(กรรณิการ์ ศิริชาญ , 2552) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมคือ 267 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.65 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยนำไปกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสุ่มในแต่ละประเภท

ลูกหนี้สหกรณ์จาก 2 ประเภทที่เลือกศึกษาตามสัดส่วนของสมาชิกในแต่ละกลุ่ม

การเลือกกลุ่มตัวอย่างขั้นสุดท้าย โดยกลุ่มค้ำชำระเลือกแบบเฉพาะเจาะจงคือเลือกสมาชิกที่มีต้นเงินค้ำชำระ ดอกเบี้ยค้ำปี ดอกเบี้ย ค่าปรับค้ำปี และค่าปรับ และกลุ่มไม่ค้ำชำระเลือกแบบเฉพาะเจาะจงคือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ส่งต้นเงินและดอกเบี้ยทุกเดือนในอัตราที่สหกรณ์ได้กำหนดก็จะได้เป็นสมาชิกชั้นดีของสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งมีขั้นตอนในการพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้ 1. สร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุม ซึ่งแบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ตอนที่ 1 ปัจจัยด้านส่วนบุคคล ได้แก่ เพศสมาชิก อายุสมาชิก ระดับการศึกษาของสมาชิก อาชีพของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่กำลังศึกษา และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือนและค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน ตอนที่ 3 แบบวัดการค้ำชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ได้แก่ ค้ำชำระและไม่ค้ำชำระ

2. นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่าน พิจารณาความตรงเชิงโครงสร้างเพื่อพิจารณาว่าข้อคำถามที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยใช้ดัชนีความ

สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะที่ต้องการวัดแต่ละด้าน และคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งค่าที่ได้อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

3. นำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบใช้กับสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ผลปรากฏว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .768

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยออกเก็บข้อมูลภาคสนามโดยรวมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด แต่ละกลุ่มที่มีหนี้ถึงกำหนดชำระ โดยนักวิจัยอธิบายรายละเอียดของแบบสัมภาษณ์และตอบข้อคำถามหรือข้อสงสัยของสมาชิก หลังจากนั้นให้สมาชิกกรอกข้อมูลในแบบสอบถามด้วยตัวเองและเมื่อสมาชิกส่งแบบสอบถามคืนมาก็จะมีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน และความสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมอาร์ (R Program) โดยวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนบุคคล และปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการค้ำชำระหนี้ของสมาชิกโดยการวิเคราะห์ทดสอบไคสแควร์ และหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้ำชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด โดยการ

วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โลจิสติกส์ (Logistic regression)

ผลการวิจัย

กลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ เป็นสมาชิกเพศหญิง (ร้อยละ 66.29) อายุของสมาชิกอยู่ที่ 41-50 ปี (ร้อยละ 38.20) ระดับการศึกษาของสมาชิกอยู่ที่ มัธยมศึกษา (ร้อยละ 47.56) อาชีพของสมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร (ร้อยละ 63.67) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่กำลังศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีสมาชิกที่กำลังศึกษา (ร้อยละ 37.46) และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ส่วนใหญ่ 2 คน (ร้อยละ 68.16) โดยอายุของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .01 โดยอายุของสมาชิกอยู่ที่ 41-50 ปี จะมีการค้างชำระหนี้สูงกว่าอายุ 51 ปีขึ้นไปและน้อยกว่า 40 ปี และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ส่วนใหญ่ 2 คน จะมีการค้างชำระหนี้สูงกว่า 3 คน ขึ้นไปและน้อยกว่า 1 คน ในขณะที่เพศของสมาชิก ระดับการศึกษาของสมาชิก อาชีพของสมาชิกและจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่กำลังศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างการค้างชำระหนี้กับปัจจัยด้านส่วนบุคคล

ปัจจัยด้านส่วนบุคคล	การค้างชำระหนี้ของสมาชิก			chi-square	p-value
	ไม่ค้างชำระ (132)	ค้างชำระ (135)	รวม (267)		
เพศของสมาชิก				2.024	.154
หญิง	52.5	47.5	66.29		
ชาย	43.3	56.7	33.71		
อายุของสมาชิก				9.636**	.01
51 ปีขึ้นไป	60.4	39.6	34.08		
น้อยกว่า 40 ปี	51.4	48.6	27.72		
41 - 50 ปี	38.2	61.8	38.20		
ระดับการศึกษาของสมาชิก				1.507	.470
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	56.4	43.6	20.60		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	49.4	50.6	31.84		
มัธยมศึกษา	46.5	53.5	47.56		
อาชีพของสมาชิก					
อื่นๆ (พนักงานบริษัท)	52.7	47.3	20.60	0.534	.766
เกษตรกร	49.4	50.6	63.67		
ค้าขาย	45.2	54.8	15.73		
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่กำลังศึกษา				1.390	.499
มากกว่า 2 คน	54.1	45.9	36.70		
น้อยกว่า 1 คน	47.8	52.2	25.84		
ไม่มีสมาชิกที่กำลังศึกษา	46.0	54.0	37.46		
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้				10.012**	.01
3 คน ขึ้นไป	65.0	35.0	14.98		
2 คน	50.5	49.5	68.16		
น้อยกว่า 1 คน	31.1	68.9	16.86		

กลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่ค้างชำระหนี้ โดยสมาชิกที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือนตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป (ร้อยละ 73.41) และสมาชิกมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือนต่ำกว่า 14,000 บาท (ร้อยละ 51.51) โดยสมาชิกที่

มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยสมาชิกที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือนตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป

จะมีการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือนตั้งแต่ 15,001-20,000 บาทและต่ำกว่า 15,000 บาท และสมาชิกที่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสมาชิกที่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือนจำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่ำกว่า 14,000 บาท จะมีการค้างชำระหนี้สูงกว่า 14,001-17,000 บาทและ 17,001 บาท ขึ้นไป ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการค้างชำระหนี้กับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	การค้างชำระหนี้ของสมาชิก			chi-square	p-value
	ไม่ค้างชำระ (132)	ค้างชำระ (135)	รวม (267)		
รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน				14.091***	.001
20,001 บาท ขึ้นไป	56.1	43.9	73.41		
ต่ำกว่า 15,000 บาท	38.5	61.6	9.74		
15,001-20,000 บาท	26.7	73.3	16.85		
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน				8.269*	.02
14,001-17,000 บาท	59.2	40.8	18.35		
17,001 บาท ขึ้นไป	58.0	42.0	30.34		
ต่ำกว่า 14,000 บาท	40.9	59.1	51.31		

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า โดยนำตัวแปรออกจากรูปแบบสมการถดถอยโลจิสติกส์ พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้ของสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 , .01 และ .05 ได้แก่ รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือนจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ และอายุของสมาชิก ตามลำดับ

สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุ 41 - 50 ปี จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป 2.61 เท่า (95% Confident Interval 1.40, 4.89) และสมาชิกสหกรณ์ที่มี

อายุน้อยกว่า 40 ปี จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป 1.54 เท่า

สมาชิกสหกรณ์ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ น้อยกว่า 1 คน จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คน ขึ้นไป 4.60 เท่า (95% Confident Interval 1.70, 12.43) และสมาชิกสหกรณ์ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 2 คน จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์

การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คนขึ้นไป 2.51 เท่า

สมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001-20,000 บาท จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป 3.92

เท่า (95 % Confident Interval 1.83, 8.40) และสมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน ต่ำกว่า 15,000 บาท จะมีโอกาสในการค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป 3.52 เท่า ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา

Determinant	S.E.	OR	(95 % CI)	p-value
อายุของสมาชิก				.009
51 ปีขึ้นไป	{0}			
น้อยกว่า 40 ปี	0.34	1.54	(0.76,2.99)	.200
41 - 50 ปี	0.32	2.61	(1.40,4.89)	.002
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้				.007
3 คน ขึ้นไป	{0}			
2 คน	0.46	2.51	(1.02,6.19)	.046
น้อยกว่า 1 คน	0.51	4.60	(1.70,12.43)	.002
รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน				.000
20,001 บาท ขึ้นไป	{0}			
ต่ำกว่า 15,000 บาท	0.55	3.52	(1.20,10.30)	.021
15,001-20,000 บาท	0.39	3.92	(1.83,8.40)	.000

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยด้านส่วนบุคคลเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรบางกล้า จำกัด โดยสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีอายุ 41-50 ปี จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไปถึง 2.61 เท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะสมาชิกที่มีอายุช่วงนี้ส่วนใหญ่ค่อนข้างไม่มีวินัยทางการเงินและความรับผิดชอบ แต่บางคนยังติดการบริโภคนิยม เช่น สร้างบ้านหลังใหญ่โต มีรถใช้หลายคัน ติดสินค้าแบรนด์เนม และในส่วนของสมาชิกที่มีอายุมากจะกลัวการเป็นหนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย (เฉลิมพล อานุกาภาพรรเจ็ด, 2548) ที่ได้ศึกษางานวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถของเกษตรกรในการชำระหนี้สินเชื่อธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอปัว จังหวัดน่าน พบว่าอายุเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถของเกษตรกรในการชำระหนี้สินเชื่อของธนาคารและยังสอดคล้องกับงานวิจัย (เสาวณี ณ นคร, 2557) ที่ได้ศึกษา งานวิจัยพฤติกรรมการบริโภค การเป็นหนี้ และคุณภาพชีวิต ของชาวประมงทะเล ในตำบลสิชล อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของชาวประมงทะเล โดยการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ชาวประมงทุกกลุ่มอายุมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง แต่การกระจายของข้อมูลระหว่างคุณภาพชีวิตระดับต่างๆ

มีความแตกต่างกันบ้างระหว่างกลุ่มอายุ โดยผู้ที่มีคุณภาพชีวิตในระดับที่ดีพบในกลุ่มอายุ 20 ปี หรือต่ำกว่าในสัดส่วนที่น้อยมาก ในขณะที่กลุ่มผู้สูงอายุ (อายุ 51 ปี ขึ้นไป) กลับพบว่าเป็นกลุ่มอายุที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีในสัดส่วนที่สูงที่สุด

สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ น้อยกว่า 1 คน และ 2 คน จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ 3 คนขึ้นไป ถึง 4.60 และ 2.51 เท่า ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะสมาชิกที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ น้อยกว่า 1 คน และ 2 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเพียงด้านเดียว ไม่ประกอบอาชีพเสริมอย่างอื่น หรือบางครอบครัวสมาชิกที่เป็นหัวหน้าครอบครัวต้องรับผิดชอบเพียงคนเดียว ทำให้สมาชิกบางรายมีรายได้ไม่เพียงพอที่ต้องใช้จ่ายในครัวเรือนและสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย (วัชรพล วิลาวรรณ และสุภาภรณ์ พวงชมพู, 2558) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้สินทางการเกษตรของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาหนองบัวแดงจังหวัดชัยภูมิ พบว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้สินเชื่อทางการเกษตร อาจเนื่องมาจากว่า

เกษตรกรที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน มากก็จะสามารถทำกิจการทางการเกษตร ได้มาก ทำให้มีรายได้ภายในครัวเรือนมาก ด้วย จึงทำให้ สามารถชำระค่าน้ำเชื่อ ทางการเกษตรได้มากกว่า เกษตรกรที่มี จำนวนสมาชิกน้อยกว่า

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่มีผล ต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรบางกลุ่ม จำกัด ผลการศึกษาใน ครั้งนี้ได้พบว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตร บางกลุ่ม จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของ ครัวเรือน 15,001 - 20,000 บาท และต่ำกว่า 15,000 บาท จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกลุ่ม จำกัด ที่มีรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้นไป ถึง 3.95 และ 3.52 เท่า ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .01 ทั้งนี้เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ ในปัจจุบันค่อนข้างไม่ดีทำให้สมาชิกที่ ทำงานหารายได้มีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายและมักใช้จ่ายเกินตัวอย่างไม่ ประหยัดอดออม ซึ่งสมาชิกกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ มีรายได้ทางเดียวไม่เพียงพอกับรายจ่ายทำให้มีโอกาสมีหนี้ค้างชำระสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย(เสาวนีย์ ณ นคร, 2557)ที่ได้ ศึกษางานวิจัยพฤติกรรมกรรมการบริโภค การ เป็นหนี้ และคุณภาพชีวิต ของชาวประมง ทะเล ในตำบลลิซล อำเภอสิชล จังหวัด นครศรีธรรมราช พบว่ารายได้รวมของ ครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต ของชาวประมงทะเลโดยการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า สัดส่วนของผู้ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีมี

ความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มรายได้ โดย ชาวประมงทะเลที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า หรือเท่ากับ 15,000 บาท มีสัดส่วนของผู้มี คุณภาพชีวิตที่ดีสูงสุด รองลงมา คือ กลุ่มผู้ ที่มีรายได้ต่อเดือน ตั้งแต่ 35,001 บาทขึ้นไป

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกที่มี อายุ 41-50 ปี และน้อยกว่า 40 ปี จะมี โอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่าสมาชิกที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป ดังนั้นสหกรณ์ควรมีแนวทางใน การเสริมสร้างจิตสำนึกในฐานะลูกหนี้ สหกรณ์ให้มีวินัยทางการเงิน รู้จักอดออม รู้จักรับผิดชอบ และส่งเสริมการทำบัญชี ครัวเรือนให้กับสมาชิก

2. จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกใน ครัวเรือนที่ทำงานหารายได้ น้อยกว่า 1 คน และน้อยสุด คือ ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน ตั้งแต่ 25,001 – 35,000 บาท ที่เป็นเช่นนี้ อัน เนื่องมาจากชาวประมงทะเลที่มีรายได้น้อย มักจะใช้จ่ายอย่างประหยัด ประกอบกับไม่ สามารถกู้เงินจำนวนมากได้ เพราะไม่มี สินทรัพย์ค้ำประกันในการกู้เงินจากแหล่ง เงินทุนต่างๆ จึงจำเป็นต้องใช้จ่ายอย่าง ประหยัด เพื่อให้รายได้เพียงพอกับรายจ่าย ของครัวเรือน ส่งผลให้ชาวประมงทะเลที่มี รายได้น้อยมีคุณภาพชีวิตในระดับที่ดีได้ ด้วยการบริหารรายได้และรายจ่ายที่ เหมาะสม และยังสอดคล้องกับงานวิจัย(ทศ พร จาดฤทธิ์, 2554) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผล ต่อการชำระหนี้ของ เกษตรกรลูกค้า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

การเกษตร สาขา สันกำแพง จังหวัด เชียงใหม่ พบว่ารายได้ (ต่อปี) ของ คริวเรือนกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรปลูกค้ำมี ความสัมพันธ์กับระดับความสามารถในการ ชำระคืนเงินกู้และ 2 คน จะมีโอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกในครัวเรือนที่ ทำงานหารายได้ 3 คนขึ้นไป ดังนั้นสหกรณ์ ควรส่งเสริมอบรมอาชีพการเกษตรและ อาชีพนอกภาค

การเกษตรบนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง และการเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ ศิริชาญ. (2552). *ภาระหนี้สินของผู้บริโภคในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัด เพชรบูรณ์*. (วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กิตติพงษ์ กิตติบุตร. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้สินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรป่าชาย จำกัด จังหวัดลำพูน*. (วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เฉลิมพล อานุกาภาพรรเจติ. (2548). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถของเกษตรกรในการชำระหนี้สินเชื่อธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอปัว จังหวัดน่าน*. (การค้นคว้าแบบอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทศพร จาดฤทธิ์. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของเกษตรกรปลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร สาขาสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่*. (การค้นคว้าแบบอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประชัน แสนโซ. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของเกษตรกรปลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตรสาขาป่าแดนจังหวัดเชียงราย*. (สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). พะเยา :มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ปรีชา ยศสละ. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดชั้นหนี้ลูกหนี้ค้างชำระของธนาคารออมสิน เขต พะเยา จังหวัดพะเยา*. (สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). พะเยา : มหาวิทยาลัยพะเยา.

3. จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกที่มี รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 15,001 - 20,000 บาท และต่ำกว่า 15,000 บาท จะมี โอกาสค้างชำระหนี้สูงกว่า สมาชิกที่มี รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน 20,001 บาท ขึ้น ไป ดังนั้นสหกรณ์ควรส่งเสริมให้สมาชิก น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปฏิบัติใช้ เพื่อจะได้วางแผนประกอบอาชีพเสริมให้ได้ มีรายได้เพิ่มขึ้นและควรส่งเสริมให้ลูกหลาน หันกลับมาทำการเกษตรในพื้นที่ของตนเอง

- วัชรพล วิลาวรรณ และ สุภาภรณ์ พวงชมพู (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้สินทางการเกษตรของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาหนองบัวแดงจังหวัดชัยภูมิ. ธุรกิจการเกษตรภาควิชาเศรษฐศาสตร์การเกษตรคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, วารสารแก่นเกษตร, 43(1), 243-252.
- ศูนย์ฝึกอบรมสหกรณ์ที่ 6 จังหวัดพิษณุโลก. (2556). ประวัติการสหกรณ์ในประเทศไทย. วันที่ค้นข้อมูล 5 มิถุนายน 2561, เข้าถึงได้จาก <http://www.clt.or.th>
- สมคิด วัชรภรณ์. (2551). พฤติกรรมการก่อหนี้ครัวเรือนของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในอำเภอเทพา และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา. (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุภัชชา นาทอง. (2554). ชั้นเชิงการบริหาร"หนี้" ชั้นเทพ. กรุงเทพฯ : วัชรินทร์การพิมพ์.
- เสาวณีย์ ฒ นคร. (2557). พฤติกรรมการบริโภค การเป็นหนี้และคุณภาพชีวิต ของชาวประมงทะเลในตำบลสิชล อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อนุวัฒน์ ชูคดี. (2558). การค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองหอยโข่ง จำกัด จังหวัดสงขลา. (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ภาคผนวก ค
แบบสัมภาษณ์

แนวทางแบบสอบถาม

ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด

อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น จึงขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ด้วยความเป็นจริง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงที่สุด ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง () หรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับตัวท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ.....ปี 20-30 ปี 31 - 40 ปี 41-50 ปี 51ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ () โสด () สมรส () หย่าร้างหรือหม้าย

4. ระดับการศึกษา

() ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า () มัธยมศึกษา

() ปวส. หรือปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

() ทำสวนยาง () ทำสวนปาล์ม () ทำนา

() ประมง () ค้าขาย (.....) อื่นๆ (โปรดระบุ)

6. สมาชิกในครัวเรือนที่กำลังศึกษา

() มี.....คน () ไม่มี

7. สมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานหารายได้คน

8. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด.....คน

9. มีภาระที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู บิดา มารดา ญาติพี่น้อง () มี.....คน () ไม่มี

10. ปัจจุบันท่านมีภาระหนี้สินนอกระบบหรือไม่ มี ไม่มี
11. ท่านมีตำแหน่งทางสังคมหรือไม่ มี (ระบุ)..... ไม่มี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

1. รายได้รวมทั้งสิ้นของครัวเรือน.....บาท/เดือน
2. ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นของครัวเรือน.....บาท/เดือน
3. ท่านมีพื้นที่ทำการเกษตรที่ทำอยู่ในปัจจุบัน
 เป็นของตนเอง.....ไร่
 ที่ดินของบุคคลอื่น.....ไร่
4. ท่านได้นำเงินที่ได้จากการกู้เงินจากสหกรณ์ฯ มาใช้ตรงตามวัตถุประสงค์
 ตรง ไม่ตรง

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการค้างชำระหนี้ของสมาชิก

1. ในปีที่ผ่านมาท่านสามารถชำระหนี้สหกรณ์ฯได้ตามกำหนดหรือไม่
 ชำระตรงตามกำหนด ชำระไม่ตรงตามกำหนด ไม่ชำระเลย
2. ท่านนำเงินมาชำระเงินกู้สหกรณ์ฯ มาจากแหล่งใด
 รายได้จากการเกษตร รายได้นอกภาคการเกษตร กู้ยืมนอกระบบ
3. เจ้าหน้าที่สินเชื่อสหกรณ์ฯเคยมาเยี่ยมเยียนและติดตามหนี้ท่านหรือไม่
 เคย ไม่เคย
4. เจ้าหน้าที่สินเชื่อสหกรณ์ฯแนะนำความรู้หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อท่านหรือไม่
 แนะนำ ไม่แนะนำ
5. การบริการของเจ้าหน้าที่สินเชื่อสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด
 ได้รับบริการที่ดี ไม่ได้รับบริการที่ดี
6. ข้อบังคับและกฎระเบียบต่างๆของสหกรณ์ฯเป็นปัญหา/อุปสรรคในการกู้ยืมเงินของสมาชิกหรือไม่
 เป็นปัญหา/อุปสรรค ไม่เป็นปัญหา/อุปสรรค

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล	นายวิเชตร สุวรรณบุญโน	
รหัสประจำตัวนักศึกษา	5911121009	
วุฒิการศึกษา		
วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เกษตรป่าไม้)	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	2550
ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน	ระยะเวลา
ผู้ช่วยผู้จัดการแผนกสินค้า	สหกรณ์สหกรณ์การเกษตรบางกล้าจำกัด	พ.ศ. 2551 – ปัจจุบัน

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

- วิเชตร สุวรรณบุญโน สุเมธ พรหมอินทร์ และเกษตรชัย และหีม. (2561). *คุณลักษณะของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด จังหวัดสงขลา กับการค้าขำระหนี้และแนวทางในการลดการค้าขำระหนี้*. ในการประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติเครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 18 และลำปางวิจัย ครั้งที่ 4 วันที่ 20 กรกฎาคม 2561. ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- วิเชตร สุวรรณบุญโน สุเมธ พรหมอินทร์ และเกษตรชัย และหีม. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนบุคคลและปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการค้าขำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*. (อยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ).
- วิเชตร สุวรรณบุญโน สุเมธ พรหมอินทร์ และเกษตรชัย และหีม. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการค้าขำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด อำเภอบางกล้า จังหวัดสงขลา. *วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. (อยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ).